

norsk filatelistisk tidsskrift

nft 6

JULI/AUGUST 1984

AV INNHOLDET: Postveier under krigen (Del VI): Den hemmelige norske brevsentral i Lisboa, s. 264 • Hva tyveribeslaget dokumenterer av posthistorisk data, s. 272 • FREFIL 84 betegnet som et norgesmesterskap i filateli, s. 278 • Motivkommisjonsmøte i Madrid, s. 284 • Bruk av Londonmerkene våren 1945, s. 288 • NORDIA 84 på sagaøya Island et imponerende arrangement, s. 294 • ESPAÑA 84 en flott og godt arrangert utstilling, s. 299 • FIP's 53. kongress, s. 304 • Posthornutgavene 1879—1883, s. 312 • NYTT om nye frimerker, Postkassen, Litteratur, Oss små-samlere imellom, Vi sakser m.m. Tilsammen 64 sider.

INNLEVERINGSFRISTEN

for vår

JUBILEUMS- AUKSJON

(nr. 25)

ør

1. SEPTEMBER

Helbrev: «Dampskibet
Bergen 24/10 1853»

Helbrev: Rød åttekant
Christiania 10/1 1845

Vi kan allerede nå slå fast at vår auksjon i **Oslo 3. november 1984** blir vår ubetinget beste auksjon hittil. Bl.a. har vi fått innlevert en stor samling **norsk posthistorie** med mye bra prefrim, skipsstempler og skillingsbrev. Samlingen er belønnet med **forgylt sølvmedalje** på den internasjonale utstilling «Belgica 82».

Hvorfor ikke bli med og selg på vår store høstauksjon!

F.C. MOLDENHAUER A.S

BERGENS FRIMERKEFORRETNING

i samarbeid med

FRIMERKEHUSET A.S Bergen

og **HANS RODE A/S** Oslo

SPESTILTILBUD — Norge postfrisk

fra TORE G. SOLHEIM

Enkeltmerker — Fireblokker

1929	Abel.	**	+
172	10 øre mattgrønn	25,00	100,00
173	15 » brun	35,00	140,00
174	20 » rød	20,00	75,00
175	30 » blå	35,00	140,00

1929			
176	14 øre på 2 skill. 2	20,00	75,00

1930	Hellig Olav		
177	10 øre grønn	150,00	600,00
178	15 » sort, brun	12,00	45,00
179	20 » karminrød	15,00	55,00
180	30 » sortblå	40,00	160,00

1930	Nordkapp I		
181	15+25 øre brun	15,00	60,00
182	20+25 » lillarosa	350,00	1400,00
183	30+25 » blå	850,00	4000,00

1931	Radium		
184	20+10 øre lillarød	150,00	600,00

1932	Bjørnson		
185	10 øre grønn	160,00	650,00
186	15 » brun	12,00	45,00
187	20 » rød	12,00	45,00
188	30 » kornblå	25,00	100,00

1934	Holberg		
189	10 øre grønn	20,00	80,00
190	15 » brun	6,00	20,00
191	20 » rød	200,00	850,00
192	30 » blå	25,00	100,00

1935	Nansen I		
193	10+10 øre grønn	30,00	130,00
194	15+10 » rødbrun	90,00	400,00
195	20+10 » rød	40,00	170,00
196	30+10 » kornblå	85,00	325,00

1937—38	Posthorn og løve III med vannmerke		
197	1 øre gråoliv.	6,00	20,00
198	2 » brun	6,00	20,00
199	3 » oransje	12,00	40,00
200	5 » rødlig	7,00	25,00
201	7 » grønn	8,00	30,00
202	10 » blågrønn	7,00	25,00
203	14 » oransje	20,00	75,00
204	15 » a) brunoliv.	25,00	100,00
	» b) gråoliv.	125,00	500,00
205	20 » rød	25,00	100,00
206	25 » brun	125,00	600,00

207	30 » blå	85,00	350,00
208	35 » lilla	55,00	220,00
209	40 » gråsort	70,00	280,00
210	50 » brunrød	70,00	280,00
211	60 » blå	50,00	200,00

Luftpost II med vannmerke			
212	45 øre blå	8,00	35,00

1937	Haakon VII		
213	1,00 kr. grønn	2,00	5,00
214	1,50 » blå	9,00	35,00
215	2,00 » rød	9,00	30,00
216	5,00 » fiolett	55,00	220,00

1938	Turistmerker med vannmerke		
217	15 øre oliv.	7,00	30,00
218	20 » rød	5,00	20,00
219	30 » blå	40,00	150,00

Samme merker, tykt papir.
Uten vannmerke.

220a	15 øre oliv.	10,00	40,00
221a	20 » rød	90,00	350,00
222a	30 » blå	7,00	25,00

Samme merker, tynt papir.
Uten vannmerke.

220b	15 øre oliv.	5,00	15,00
221b	20 » rød	5,00	15,00
222b	30 » blå	6,00	20,00

1938	Nordkapp II med vannmerke		
223	20+25 øre lillakarmin .	30,00	100,00
224	30+25 » mørk blå	110,00	420,00

1939	Dronning Maud		
225	10+5 øre grønn	5,00	20,00
226	15+5 » brun	5,00	20,00
227	20+5 » rød	5,00	20,00
228	30+5 » blå	5,00	20,00

1940	Løve		
229	1,00 kr. grønn	10,00	40,00
230	1,50 » mørk blå	15,00	50,00
231	2,00 » rød	15,00	60,00
232	5,00 » dypfiolett	30,00	120,00

1940	Nansen II		
233	10+10 øre grønn	15,00	60,00
234	15+10 » rødbrun	30,00	110,00
235	20+10 » rød	5,00	20,00
236	30+10 » blå	15,00	60,00

Eldre tilbud gjelder fortsatt.

Ny handlerkatalog kr. 25,- inkl. porto.

TORE G. SOLHEIM

Box 2662 St. H., Oslo 1 — Butikk: Nordahl Bruns gt. 3. Telefon 20 30 83

**Primo september 1984 utkommer:
Zumstein Europakatalog
1985 i fire bind!**

Fullstendig ny!

**Zumstein Schweiz/Liechtenstein 1985
firefargers og tospråklig
fransk/tysk**

Snart utkommer!

**Zumstein helsakskatalog Schweiz
VII opplag**

**Henvend Dem til Deres fagbutikk eller
hos vår hovedforhandler i Norge**

WENNERGREN CAPPELEN A/S

Boks 738, OSLO 1

Zumstein + Cie, Ineh. Hertsch + Co., Postfach 2585, CH-3001 BERN, Schweiz

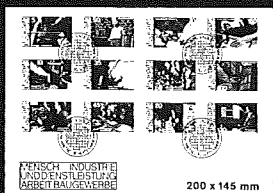
Liechtenstein-frimerker i abonnement

1984 Nominalpris kun Fr. 21,15 (8 serier med 29 merker)

Ett komplett Liechtenstein-årssett koster kun ca. 20 Schweizerfranc og inneholder 8 serier med 25 til 30 frimerker som utgis kvartalvis. **Send ikke penger.** De forlanger kun idag våre salgsbetingelser ved den understående

kupong i denne annonsen eller ved et postkort eller hos Deres frimerkehandler. Salgsbetingelsene blir så sendt Dem uforbindelig gratis. Vi hører gjerne også ifra Dem over telefon Vaduz 075- 66 444.

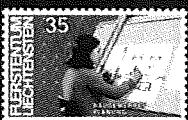
Frimerkeutgaver 10. september 1984

Førstedagsbrev/FDC

Brukemerker
«Mennesket og arbeid»
— Serviceyrker
— Byggevirksomhet
— Industri

Klipp her

Klipp her

Klipp her

Send meg vennligst gratis den utførlige brosjyre over betingelsene for Liechtensteins frimerker i abonnement. (Skriv tydelig)

Navn

Fornavn

Gate

Poststed

Klipp ut og send til:

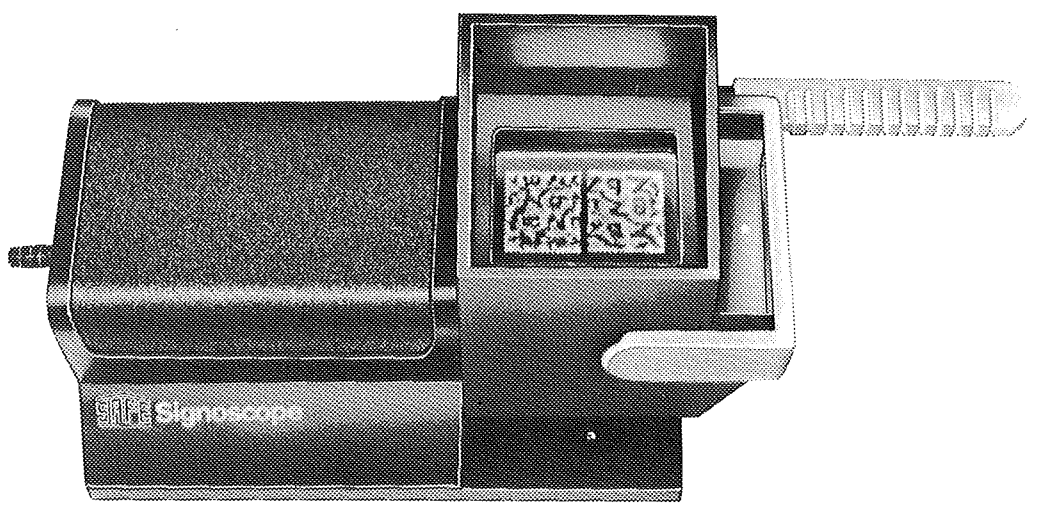
Postwertzeichenstelle der Fürstlichen Regierung, FL-9490 Vaduz, Liechtenstein

NFT 6/84

Signoscope

En revolusjonerende nyhet:

den første optisk-elektriske vannmerkesøker.

KR. 8,- eller KR. 3.000,-
SAFE-Signoscop viser hvor
mye dette merke er verd.

Med Signoscop'et kan en for første gang nøyaktig bestemme vannmerker osv. uten kjemisk hjelpemiddel. På sekundet! En kan kontrollere kvaliteten, påvise tynne flekker, papiruregelmessigheter (reparasjoner), påtrykte fosforstriper, grafittstriper, silkestråder og lignende.

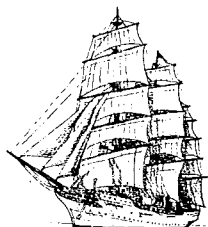
Signoscopet kan benyttes enten med strøm (ved hjelp av AC-adapter) eller med batterier (med 5 mignon-batterier á 1,5 volt).

Signoscope
Nett-trafo (AC-adapter) godkjent NEMKO
Batteriserie (med 5 batterier) Mignon 1,5 V LR6

Best.nr. 9886	nkr. 890,-
Best.nr. 9887	nkr. 110,-
Best.nr. 9888	nkr. 33,-

Med apparatet følger en ettårs garanti (med unntak av nett-trafo og batterier).

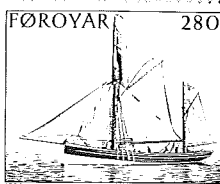
Kontakt din frimerkehandler for nærmere informasjon eller kontakt
importøren:

**SØRLANDETS FRIMERKE-
OG MYNTSENTER A/S**

Boks 768 - Dronningensgt. 24 B
4601 Kristiansand S. - Tlf. 042/26902

SLUPPER

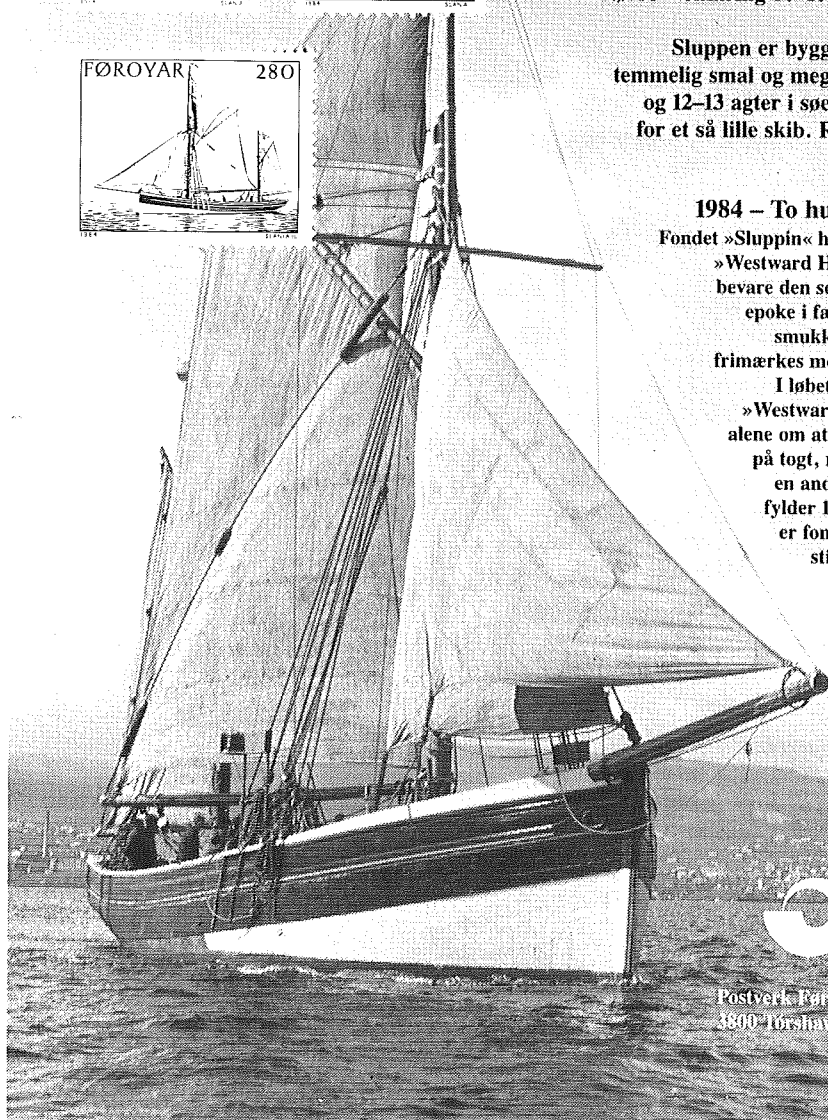
10.9.1984 udgiver Postverk Føroya tre frimærker, som henter motiver fra den typiske slup. »Slupp« er den færøske betegnelse for den sejskibstype, som var den mest almindelige til torskefiskeri i Nordatlanten omkring århundredskiftet. De første, der blev købt til Færøerne, var små – omkring 50 reg. tons, men senere blev de større – omkring 80–100 reg. tons og 70–90 fod lange.

Sluppen er bygget af egetræ, den er temmelig smal og meget dyb. 10 fod foran og 12–13 agter i søen med last er meget for et så lille skib. Rigningen kaldes for ketch-rigning.

1984 – To hundredårsjubilæer

Fondet »Sluppin« har restaureret sluppen »Westward Ho« af Tórshavn, for at bevare den som et minde om denne epoke i færøsk havfiskeri. Dette smukke skib, som er det ene frimærkes motiv, fylder i år 100 år.

I løbet af de næste par år vil »Westward Ho« ikke mere være alene om at sætte sejl for at drage på togt, men vil få følgeskab af en anden slup, som også i år fylder 100 år. I bygden Vágur er fondet »Jóhanna« nemlig stiftet med det formål at restaurere sluppen »Jóhanna« på 95,92 br.reg.tons. Hun blev bygget i eg i Rye, ENGLAND, i 1884.

 **Postverk
Føroya**

Postverk Føroya, Frimærkjadeiddin,
3800 Tórshavn, Færøerne

NUMMER 6
JULI/AUGUST 1984
43. ÅRGANG

norsk filatelistisk tidsskrift

ANSVARLIG REDAKTØR: ERLING SJONG

nft

meddelelser fra forbundet

ARGENTINA 85

Eivind Evensen, P.O.Box 49, N-5032 Minde, er oppnevnt som norsk kommisjonær for den internasjonale frimerkeutstillingen ARGENTINA 85.

LONDON- merkene

FREDRIK. STØRMER.

I NFT nr. 3/84 leste jeg om utgivelsesdato (første offisielle salgsdag) for London-serien i Norge. Både 22. juni og 5. juli ble nevnt. Vedlagt følger fotokopi av de første stempelte her i landet etter krigen, på selveste fredsdagen 8. mai 1945.

Vennlig hilsen
Fredrik C. Størmer

Håndbokrevisjonen

Etter at NFT nr. 2/84 kom ut, har det vært en rekke forespørsler om hvorfor jeg har trukket meg fra håndbokaarbeidet. «Hva i all verden er det som har foregått?» har vært et tilbakevendende spørsmål. Svaret er helt en-

kelt at forbundsledelsen og jeg har røket uklar. Hva vi er uenige om, later det heller ikke til å være enighet om. Man vil derfor kunne få forskjellige svar, avhengig av hvem man spør. Jeg for min del vil imidlertid få fremheve følgende momenter:

1. Forbundsledelsen overholder ikke de inngåtte avtaler.
 2. Forbundsstyret desavuerer mitt arbeide som hovedredaktør.
 3. Forbundssekretæren har en litt for negativ innstilling til det å la meg få bruke penger.
- Under slike forhold finner jeg det håpløst å fortsette å arbeide for Norsk Filatelistforbund.

Tore Gjelsvik

På forespørsel ønsker forbundsledelsen ikke å kommentere saken videre, men kan ikke erklære seg enig i de synspunkter som anføres.

**SFK
60 ÅR**

1924 - 1984

*** HØSTENS BEGIVENHET ***

SCHEEN 84

REGIONAL FRIMERKEUTSTILLING I SKIEN
20.—23. september 1984

Arrangementet består av ca. 20
handlerstands, samt det norske
og svenske postverk.
DANO Frimerkeauksjon
på lørdag 22. sept.

Myntauksjon fredag 21. sept.
Brevhus med motivdatostempel.
Spesialobjekter til salgs.

Utstillingens adresse:

SCHEEN 84

Boks 211, 3701 Skien

**under
lupen**

Redaktørens egen spalte

Filатели og bølgelinjer

Sommeren er over, ihvertfall på det nærmeste — for de fleste. Og vi står foran en ny «frimerke-sesong», på godt og vondt. Undertegnede har riktignok ikke fått særlig anledning til å legge frimerkene på hyllen i sommer. Ikke bare fordi sommerværet i de strøk hvor jeg har oppholdt meg har vært slik at innendørssysler har vært de mest fristende, men også fordi to store utstillinger i sommermånedene har bidratt til skjerping av interesse og lyst til samling i en grad som har gjort det umulig å legge hobbyen bort. Og det har vært morsomt, det må innrømmes.

Først ute var FREFIL 84 i Fredrikstad, den nasjonale utstillingen som kastet glans over norsk filатели — og dernest NORDIA 84 i Reykjavik, hvor islendingene for første gang forsøkte seg på et filatelistisk stor-arrangement. Og det kom de meget godt fra. Gjestfriheten på Island er legendarisk, noe alle vi fra broderlandene i øst og syd fikk merke.

Når nå disse utstillingene er nevnt, vil jeg likevel trekke frem noe som har gledet aller mest i sommer, nemlig at det norske postverket *e n d e l i g* fant å ville akseptere utallige henstillinger og oppfordringer om endret plassering av datostempel og klisje med bølgelinjer i brevstemplingsmaskinene.

Nå får vi det slik danskene har hatt det, — med datostempelet til høyre og bølgelinjene til venstre, slik at det er håp om «rundstem-

pel» på frimerkene selv når de maskinstemples. At vi synes dette er det gledeligste som hendte i denne lyse årstid, kan kanskje for andre høres paradoksalt ut. Men det skyldes ikke minst at undertegnede jo har engasjert seg ikke så rent lite i dette spørsmålet, som vel ikke er av de største når alt kommer til alt, og at det lenge så ut som om man her møtte den beryktede bøygen. Det er ikke så ofte vi føler å ha fått gjennomslag for noe som helst. Så når det endelig lykkes, føles det desto bedre...

Alle nye brevstemplingsmaskiner her i landet vil heretter bli levert med datostempelet plassert på høyre side for klisjeen med bølgelinjer. Ombyggingen av de eldre maskinene vil, ifølge Postdirektoratet, bli forholdsvis kostbar. Dette gjør at ombyggingen vil bli foretatt over en viss tid. De to maskinene som er i bruk ved Oslo postterminal, Brevavdelingen, ble allerede bygget om 26. april og 18. mai i år, og samtlige maskiner vil etter alt å dømme være ombygd innen utgangen av 1986. Så får vi håpe endringen vil vise seg brukbar både for filatelister og postverk.

Det er da hyggelig å kunne bringe slike nyheter en gang i blant, ikke sant...? **E.S.**

LITTERATUR- NYHETER

Filatelistiske spor etter posttransport med lokale skip i Trøndelagsfylkene
av Tore Gjelsvik. Pris kr. 20,- + porto kr. 3,-

Skip og post i Østfinmarksruten 1853—1868
av Tore Gjelsvik. Pris kr. 30,- + porto kr. 3,-

Norske Skipsstempler og Reisende postekspedisjoner på Skip
av Per Eirik Danielsen. Pris kr. 90,- + porto kr. 7,50

Handlærkatalog Norge Nr. 13 — nå med priser på frimerkehefter.
Pris kr. 20,- + porto kr. 4,50

Til salgs hos frimerkehandlere eller
mot forskuddsbetaling direkte fra

FILATELISTISK FORLAG AS

Boks 65, 5032 Minde
Postgiro 3 57 41 00 — Bankgiro 5224.20.05899

Færøerne en gros priser

AFA	1	per 10	AFA	1	per 10
1/14	90,00	825,00	15/7	23,00	215,00
18/21	58,00	560,00	22/4	4,75	45,00
25/9	7,50	70,00	30/2	11,50	110,00
33/5	10,50	90,00	37/8	12,00	110,00
39/41	4,10	38,00	47/8	4,10	37,00
57/8	4,10	37,00	64/5	4,10	37,00
66/8	12,50	112,00	84/6	26,00	220,00

Særligtbud AFA 1/miniark Nkr 375,00

Rabat: 800 Nkr 3% og 3000 Nkr 7%. Porto extra.

Giro OSLO 1 99 90 93. Mindstekøb 200 Nkr

Jes Pors Frimerkehandel

Godthåbsvej 207, DK-2720 Vanløse, Danmark

Privat helsak for Holberg

Ludvig Holberg 300 år

I forbindelse med Holberg-jubileet utgir Bergens Filatelist-Klub i samarbeid med Holberg-klubben i Bergen en privat helsak. Helsaken er illustrert av bergenskunstneren Audun Hetland, kjent som maler, tegner, skulptør og forfatter. Særlig er hans karikaturer, som denne illustrasjonen må henregnes til, elsket av alle bergensere. Motivet viser Fader Holberg som fra oven skuer ned på «kjuagutten» og «småtøsen» som spiller Henrik og Pernille i Lille Øvre-gaten.

Huset i fonden er den gamle Katedralskolen, opprettet i 1152, hvor Holberg var elev fra 1694.

Helsaken vil bli avstemplet med et motivstempel med noter fra Edvard Griegs opus 40 «Fra Holbergs tid. Suite i gammel stil». Rundstempellet viser Holbergs portrett etter et relieff på sarkofagen i Sorø Klosterkirke, utført 1779–80 av billedhoggeren Johs. Wiedwelt. Portrettet er det eneste hvor Holberg er avbildet uten parykk.

Helsaken og stempelet er tilrettelagt av arkitekt Jan Olav Reither.

Helsaken er frankert med innenlandsporto, men vil bli oppfrankert på forsendelse til utlandet. Helsaken vil få

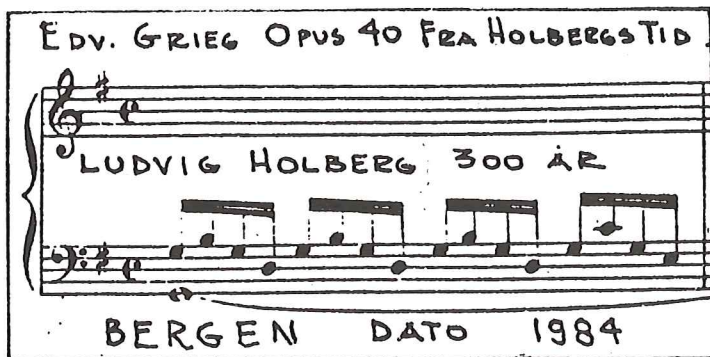

Minnestempel.

et opplag på 2 000 eksemplarer, og den vil koste kr. 25,-.

Forhåndsbestilling til Bergens Filatelist-Klub, Postboks 140, 5001 Bergen.

Merk bestillingen «Holberg», og bruk postgirokonto 5 78 95 08.

Helsakens spesialstempel.

I anledning Bodø Filatelistklubbs 20-årsjubileum tilbys spesialkonvolutt frankert med NK 940 og stemplet med eget motivdatostempel 7.10.84 à kr. 10,-

I anledning arr. Nordisk Frimerkets Dag i Bodø tilbys spesialkonvolutt frankert med NK 958 og stemplet med Frimerkets Dag-stempel 5.10.84 à kr. 10,-

Bestilling til Bodø Filatelistklubb, postgirokto. 5 91 02 45, boks 469, 8001 BODØ.

Postveier under krigen (Del VI):

Den hemmelige norske brevsentral i Lisboa

Av Svein Andreassen

Det ble under krigen etablert forskjellige metoder for å opprettholde kontakten mellom personer i eksil og familie og kjente i det okkuperte Norge. De norske legasjoner i Stockholm og Lisboa ble ofte brukt som omadresseringssteder for transitt-post. I tillegg kom såkalte allierte postboksadresser i Lisboa og New York for post til og fra Storbritannia og Canada.

Fra Sverige gikk det mange veier inn til det okkuperte Norge. Mindre kjent er det at det også via Portugal ble sendt betydelige mengder post mellom personer i Norge og nordmenn som levde i eksil i Storbritannia eller i USA.

Ved den norske legasjonen i Lisboa ble det allerede i slutten av 1940 opprettet et eget kartotek med adresser og dekknavn. Lisboa lå sentralt til midt i poststrømmen mellom USA og Europa som gikk via clipperruten eller med amerikanske skip. I tillegg hadde det britiske flyselskapet BOAC egen rute mellom Europa og Lisboa. Fra Lisboa gikk postveiene videre inn i det tysk-okkuperte Europa.

Da den norske ambassaden i Lisboa flyttet inn i nytt bygg i 1977/78 kom det for dagen en del materiale fra

krigens dager. Det som har mest interesse i denne sammenheng, var to adressekartoteker — et lite kartotek for

DET KGL. UTENRIKSDEPARTEMENT

Korrespondanse med Norge

p.t. London, // august 1942.

Rundskriv nr. 26
Å vedlegg.
Fortrolig

I tilslutning til rundskriv nr. 26 av 19. november 1941 skal meddeles at departementet er blitt bekjent med at et brev fra Norge til en adresse i et nøytralt land som har vært brukt av Brevkontoret i London, av den tyske brevsensur er blitt påført instruks om retur til avsenderen.

I brevet var innlagt en seddel av følgende innhold:

"Jeder Nachrichtenverkehr mit dem feindlichen Ausland ist strafbar. Auch derjenige, der einen Brief an einen Bekannten oder Briefvermittler (Postbox etc.) schickt mit der Absicht, ihn in feindliche Staaten weiterzuleiten, verfällt der Strafe (Geldstrafe, Haftstrafe, Gefängnis oder in schweren Fällen Zuchthaus und Todesstrafe). Eine Nachrichtenübermittlung an Angehörige im feindlichen Ausland darf nur durch Vermittlung des "Deutschen Roten Kreuzes", Berlin S^W 61, Blücherplatz 2 erfolgen".

Saken har vært forelagt sikkerhetstjenesten og etter samråd med denne finner departementet å måtte fraråde at personer som er bosatt i krigførende land eller som gjør krigstjeneste, heretter sender brev til pårørende i Norge gjennom Brevkontoret, idet det er grunn til å tro at det kan medføre alvorlig fare for adressatene.

Derimot mener departementet etter samråd med vedkommende myndigheter at korrespondansen fra sjøfolk i handelsflåten kan fortsette som hittil. Det må dog utvises den største forsiktighet med hensyn til brevenes innhold. I så måte henvises til de forskrifter som er utsendt herom.

Pil
de bente utenrikske stasjoner.

Trygve Lie

R. B. Sævi

Rundskriv til de norske utenriksstasjonene av 11. august 1942, fra det norske utenriksdepartement i London, med advarsel om å opprettholde korrespondanse med pårørende det okkuperte Norge på grunn av sikkerhetsrisikoen. Rundskrivet er undertegnet av utenriksminister Trygve Lie.

Koht, Halvdan

Prof. Dr.

3704, 33rd Place, N.W.,
Washington D.C.

10/3-1942.

Marthinsen, Else (Fru)

Dekknavn for fru Karen Elisabet Gru-
de Koht.

Paulsson, H., Dr.

Se Koht, Halvdan, Prof. Dr.

Steenstrup, Norman

Dekknavn for Prof. Dr. Halvdan Koht.

Adr.: C/o Den Kgl. Norske Ambassa-
de, Washington, D.C.

(Bolig: 3704, 33rd Pl. N.W.,
Washington 8, D.C.,
U.S.A.)

8/12-1943.

Halvdan Koht, New York
1944.

fast bosatt i Lisboa og som siden midten av 30-årene hadde vært ansatt ved den norske legasjonen. Kartoteket angir adresser på nordmenn i utlandet og deres nærmeste slektninger i Norge. Flere kjente nordmenn i utlandet hadde dekknavn, som fremgår av kartoteket, da deres virkelige navn ikke kunne brukes på brev fra det okkuperte Norge.

430 adressekort

De fleste av adressekortene er daterte. Bare 23 av de ca. 430 kortene er opprettet i 1940. I løpet av 1941 ble det imidlertid opprettet ca. 250 kort, og i de påfølgende år kom det 157 kort i tillegg. Persongalleriet i kartoteket har stor bredde. Flere av London-regjeringens medlemmer står oppført ved siden av embedsmenn, militære, sjøfolk, medlemmer av den norske kolonien i Lisboa, pårørende i Norge etc.

Den begrensede tilgang på nye navn etter 1941/42 kan ha sammenheng med at norske myndigheter etterhvert

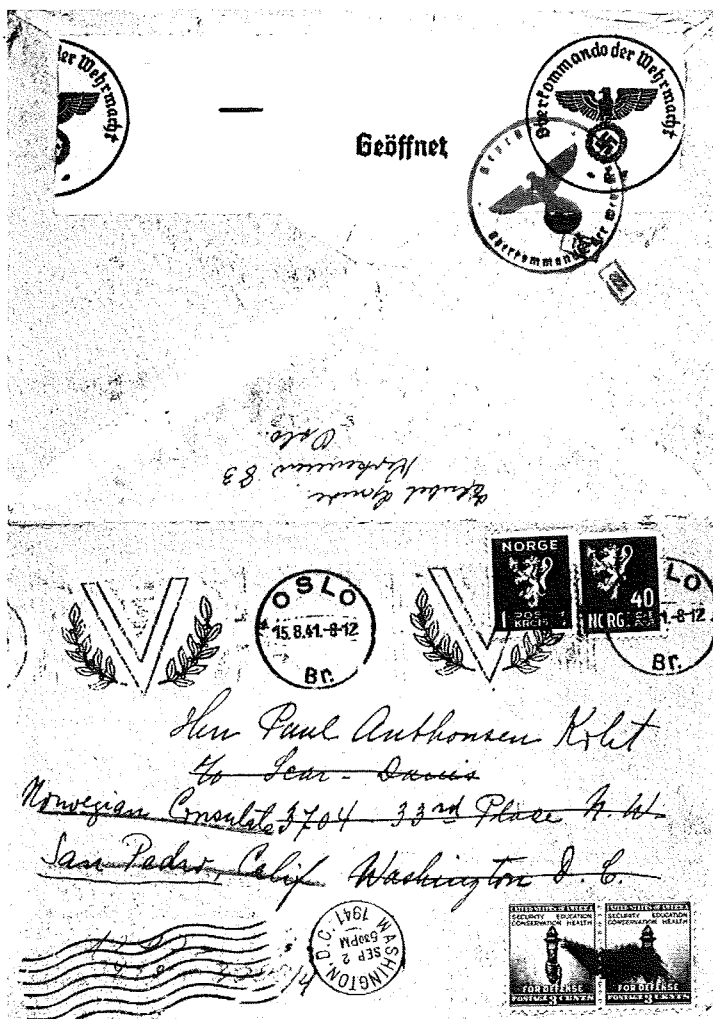
Adressekort fra Lisboa-kartoteket over tidl. utenriksminister Halvdan Koht og hans kone Karen Elisabet Grude Koht. Som let fremgår av kortene brukte Koht dekknavnene Dr. H. Paulsson og Norman Steenstrup.

madressering og fremsen-
else av privat korrespon-
anse, og et meget omfat-
ende kartotek over norske
rigsfanger i tyske konsen-
rasjonsleire.

Disse kartotekene ble
jemsendt til Utenriksdepar-
ementet i 1978 og befinner
eg nå i UD's arkiv. Kartote-
ene har ligget uåpnet siden
rigens dager, og NFT er føl-
elig første norske publika-
jon som kan bringe nær-

mere opplysninger om disse.
Denne artikkelen vil gi en
omtale av det sivile post- og
adressekartoteket. I en se-
nere artikkel vil en behandle
det mer omfattende krigs-
fangekartotek og Røde
Kors-forsendelsene via den
norske legasjonen i Lisboa.

Det mindre post- og adres-
sekartoteket inneholder ca.
430 adressekort. Det ble i sin
tid opprettet og tatt hånd om
av Sigvald Wiborg, som var

Koht, Paul

Arbeider nu i det kgl. norske uten-
riksdepartement, London.

Jfr. inng. eksp. nr. 1269/1940.

4/2-1941.

Legasjonen i Tokio

(Her sendes ly. Washington imidlertid videre)

Paul Kohts adressekort i Lisboa-kartoteket. Ved omadres-
sing sendte legasjonen hans post på dette tidspunkt til lega-
sjonen i Washington. Som det fremgår av brevet adressert til
Paul Koht, ble også brev til ham sendt direkte fra Norge
til hans far tidl. utenriksminister Halvdan Kohts Washing-
ton-adresse — men da under dekknavn.

Brev stemplet Oslo 15. au-
gust 1941, adressert til tidl.
utenriksminister Kohts sønn
senere ambassadør Pau
Koht. Brevet er adressert til
pseudonymet «Paul Antho-
sen» og adressen er Halvdan
Kohts privatadresse i Wash-
ington. Ved adkomst til
Washington 2. september
1941 er brevet påført navne
Koht og omadressert til de
norske konsulat i Los An-
geles (San Pedro). Paul Koh
var på denne tid legasjonsse-
kretær ved den norske lega-
sjon i Tokyo og var trolig på
vei til Japan via USA da bre-
vet ankom. Avsender var
Paul Kohts mor, Karen Eli-
sabet Grude Koht. Hun ha-
slovet sitt første navn og
Koht-navnet på avsender-
adressen, trolig av sikker-
hetsgrunner. Brevet er sen-
surert av tyske sensurmyndi-
gheter i Frankfurt.

søkte å begrense privatkon-
respondansen mellom perso-
ner i det okkuperte Norge o
familie og kjente i alliert
land. I et rundskriv fra Ute-
riksdepartementet (London)
av 11. august 1942 til de nor-
ske utenriksstasjoner, opply-
ses det at departementet va-
blitt kjent med at et brev fr
Norge til en adresse i et nøy-
tralt land — som hadde vær
brukt av Brevkontoret i Lor-
don — var blitt returnert t
avsenderen av den tysk
brevsensur. I brevet var de
innlagt en beskjed på tys-
som understreket at all kom-
munikasjon med «det fiend-
lige utland» var straffbar.
Dette gjaldt også om breve
ble formidlet videre av en be-
kjent eller ble videresend-
via en upersonlig brevfor-
midler (postboks etc.). Stra-
fen kunne i alvorlige tilfelle
innebære dødsstraff. Det b
understreket at all forbi-
delse med familie i «de

Olsen, Hans

Dekknavn for statsråd Hindahl.

Hansen, Ole Aurelius

Dekknavn for statsråd Olav Hindahl.

Hansen, Aurelius

Dekknavn for statsråd Olav Hindahl.

Nilsen, Julius

C/o Statsråd Hjelmtveit.

16/4-1942.

Adressekort fra Lisboa-kartoteket.

har tidligere ambassade-sekretær Sigvald Wiborg (Lisboa) opplyst hvordan postforsendelsene fant sted mellom personer i det okkuperte Norge og nordmenn i bl.a. Storbritannia og USA. For post fra Norge og som skulle videreforsendes til kjente nordmenn i eksil, måtte man oftest bruke dekknavn og «uskyldige» adresser i Lisboa. Legasjonens egen adresse i Rua Alvares Cabral kunne man av naturlige grunner ikke bruke. Om dette skriver Wiborg bl.a. i sitt brev:

—«Brevene, adressert til Lisboa (fra Norge) hadde forskjellige adresser, deriblant min privatadresse. Mitt navn forekom ikke i adressen, idet det ble antatt at det var kjent for tyskerne som tilhørende et medlem av

fiendtlige utland» utelukkende kunne formidles gjennom det tyske Røde Kors i Berlin.

I rundskrivet fra UD heter det videre: — «Saken har vært forelagt sikkerhetstjenesten og etter samråd med denne finner departementet at måtte fraråde at personer som er bosatt i krigførende land eller som gjør krigstjeneste, heretter sender brev til pårørende i Norge gjennom Brevkontoret, idet det er grunn til å tro at det kan nedføre alvorlig fare for adressaten. Derimot mener departementet etter samråd med vedkommende myndigheter at korrespondansen fra jøfolk i handelsflåten kan ortsette som hittil...»

«Uskyldige» adresser i Lisboa

Uansett farer var det imidlertid både viktig og nødvendig å holde en viss kommunikasjon med hjemlandet. I et brev til artikkelforfatteren

Gjesdal, Tor

Chef for Pressekontoret i Det Kgl.
Norske Utenriksdepartement,
London.

(Brev fra Norge til ham under
navnet T. Gottschalcksen).

Gottschalcksen, T.

Se Gjesdal, Tor

Grieg, Gerd Egede-Nissen

Frue

Gift med forfatteren Nordahl Grieg.

Nuværende adresse: C/o Det Kgl.
Norske Generalkonsulat, New York.

14/4-1941.

Adressekort fra Lisboa-kartoteket.

den norske legasjonen. Brevene var adressert til vedkommendes riktige navn eller påtatt navn. Vedkommendes riktige navn fant jeg ut av kartoteket. For å unngå at samme adresse forekom altfor ofte, søkte jeg å skape mest mulig variasjon i de brukte adresser. Jeg brukte bl.a. min fars privatadresse og hans kontoradresse, og ellers flere andre adresser. Postboksnummer ble ikke brukt. Vi var nemlig oppmerksom på at dette var uheldig, idet tyskerne kunne være oppmerksomme på sammenhengen.

— Brev som kom fra England og som skulle til Norge, var gjerne adressert til legasjonen, hvor vi la brevene inn i nøytrale (eller portugisiske) konvolutter og sendte dem videre (til det okkuperte Norge). Vi passet da på å ikke brette brevene på nytt, idet for mye brette kunne rette tyskernes oppmerksomhet på forholdet (under senere tysk postsensur). Jeg kjøpte konvolutter i forskjellige størrelser hvor jeg la de brev som skulle til Norge. Jeg har ikke noe anslag over hvor mange brev som ble videresendt på denne måten, men jeg kan si at de fleste brev kom fra Norge.» (Parantesene er artikkelforfatterens).

Wiborg opplyser videre at ordningen begynte i 1940 etter legasjonens eget initiativ og pågikk helt til krigens slutt.

Hemmelige dekknavn

Omkring 20 personer i kartoteket har dekknavn. Tidligere utenriksminister Halvdan Koht hadde dekknavnene «Norman Steenstrup» og «dr. H. Paulsson», med forsendelsadresse via den norske ambassade i Washington eller direkte til hans

DEKKNAVN I LISBOA-KARTOTEKET

Tidl. utenriksminister	Norman Steenstrup
dr. Halvdan Koht	dr. H. Paulsson
Karen Elisabeth Grude Koht (Halvdan Kohts kone)	Else Marthinsen
Kirke- og undervisningsminister	
Nils Hjelmtveit	Julius Nilsen
Handelsminister	Olav Aurelius Hansen
Olav Hindahl	Hans Olsen
Fru statsråd Hindahl	Amalie Hansen
Skipsfartsdirektør	Carl Bache-Wiig
Øivind Lorentzen	John Dichman
Sjef for regjeringens informasjonskontor, Tor Gjesdal	T. Gottschalchsen
Ambassadør i Moskva	
Rolf Andvord	Hornemann
Kaptein (flyger)	James Aas
Jens Hertzberg	Brynjulf Pulk
Sissel Lie (datter av Trygve Lie)	Vivi Andersen
Erik Paulseth	Karl Engen
Oddvar Torp (sønn av forsvarsminister Torp)	Oddvar Gade
Åse Torp (datter av forsvarsminister Torp)	Åse Syversen
Erling Ness Hammer	Erling Quande
Martha Meyer	Birgit Reymers
Aase Støstad (datter av sosialminister Støstad)	Aase Vingledstad
Per Biong	Per Nielsen
Fru kaptein (flyger)	
Haakon Jørgensen	Ingerid Larsen

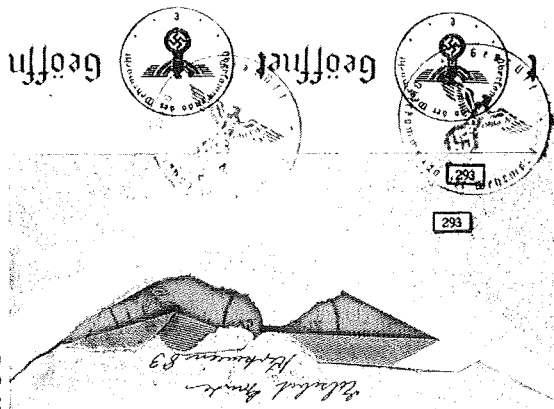
privatadresse i USA — 3704, 33rd Place N.W., Washington D.C. I valg av pseudonym viste Koht sans for patriotisme og familietradisjon. «Norman» er ikke ulikt «Nordmann», og «Steenstrup» er mellomnavnet til hans far — overlærer Paul Steenstrup Koht. Overlærer Steenstrup Koht var opprinnelig født i Tromsø hvor han både hadde vært redaktør og ordfører. Han kom til Skien i 1885 og ble to år senere valgt til byens ordfører. Det ble såle-

des Paul Steenstrup Koh som i de første årene kom til å lede gjenreisningen av Skien etter den katastrofale bybrannen i 1886. Han ble valgt som stortingsmann for Venstre fra Skien 1889.

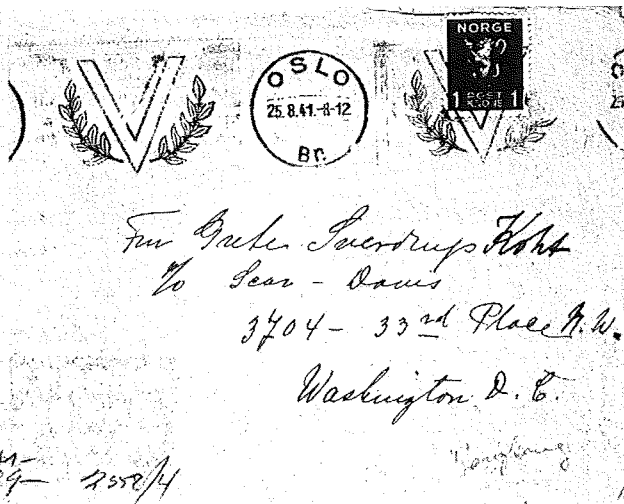
Skipsfartsdirektør Øivind Lorentzen hadde dekknavnene «Carl Bache-Wiig» og «John Dichmann». Statsrådene Olav Hindahl og Nils Hjelmtveit hadde henholdsvis navnene «Olav Aurelius Hansen/Hans Olsen» og «Julius Nilsen». Sjefen for de

OPENED BY

EXAMINER 1347

P.C. 30

Brev stemplet Oslo 25. august 1941 adressert til Grete Koht — Paul Kohts kone. Av sikkerhetsgrunner er hennes pikenavn Sverdrup brukt, mens Koht-navnet er påført ved ankomst til Halvdan Kohts privatadresse i Washington. Brevet er sensurert av tyskerne i Frankfurt og av britene på Bermuda.

norske regjerings informasjonskontor, redaktør Tor Gjesdal, ble kalt «T. Gottschalchsen». Utenriksminister Trygve Lies datter, Sissel Lie, ble kalt «Vivi Andersen». Sigvald Wiborg, som tok hånd om transittposten ved legasjonen i Lisboa, tok dekknavnet «B. Fredriksen» etc.

Halvdan Kohts korrespondanse

Utenriksminister Halvdan Koht gikk ut av regjeringen i

januar 1941, og reiste til USA hvor han bodde under hele krigen. Koht var en meget pennefører person — noe som fremgår av det imponerende antall videnskapelige avhandlinger og artikler han har publisert. Han skrev også en mengde brev — ikke minst under eksiloppholdet i USA. Det finnes over 70 skrevne brev fra ham til hans kone Karen Elisabet Koht fra krigsårene. Fru Koht var blitt igjen i Oslo da utenriksminister Koht dro

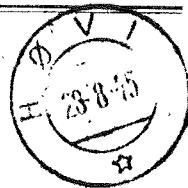
nordover sammen med Kongen og regjeringen for øvrig. Det finnes i tillegg mer enn 70 brev fra henne til ham i samme periode. I tillegg til disse brevene skrev Koht en mengde brev til slekten ellers i det okkuperte Norge, og hans kone skrev til barna og barnebarna i USA. Mange av disse brevene finnes fortsatt, men mange kom bort under veien. Et av brevene som Koht skrev i 1943, kom først frem til Norge i 1945.

Brevstrømmen gikk forskjellige veier for å nå frem. Det meste gikk via «uskyldige» dekkadresser i Sverige og Portugal. For Portugals vedkommende fremgår dette klart av adressekartoteket ved legasjonen. Halvdan Kohts dekknavn er omtalt tidligere. I kartoteket er fru Koht oppført med dekknavnet «Else Marthinsen» — som enten var et fiktivt navn eller en virkelig person som fungerte som «postkasse» eller postformidler. Hun brukte også deler av sitt navn — Elisabet Grude — som avsender på enkelte forsendelser, og sløyfet sitt første navn Karen og det «farlige» Koht-navnet.

I forbindelse med denne artikkelen kan vi vise til to brev fra fru Koht til sønnen — senere ambassadør Paul Koht — og til sin svigerdatter Grete Koht. Brevene er sendt direkte til Halvdan Kohts adresse i Washington. Det ene brevet er adressert til pseudonymet «Paul Anthonsen», og er påført Koht-navnet i forbindelse med omadressering i USA. Det andre brevet er adressert til Paul Kohts kone — Grete Sverdrup Koht. Adressenavnet på konvoluttene har av sikkerhetsgrunner kun vært Grete Sverdrup. Koht-navnet er først påført ved adkomst til USA. Begge brevene har

SOFUS SVERDRUP, HØVIK

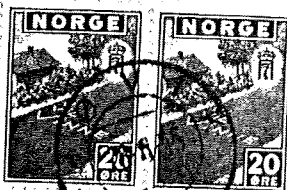
Rec

Herr Dr Halvdan Koth .

Lysaker .

Brev adressert til Halvdan Koht umiddelbart etter hans tilbakekomst til Norge fra USA i 1945.

kommet trygt gjennom tysk sensur. Det er lite trolig at den tyske brevsensur i Frankfurt — hvor brevene er sensurert — hadde slik inngående kjennskap til familieforhold og omskrivningen at de kunne avsløre forbindelsen.

Sjøfolk i Lisboa

I «Norsk Tidende» — som utkom i London og ble utgitt av den norske regjerings informasjonskontor — omtales i en stort oppslått artikkel 4. juli 1941 opprettelsen av et eget leseværelse for norske og andre allierte sjøfolk ved British Seamen's Institute i Lisboa. Leseværelset ble opprettet i januar samme år, og i artikkelen heter det at «Forskjellige kjente norske personer som har vært på gjennomreise, har besøkt leseværelset og velvillig stillet seg til tjeneste med underholdning og orientering om våre sjøfolk. Således har fru Gerd Egede Nissen Grieg un-

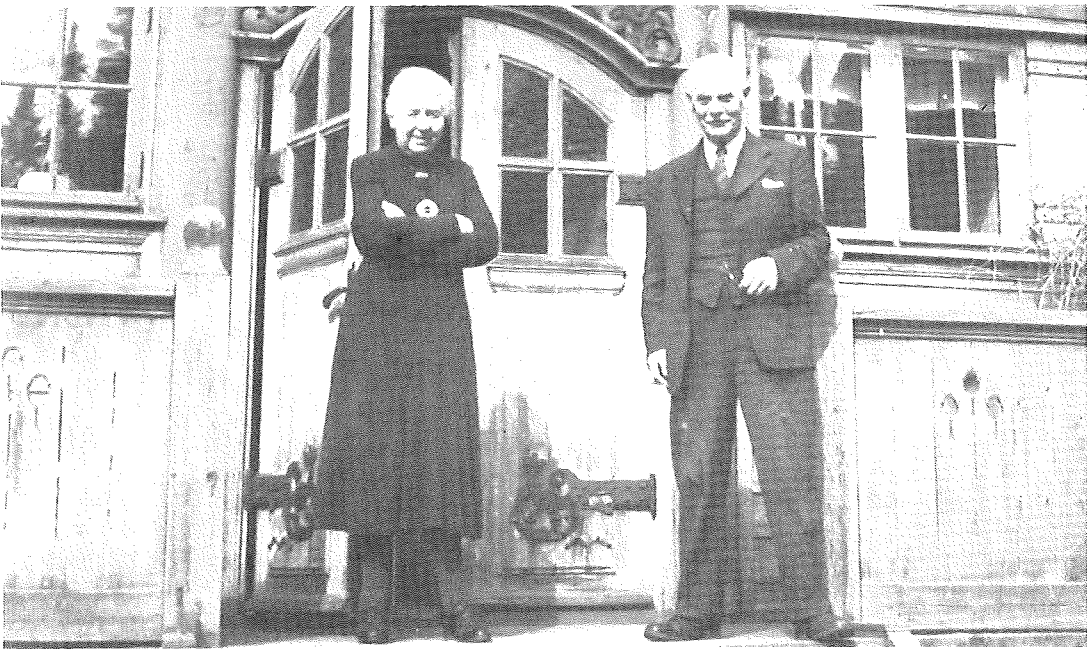
derholdt med sang og opplesning av norske dikt, samtidig som prof. Jac. Worm-Müller holdt foredrag om begivenheter og forhold i Norge fra invasjonen og fremover. Statsråd Arne Sunde har holdt foredrag, og skipsfartsdirektør Øivind Lorentzen har ved to anledninger holdt foredrag og orientert sjømennene».

Under Lorentzens foredrag 4. april 1941 opplyses det i artikkelen at det var tilstede 50 sjømenn fra de to norske fartøyene M/S «Gabor» og M/T «Jaspis».

Alle disse begivenheter er behørig registrert i kartoteket ved at samtlige omtalte hovedpersoner og et 15—20 talls av mannskapene på de to fartøyene har egne adressekort. Det er sannsynlig at disse har benyttet seg av sitt besøk til også å legge igjen sine adresser for senere korrespondanse med familie og kjente i utlandet og i Norge, og for ettersendelse av post.

Dette gir trolig en pekepinn på at kartoteket var et håndkartotek og et praktisk hjelpemiddel for legasjonen. Det ble trolig opprettet registreringskort etter behov — i stor grad avhengig av hvem som passerte gjennom Lisboa og hvem som ba legasjonen være behjelpelig med fremsendelse av post.

Når det gjaldt de to nevnte fartøyer M/S «Gabon» og M/T «Jaspis», var disse blant de 26 norske fartøyene som ble innesperret i franske eller fransk-kontrollerte havner etter Frankrikes kapitulasjon 22. juni 1940. De fleste befant seg i nordafrikanske havner som Algiers, Oran, Casablanca, Safi og Dakar. De norske besetningene ble ombord den første tiden, men fikk senere valget mellom å bli sendt hjem til det okkuperte Norge eller sitte i franske samleire i Afrika. Noen reiste til Norge, mens andre rømte og meldte seg for Nortraship i London for ny

Halvdan Koht og hans kone, Karen Grude Koht, på trappa til deres hjem like utenfor Oslo etter krigen. I sin bok «Mennesket Halvdan Koht» skriver professor Sigmund Skard: «Halvdan Koht kom attende til Norge, åleine og utan ovasjonar, i august 1945. Sommaren hadde Koht nytta til å gjesta Mexico, der han aldri før hadde vore. Bagasjen hans heim var halvanna tonn bøker og papir.»

tjeneste. Noen passerte gjennom Lisboa og la sine adresser igjen ved den norske legasjonen.

M/T «Jaspis» — som tilhørte Anders Jahres rederi og var på 9650 tonn — ble internert i Casablanca 22. juni 1940. Skipet ble syv måneder senere beslaglagt av den franske Vichy-regjeringen og ble senere senket. M/S «Gabon» — som tilhørte rederiet Odfjell, Bergen og var på 8600 tonn — ble internert i Dakar 5. juli 1940. Skipet ble frigjort i mai 1942 etter den allierte landgangen i Nord-Afrika.

Legasjonen i Ankara

Trolig ble det opprettet post- og adressekartotek, eller såkalte «postkasser», ved de fleste norske legasjoner i utlandet under krigen — og ganske særlig i nøytrale land hvor det var større mulighe-

ter til å motta og sende post til de forskjellige steder. Ambassadør Ivar Lunde, som tjenestegjorde ved den norske legasjonen i Ankara som legasjonssekretær før han ble forflyttet til Lisboa i 1943, har opplyst at man også hadde en slik «postkasse» i Ankara. Oppgaven der var i første rekke å motta brev til og formidle brev fra norske sjøfolk på skip som anløp tyrkiske havner. Det tillå også legasjonen å sensurere brevene og påse at de ikke inneholdt opplysninger vedrørende skipenes bevegelser som kunne skade den allierte krigføringen.

«Postkassen» ved legasjonen i Lisboa hadde en annen karakter — som ren formidler og omadresseringssted — og det forekommer ingen opplysninger om lokal sensurering av transittposten som gikk via den norske legasjonen i Lisboa.

Kilder

- Adressekartotek (1940—45) fra den norske legasjon i Lisboa stilt til disposisjon av Utenriksdepartementet.
- Opplysninger gitt til artikkelforfatteren av tidl. ambassadesekretær Sigvald Wiborg, Lisboa og ambassadør Ivar Lunde.
- Illustrasjoner av brev til «Paul Antonsen» (Koht) og Grete Sverdrup (Koht) stilt til disposisjon av magister Harald Koht.
- Sigmund Skard: «Mennesket Halvdan Koht» (Oslo 1982).
- Einar Østvedt: «Skiens historie», bind 3 (Skien 1959).
- Norsk Tidend, London (4. juli 1941).
- Jon Rustung Hegland: «Nortraships flåte» (Oslo 1976).

Arkivsaken fra 1983:

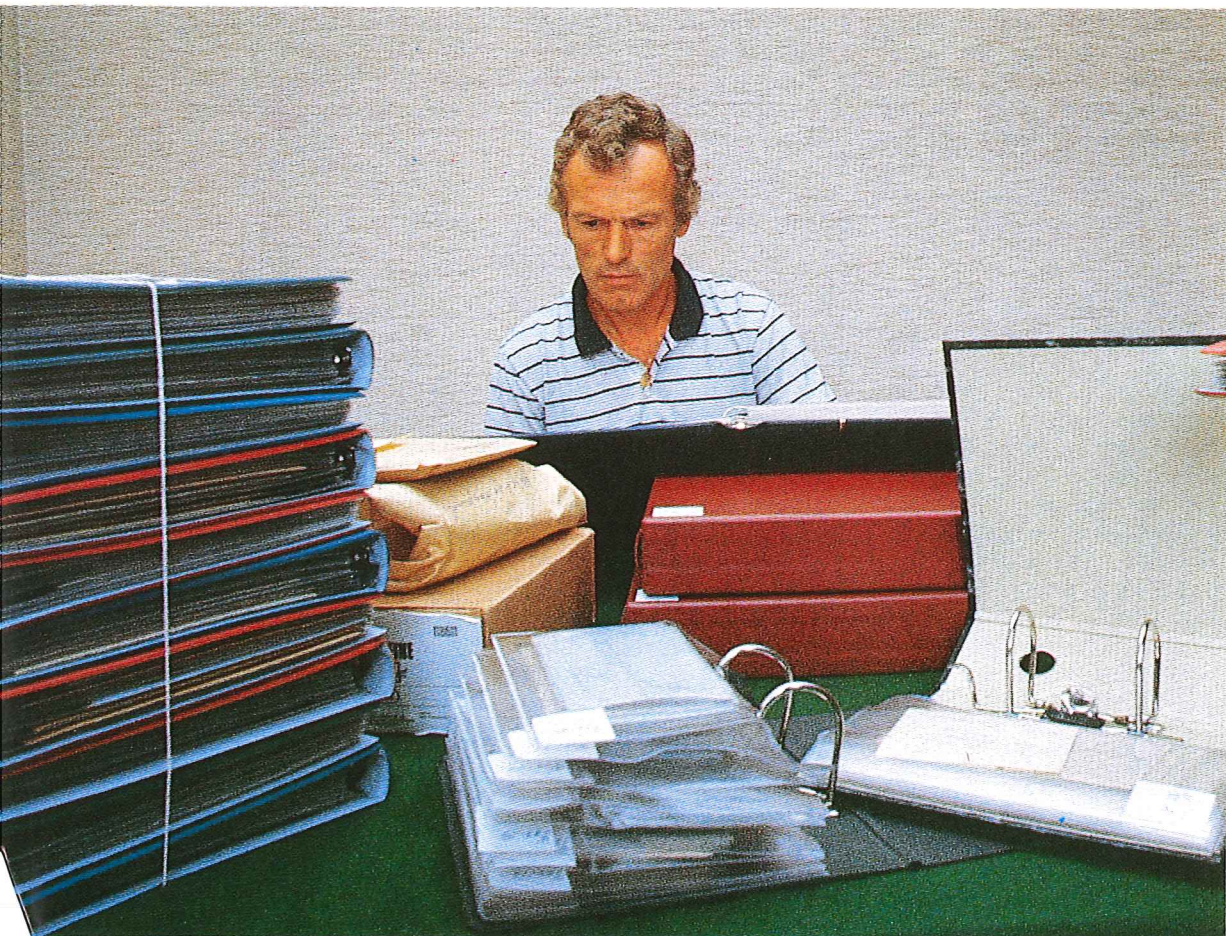
Hva tyveribeslaget dokumenterer av posthistoriske data

Av Tor Skauge

Av beslaget på ca. 1200 brev i den såkalte arkivtyveri-saken fra ifjor, utenom de ca. 750 som er solgt, innbefatter dette

noen av så spesiell karakter at de skulle være verdt en nærmere omtale, når de nå tilbakeføres til sine respektive arkiver:

Av de såkalte «Prinds Carl»-brev er det tre stk., alle med blått stempelavtrykk. Alle tre er francobrev. Et er datert Aalesund 18/6-1853 og adressert til Trondhjem, fig. 1, og dette er vel også det

Politibetjent Ola Grønli, som har hatt etterforskningen i arkivtyverisaken, med endel av de over 1200 beslaglagte brevene, sirlig ordnet i mapper og album.

Figur 1.

som tidligere er registrert som tidligste kjente av denne typen. Det andre, fig. 2, er sendt fra Aalesund til Trondhjem i 1854. Det tredje, og det mest interessante, fig. 3, er datert Trondhjem 18/1-1855

Figur 2.

og sendt til Tromsø. Dette brevet er unikt, da det også viser at stempelet er brukt på strekningen Trondhjem—Tromsø hvor man generelt brukte Nordland-stempel, og derfor må være

unntaket som bekrefter regelen!

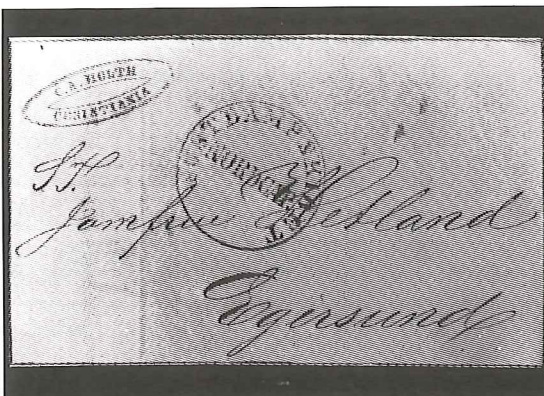
Fig. 4 viser det meget sjeldne runde «Postdampskibet Nordcap»-stempelet i sort farge på frimerkeløst brev sendt fra Christiania 27/5-1857 til Egersund. Det kjennes kun noen ganske få brev med dette stempelavtrykk.

Av det åttekantede stempelet «Dampskipet Nordcap» er det et med blått avtrykk på brev fra Molde 1/9-1858 til Trondhjem, frankert med blekkrysset NK 4, fig. 5, og et frimerkeløst brev sendt fra Christiansund 9/2-1859 med sort avtrykk, fig. 6.

Fig. 7 og fig. 8 viser to brev sendt ubetalt med «Viken»-stempler, henholdsvis med blått avtrykk 16/10-1857 sendt fra Kristiania til Porsgrund, og med sort avtrykk 4/7-1857 sendt fra Arendal til

Figur 3.

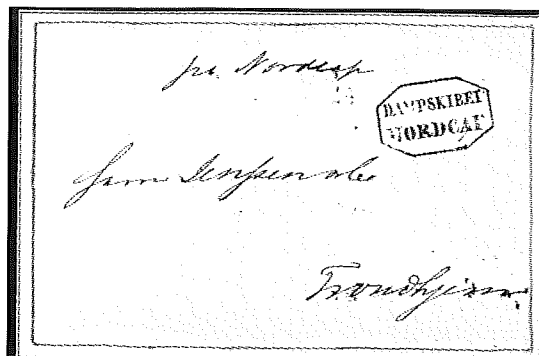

Figur 4.

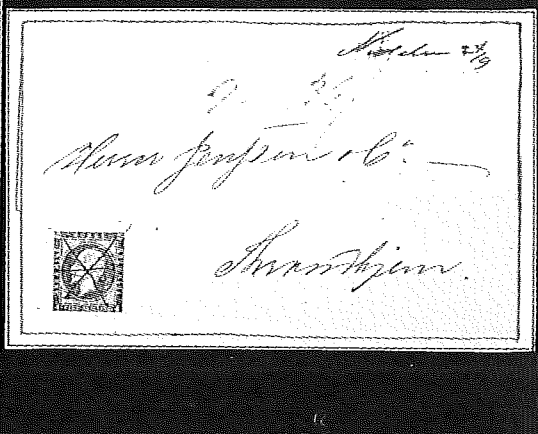
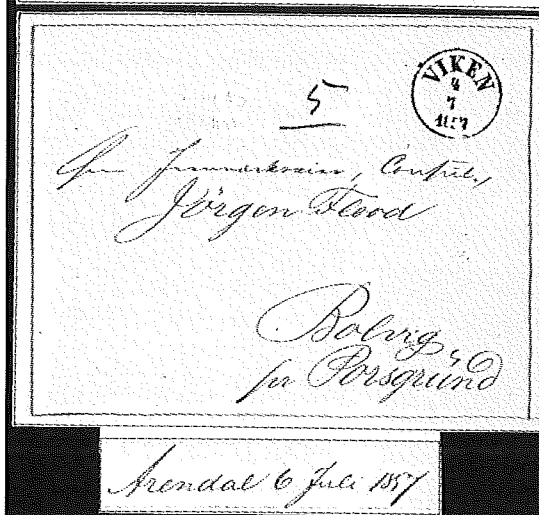
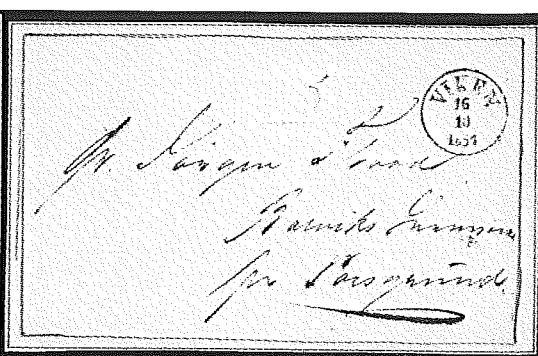

Figur 5.

Figur 6.

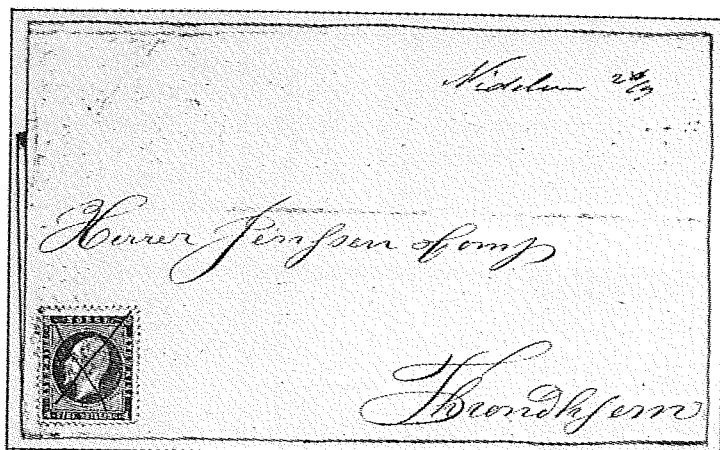

Figur 7.

Figur 8.

Figur 9.

Porsgrund. Sistnevnte brev er datert Arendal 6/7, altså to dager etter datoen på stempelavtrykket.

Fig. 9 og fig. 10 viser to brev begge med håndskrevet «Nidelven 24/9» (1859) og sendt fra henholdsvis Aalesund og Christiansund til Trondhjem. Legg her merke til annulleringen på frimerket på det førstnevnte, som viser at også postekspeditø-

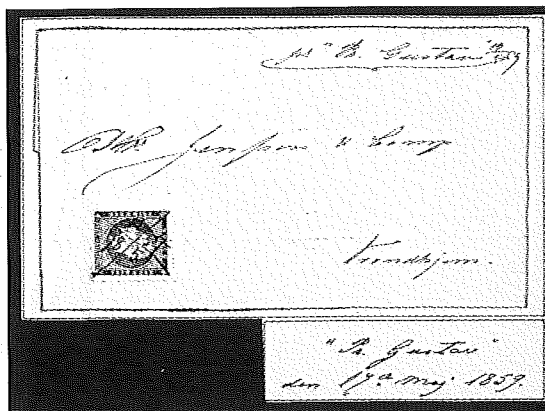
Figur 10.

FESTSPILLENE I ELVERUM 10 ÅR

I forbindelse med jubileet 5/8-16/8 1984 vil det bli opprettet midlertidig brevhus med eget motivdatostempel i tiden 6/8-12/8 -84. Elverum Mynt- og Frimerkeklubb vil i den anledning utgi en spesialkonvolutt frankert med NK 831 og 832, stemplet 6/8-84 med motivdatostemplet. Pris kr. 10,- pr stk.

Bestillingsadresse: Elverum Mynt- og Frimerkeklubb, Rikard Nordraaks vei 2, 2400 ELVERUM.

Postgirokonto: 3 99 73 84

Figur 12.

Figur 13.

ren ombord på «Nidelven» kunne annullere på «Nordstjernen»-vis med tre kryssende blekkstreker. Imidlertid er dette gjort atskillig mer «nennsomt» ombord på «Nidelven» enn hva tilfellet er på de typiske «Nordstjernen»-annulleringer, se fig. 13.

Det har hersket usikkerhet om når linjestempelet «NID-ELVEN» ble benyttet, da det ikke fremgår eksakte refe-

ransedateringer på de to frimerkeløse brev som er kjent fra før. Fig. 11 viser stempelet brukt på brev datert Aalesund 29/6-1860 sendt til Throndhjem.

En typisk «Prinds Gustav»-annullering ser en på fig. 12, på et brev datert ombord i D/S «Prinds Gustav» 17/5-1859, om det da ikke kan tydes som 19/5. På forsiden er det datert 19/5 -59

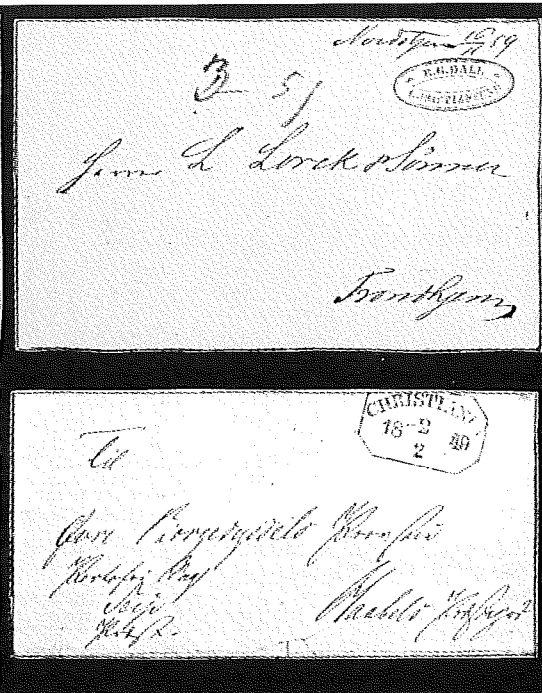
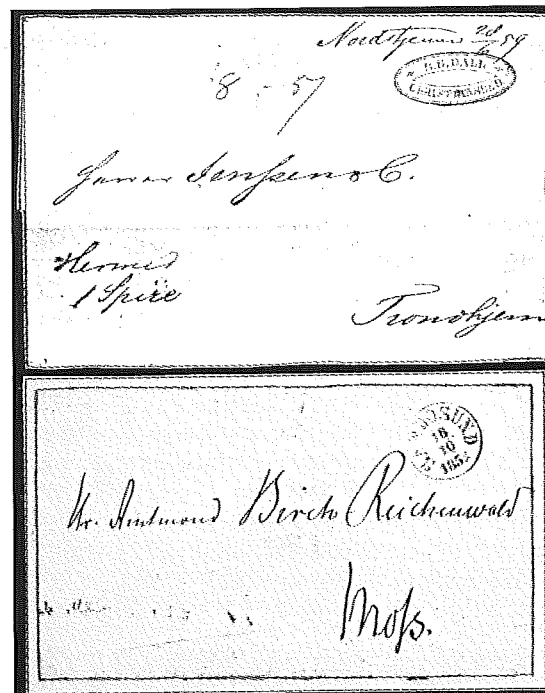
både i øvre høyre hjørne og på annulleringen av merket som er gjort av den postbehandlerende ombord, mens påskriften «Pr. Gustav» er gjort av senderen.

Fig. 13 viser, som tidligere nevnt, en typisk «Nordstjernen»-annullering, på et brev datert Christiansund 30/5-1859 og sendt til Trondhjem.

Fig. 14 og fig. 15 viser to brev, begge sendt ubetalte

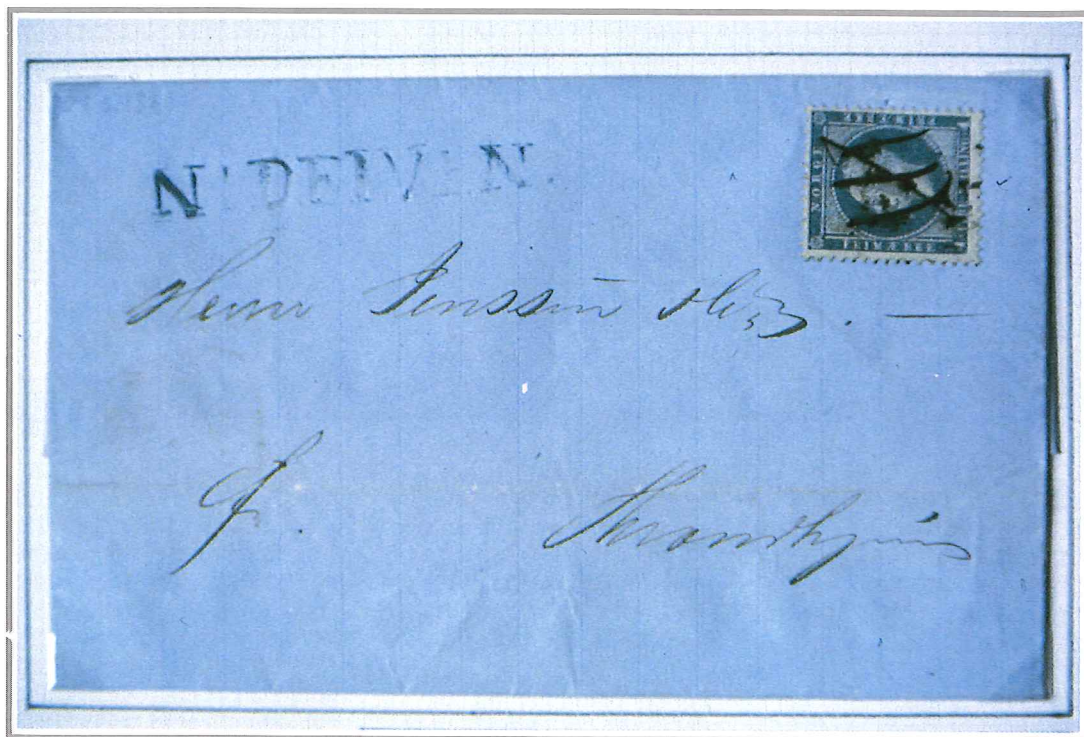
Figur 14.

Figur 15.

Figur 16.

Figur 17.

Figur 11.

fra Christiansund, datert Nordstjernen 20/6 og 16/11-59, gjort ombord, og sendt til Trondhjem.

Det eneste registrerte innenlandsbrev, fig. 16, stemplet SANDØSUND typ. II, sendt fra Laurvig til Moss,

går også tilbake til sitt arkiv, foruten et av de brev med tidligste kjente stempelavtrykk i blått av det åttekantete Christiania-stempel datert 2/2-1849, fig. 17, og endelig det tidligste kjente blå avtrykk av det runde Christiania typ. II-stempel med dato 9/11-1847 på francobrev til Trondhjem, fig. 18.

Figur 18.

Til slutt vil jeg for ordens skyld nevne at blant det øvrige enorme materiale var det mye interessant forøvrig, men da dataene på disse faller innenfor rammene av f.eks. tidligste og seneste kjente, er disse av den grunn ikke tatt med i detalj i denne artikkelen.

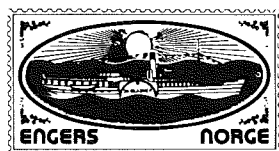
Sensasjonelt innleveringstilbud til høstauksjon i Tromsø. Gratis (0% provisjon) for lots over 5000,- til innlevering. 10% provisjon for lots mellom 200,- og 5000,- i tilslagsum. Sammenlign gjerne våre provisjoner med andre firma. Innleveringsstopp 30. september d.å. Forsikring.

Skriv til: **Auksjon Nord, Box 518, 9001 TROMSØ**, eller ring 083/85 201 for nærmere informasjon.

ENGERS

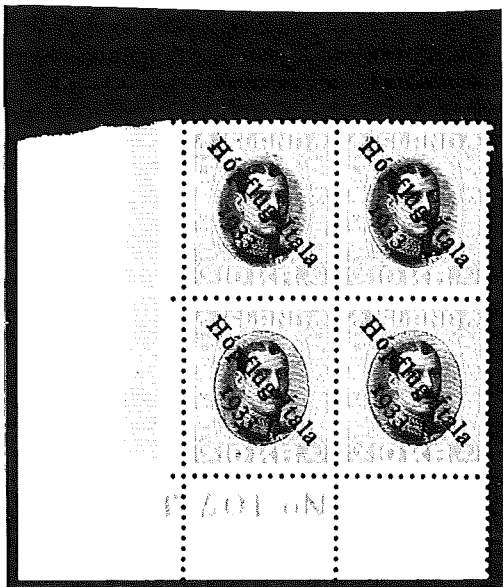
frimerker

Adresse: Postboks 15, N-2824 Redalen, Norge.

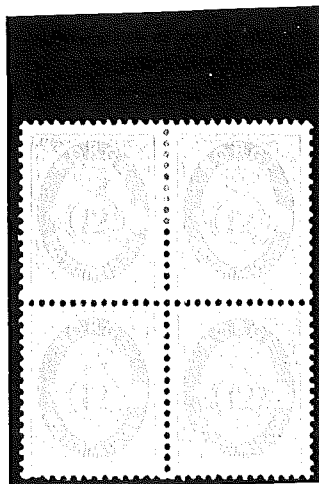

International stamp auctions

Tlf.: (061) 81555

4-blokkserie

NK 44

INNLEVERING TIL STORAUKSJON I OSLO SISTE FRIST 22.9.

Vår Osloauksjon 10.11. vil inneholde en lang rekke kvalitetsobjekter, og vi tar fortsatt imot både norsk og utenlandsk materiell av høy kvalitet samt store samlinger. Det allerede innleverte materiell med flere håndskrevne NK 1, unike skillingsbrev og LUX-stempler borger for topp interesse og et resultat De bør dra nytte av.

Ta kontakt snarest. Tlf. 061-81 555

**BENYTT DEM AV ET FIRMA MED INTERNASJONAL PROFIL
OG EN INTERNASJONAL KUNDEKRETS.**

FREFIL 84 betegnet som et Norgesmesterskap i filateli

Stort løft og vellykket satsing av Fredrikstad FK

Den nasjonale frimerkeutstillingen **FREFIL 84** i Fredrikstads «storstue» Kongstenhallen i dagene 30. mai — 3. juni ble både en hyggelig, stilfull og filatelistisk vellykket utstilling. Tilsammen 104 utstillere deltok, og det ble delt ut to store forgylte sølvmedaljer, åtte forgylte sølvmedaljer, 19 sølvmedaljer, 30 forsølvmedaljer, 20 bronsemedaljer og fire diplomer. Videre ble det delt ut fem ærespriser og 21 hederspriser.

En karakteristikk som gikk igjen under utstillingen var at dette måtte være «Norgesmesterskapet i filateli»...!

Under åpningen var det hilsningstaler fra Norsk Filatelistforbund ved president Paul H. Jensen, fra Postverket ved generaldirektør Ragnvald Rustung Bru — foruten at formannen i hovedkomiteen for utstillingen, Ole Sæland, hilste gjester og utstillere velkommen. — Vi er stolte over å kunne slå fast at Fredrikstad og byens filatelistklubb har klart å markere seg i konkurranse med de store byene om en utstilling av dette format, sa Sæland bl.a.

Generaldirektør Rustung Bru understreket at det alltid er hyggelig å møte optimer og folk med kunnskap

som samtidig seiler i medvind. — Jeg er imponert over det forhåndsarbeide som er lagt ned til denne utstillingen. Jeg er ikke i tvil om at forventningene vil bli innfridd, sa han. Generaldirektøren takket videre Norsk Filatelistforbund og Fredrikstad Filatelistklubb for et fruktbringende samarbeide. — Postverket og samlere er glade for at mengden av nye frimerker holder seg på et stabilt og godt nivå her i landet, til tross for sterk konkurranse av frankeringsmaskinene, og postmengden er stadig økende, sa han bl.a.

Var med da Forbundet ble til

— Fredrikstad Filatelistklubb er en av de klubbene som har opprettholdt sitt medlemskap i Norsk Filatelistforbund kontinuerlig, sa Paul H. Jensen. — Fredrikstad Filatelistklubb er 60 år, og var en av de klubbene som var med og stiftet Forbundet. Det er spesielt hyggelig å få være med på dette arrangementet i Østfold i en jubilerende klubb. Norsk Filatelistforbund har nå ca. 5 500 organiserte samlere. En del av disse er også «utstillings-samlere». Det vil si at de synes det er ekstra stimulerende å få sine samlinger bedømt av en jury. Samtidig er slike store nasjonale utstillinger med på å samle nye filatelister, sa Jensen, som også uttrykte glede over at så mange unge utstillere

er med denne gang. — Måtte den beste nordmann vinne, sa han.

En utfordring

— Store nasjonale utstillinger har tidligere vært forbeholdt de store byene, sa hovedkomiteens formann Ole Sæland. — I Fredrikstad Filatelistklubb så vi dette som en utfordring. Vi ønsker å markere oss, og vi ønsker å få nye impulser. Da det første arbeidet med utstillingen tok til for to år siden, var sterk tro og vilje på at det skulle lykkes, viktige faktorer. Det er blitt stilt strenge kvalitetskrav, og det er derfor ekstra hyggelig at elleve av de 104 utstillerne kommer fra vår egen klubb, sa Sæland, som også minnet om at Fredrikstad har et utstrakt samarbeid over landegrensene. Dette kommer bl.a. til uttrykk her hvor utstillingen har en egen klasse for deltagere fra vennskapsklubber i andre land. Forholdet til det lokale postkontoret i byen er også det aller beste. Vi håper at Fredrikstad Filatelistklubbs medlemstall på ca. 200 vil øke ytterligere etter denne utstillingen, sa han bl.a.

Arrangementer

Det var mer enn «bare» utstilling i Fredrikstad. Den driftige klubben hadde lagt opp til noe nær et «lands møte-arrangement» med Uformell Aften i «Det Grunnmurede Proviantmagasin»,

ekskursjon med M/B Skjærhalden til Akerøy Fort — og naturligvis en gedigen Palmarés-bankett i Hotell City. I tillegg til disse mer festfilatelistiske evenementer, var det DANO-auksjon, møte i Posthistorisk selskap, møte i Norsk Filatelistforbunds Ungdomsutvalg og møte i Landsforeningen for Norske Motivsammlere. De enkelte utstillingsdagene hadde fått sine faste navn: «Fredrikstads Dag», «Frimerkesamlerens Dag», «Skipspostens Dag», «Ungdommens Dag» og «Motivfilatelistenes Dag». Tre særstempler sto til rådighet, et som kunne brukes hver dag under utstillingen som «FREFIL 84»-datostempel, et krone/posthornstempel for turen med M/B Skjærhalden og et «Gamle Fredrikstad»-stempel — som også ellers brukes som side-stempel til krone/posthornstempel, men som var populært i tilknytning til utstillingsarrangementene.

Utstillingen

«FREFIL 84» bød på en serie meget fine samlinger. Juryen sier bl.a. i sin beretning at eksponatene i konkurranseklassen stort sett var av høy standard og at det var gledelig å se så mange unge samlere delta med sine samlinger. Juryen besto forøvrig av Paul H. Jensen, Efrén Rebollo, Bergliot Iversen, Johnny E. Pedersen, Odd H. Johannessen, Per Kindem og H. Brockenhuus von Løvenhielm, med Rebollo som formann. Jury-elever var Svein Bølum, Frank Gilberg og Bjørn Myhre.

På Palmarés-banketten hilste Johnny E. Pedersen fra Norsk Filatelistforbund og ønsket tillykke med en fin utstilling.

Postsjef Abrahamsen hilste fra Postverket og understreket at filateli var kultur, og satte likhetstegn mellom kulturdager og filatelidager. Han mente at samarbeidet mellom klubben i Fredrikstad

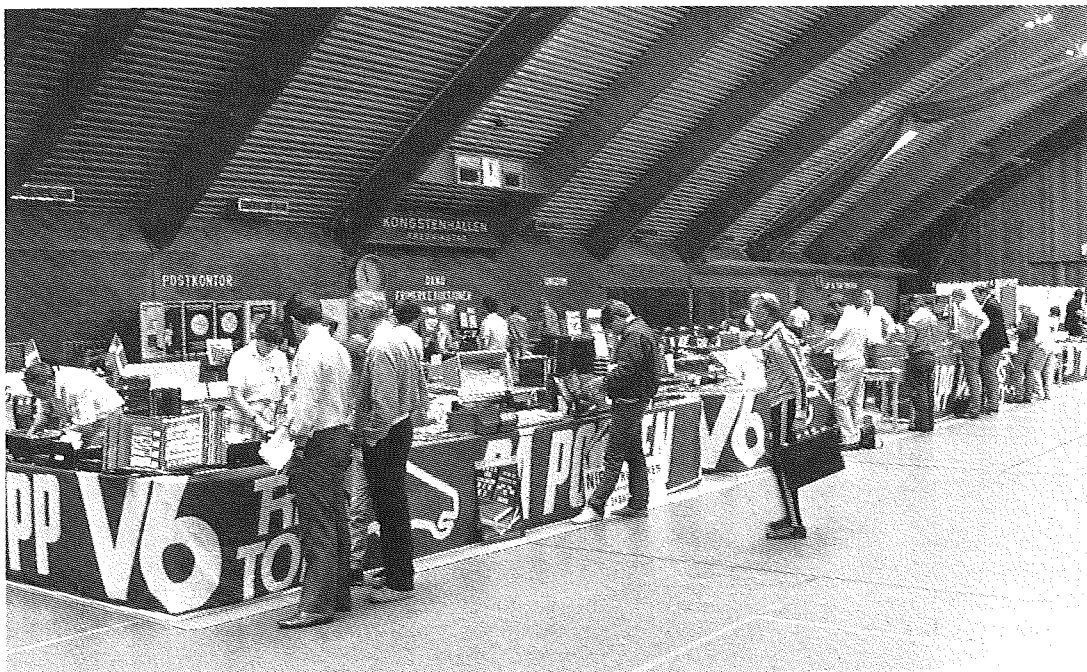
og Postverket hadde gått aldeles utmerket.

Formannen i Moss Filatelistklubb, Sandbukt, hilste fra det han kalte «B-gjen-gen».

Fredrikstads varaordfører Ragnar Pettersen — som også er aktiv medlem av Fredrikstad Filatelistklubb — takket for maten på en både sjarmerende og ukom-munal måte.

Fine premier

Så fulgte premieutdelingen: Og her opplevde vår utmerkede filatelist og utstillingsveteran Frantz C. Moldenhauer jr. den forsmedelse for første gang siden 1962 å få bare bronse-medalje for en utstillingssamling! Det var for samlingen «USA. Bureau Precancels — Presidential, Defense and War Issues». Den gode Moldenhauer tok imidlertid dette med godt humør, og fikk etterhvert mye plaster på «såret»: Han fikk Stor Forgylt

FREFIL 84 fant sted i store, lyse lokaler i Kongstenhallen. Her et glimt fra handleravdelingen.

Et meget ambulerende brevhus ombord i M/B Skjærhalden under ekskursjonen til Hvaler, fikk nok å gjøre.

Sølvmedalje i N. F.'s Mesterklasse for sin samling «Norge 1845—1875», i tillegg Norsk Filatelistforbunds ærespris, han fikk Stor Forgylt Sølvmedalje og «Grand Prix Nasjonal», Postverkets ærespris, for sin samling «Norske Skipsstempler 1845—80» og Stor Forgylt Sølvmedalje og Aalborg kommunes hederspris for samlingen «Norge, Prefrimbrev til Utlandet». Så det var all grunn til å heve champagneglassene. Og kolleger i Handlerforeningen sørget for påfyll...

Det er en rekke eksponater som både skulle hatt nærmere omtale og beskrivelse, men vi nøyer oss med å gratulere junioren Kjetil Barfelt med Forsølv Bronsemedalje og hederspris for hans «Fortegnelse over Poststeder i Østfold» i Litteraturklassen. Et eksemplarisk arbeid av en junior!

Så til premieren:

RESULTATER:

INNBUDTE SAMLINGER
Postdirektoratet, Postmuseet
Rolf Syversen (Halden Filatelistklubbs hederspris)
Eivind Evensen
Oslo Filatelistklubb

KONKURRANSEKLASSE NORSK FILATELISTFORBUND STOR FORGYLT SØLVMEDALJE

F. C. Moldenhauer jr. (Norsk Filatelistforbunds ærespris)
Eivind Evensen

KLASSE FREDRIKSTAD FILATELISTKLUBBS VENNSKAPSKLUBBER: SØLVMEDALJE

P. Bloch-Poulsen (Sarpsborg Filatelistklubbs hederspris)
A. Kjeldsen Larsen (Bergen Filatelistklubbs hederspris)
J. Rasmussen

FORSØLVET BRONSEMEDALJE
O. Ahlin

E. Pedersen
M. Fredriksen (ungdom)
S. Buur (ungdom)
J. Buckholdt Andersen (ungdom)

BRONSEMEDALJE
C. Petersen (ungdom)
H. Johansen (ungdom)

NASJONAL KLASSE STOR FORGYLT SØLVMEDALJE

F. C. Moldenhauer jr. (Grand Prix Nasjonal, Postverkets ærespris)
F. C. Moldenhauer jr. (Aalborg kommunes hederspris)

FORGYLT SØLVMEDALJE
Jens H. Aarbogh (Med juryens lykkønskning og Nordfjeldske Filatelistklubbs hederspris)
Göran Nykvist (Oslo Filatelistklubbs hederspris)
Trygve Skaug (Fredrikstad Filatelistklubbs ærespris)
Tor Østlund (Med juryens lykkønskning)
Kjell Mathiesen

Fra den uformelle rekeften i «Det Grunnmurede Proviantmagasin» i Gamlebyen i Fredrikstad.

Svært uformell aften for juryen etter endt arbeid.

Oddbjørn Solli
Eivind Evensen
Jan Olav Reither (Fredrikstad kommunes ærespris)

SØLVMEDALJE

Kjell Mathiesen
Eivind Evensen (Finlands Filatelistförbunds vandrepremie)
Ragnar Tanem (Frimerkeringen Posthorns hederspris)
Armand Fjeld (Skien Filatelistklubbs hederspris)
Ivar Sundsbø (Moss Filatelistklubbs hederspris)
Edvin Rasmussen
Arne Bay
Arne Bay
Hans J. Enger (Lillehammer Filatelistklubbs hederspris)
Hans-Henrik Isene

FORSØLVET BRONSEMEDALJE

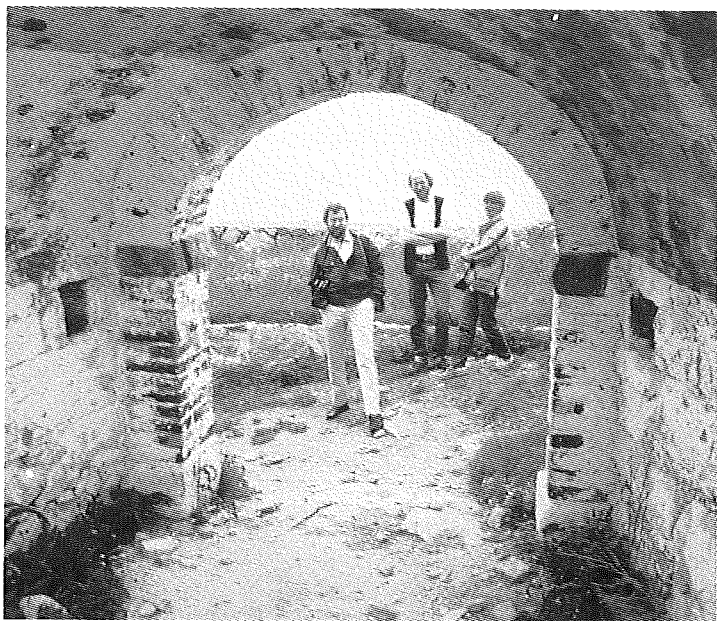
Finn Vestby
Magnar L. Hansen
Tom-Hermann Lie
Halfdan Helgesen
Kjell Åge Johansen

Trygve Skaug
Oddvar Skogsberg
Trond Flaarud (Danos hederspris)
Inge Johansen (Bokhandler Sverre Johnsens hederspris)
Arvid Knudsen

Randi Sagberg
Jan Kr. Isaksen

BRONSEMEDALJE

Paal Atle Moberg
Ole L. Seland
F. C. Moldenhauer jr.

Fra utflukten til Akerøy Fort ytterst i Hvaler.

Jan B. Andreassen
 Øyvind Karlsen
 Dagny Borge
 Erik Geber
 Aage Rettvin
 Kjell-Arne Ellefsen
 Trond Nøstvik

DIPLOM

Dagny Borge
 Svein Raundal
 Dagny Borge

UNGDOMSKLASSE

SØLVMEDALJE

Erik Guldbrandsen (Junior-
 samlerne i Aalborgs heders-
 pris)
 J. M. Gulbrandsen (Aalborg
 kommunes ærespris)
 Arne Rønning (Arbeidernes
 Filatelistklubbs hederspris)
 Eivind Lund

FORSØLVET BRONSE- MEDALJE

Tom Tønnesen
 Jan Erik Olsen
 Per Øyvind Kindem
 Roy Myklebust (Gabrielsens
 hederspris)
 Terje Amundsen
 M. Brinch Gabrielsen (Gab-
 rielsens hederspris)
 Jan Chr. Dreyer (Gabriel-
 sens hederspris)

BRONSEMEDALJE

Svein B. Hellesmark
 Odd Arild Olsen
 Bj. Halvor Pedersen
 Per Frederik Knutzen
 Odd Arild Olsen

F. C. Moldenhauer jr. og fru Aud Moldenhauer kan trygt løfte glassene til en skål under banketten etter alle medaljer og hedersbevisninger som ble den gode Frantz til del.

Ole Georg Nordli
 Frank Giæver Larsen
 Kristiansand Filatelist-
 klubbs Junior
 Erik Olafsen

LITTERATURKLASSE

SØLVMEDALJE

Posthistorisk Selskap (Med
 juryens lykkønsning)
 Tore Gjelsvik (Aalborg Fila-
 telistklubbs hederspris)

FORSØLVET BRONSEME- DALJE

Kjetil Barfelt (ungdom)

(Paus Jensens hederspris)
 Tore Gjelsvik
 Frimerker som Hobby
 Oslo Filatelistklubb
 S. H. Thorsteinsson
 Terje Skjoldal og Birger Stil-
 lufsen (Kristiansand Filate-
 listklubbs hederspris)

BRONSEMEDALJE

Trondhjem Yngre Filatelist-
 klubb (ungdom)

DIPLOM

Norsk Filatelistforbunds
 Ungdom

I anledning den regionale frimerkeutstilling «SKAGERRAK '84»

5—7/10 -84 kan det bestilles følgende konvolutter med spesialstempel.

- A Spesialkonvolutt frankert med nr. 958 (Holberg), nummerert 1-500,
 sendt til Skagen i Danmark, påsatt nytt dansk Holberg-merke på
 baksiden og ankomststemplett kr. 25,00
- B Spesialkonvolutt med nr. 958 Frimerkets Dag-stempel kr. 7,50
- C Spesialkonvolutt med nr. 958 Skagerrak '84-stempel kr. 7,50
- D Spesialkonvolutt med nr. 959-60 Frimerkets Dag-stempel kr. 11,00
- E Spesialkonvolutt med nr. 789 og 809 Skagerrak '84-stempel kr. 7,50

Bestillingsadresse: **SKAGERRAK '84**

v/Ulf Vennesland

4890 Grimstad

Postgiro 4 10 82 70

Motivkommisjonsmøte i Madrid

Gunnar Dahlvig, Sverige, valgt til medlem av byrået

Av Eivind Evensen

Møtet i FIP's motivkommisjon i Madrid under ESPANA 84 varte i vel to timer, og det artet seg som en eneste lang monolog fra presidenten Giancarlo Morolli fra Italia. Luften var på en måte gått ut av møtet før det begynte. Et glimrende forarbeid var gjort for at man nå endelig skulle få fattet et vedtak om et nytt motivreglement, der det gamle system med tematiske og dokumentariske samlinger skulle være «over og ut». Åtte ganger har saken gått frem og tilbake mellom de forskjellige kommisjoner og FIP's styre, men likevel — forslaget fra styret til FIP-kongressen gikk ut på at saken nok engang skulle utsettes og først avgjøres på neste kongress i Roma i slutten av 1985.

Motivkommisjonens reglement, som på mange måter er blitt norm for det forslag som nå ligger på FIP's bord, var sendt til delegatene på forhånd og var blitt anbefalt uten endringer, men med endel kommentarer. Presidenten fant ingen grunn til å sette

det under avstemning, — alle sluttet seg til forslaget.

Det man da ikke visste var at «General Regulations for Evaluation of Competitive Exhibits at FIP Exhibitions» kom opp på FIP kongressen og etter styrets forslag ble vedtatt i prinsippet, men at realitetsbehandlingen ble utsatt til Roma. Det gledelige er imidlertid at dette prinsippvedtaket er nok til at det foreslåtte motivreglement kan tre i kraft, selv om det trengs en sandpåstrøing i Roma.

Presidenten i motivkommisjonen, Morolli, uttrykte da også sin store glede etter vedtaket på FIP-kongressen.

Motivreglementet var 4. punkt på agendaen. De tidligere postene, som opprop, der det viste seg at Dahlvig, Sverige, hadde fullmakt for Danmark og Evensen, Norge, for Island, var 25 land representert. Referatet fra møtet i Basel og presidentens rapport ble vedtatt uten kommentar.

Det er nå gått fire år siden NORWEX 80 og valget av medlemmer til «Bureau». Den gang bestod byrået av fem medlemmer. På et ekstraordinært møte samme år ble antallet utvidet til syv. Alle syv var nå på valg.

Fra møtet i motivkommisjonen i Madrid.

Presidenten Morolli hadde helt til kvelden før ikke bestemt seg for om han skulle ta gjenvalg. Hans arbeid og andre private gjøremål gjorde at han følte at presidentvervet ble i meste laget for ham. Da det imidlertid ble klart, trodde man da, at hele motivreglementet måtte utsettes til møtet i Roma, hadde han likevel bestemt seg for å ta imot gjenvalg. Byrådet møtte uten kandidater til valget, og presidenten ba da at hver enkelt av delegatene ved navneopprop ville bekrefte at de hadde tid til å sitte i byrådet, at de hadde anledning til å komme på to møter i året og om de var villig til å ta valg. Nordens representanter hadde bestemt seg for å satse på Dahlvig, og de andre sa derfor nei. Det var ni kandidater, og Morolli ble valgt som president enstemmig. Videre ble disse valgt: Dahlvig, Sverige, Ferre, Argentina, Serres, Luxembourg, Bayle, Frankrike, Lippens, Vest-Tyskland og Eylan, Israel.

De to øst-europeerne i Byrådet, Katchinski, Sovjet og Zrubec, Tsjekkoslovakia, er blitt pensjonister i sine forbund, og ingen nye delegater var valgt, eller møtte, og derfor fikk man altså et byrå uten representanter for de store motivlandene i øst. Lippens, Vest-Tyskland, ble på etterfølgende møte i byrådet valgt til visepresident.

Den nygjenvallgte presidenten kunne i sin sluttale fortelle at Den Internasjonale Olym-

piske Komité hadde laget sin egen motivfor-
ening FIPO. Det har vært møter mellom FIP
ved presidenten Dvoracek og FIPO, og det er
kommet til full enighet om et samarbeid
mellom olympiasamlerne og FIP slik at de
kan delta på FIP's utstillinger. De kan dess-
uten arrangere utstilling med FIP patronat
og da konsentrert om sport av alle slag.

En ny, hva man vel kan kalle motivhånd-
bok, er på gang. Her skal man da finne navn
på kontaktmenn for de forskjellige samle-
grupper innen medlemslandene i motivkom-
misjonen. Denne bok vil bli spredd rundt i
stort antall for å drive propaganda for motiv-
filatelien.

Og så var møtet over etter to og en halv
time uten at en eneste delegat hadde forlangt
ordet. Noe som tyder på god ledelse og vel
forberedt arbeid fra presidentens side.

Til Salu

Finska fälpstmarken 1983
postfriskt 1500 N.kr. + 900 N.kr.
brev eller kort 900 N.kr.
FDC 1800 N.kr.
Mot postförskott.

Firma J. Pitkänen

15210 Lahti 21 — Finland

SAMLER DU

Danmark? Færøerne? Grønland?

Stemplet - postfrisk - ustemplet - FDC - breve - postkort

Specielt anbefaler vi vor mancolisteservice:

Du modtager hver måned frimærker efter din mancoliste
for et fast beløb

Betaling efter aftale og du har naturligvis fuld returret

Samtidig får du extra rabat på vore lave priser

Skriv efter gratis informationsmateriale

Jensen & Faurschou

Vestergade 41^{II}

DK-5000 Odense C

Tlf. 09-113558

Gjelder det KJØP eller SALG handler De TRYGGEST hos

HANDLERFORENINGENS medlemmer

Engers Frimerker, Post: Boks 15, 2824 Redalen. Tlf.: 061/81 555.	Den Norske Frimerkeforretningen AS, Boks 33, 3408 Tranby, Tlf.: 03/85 02 37
Wennergren-Cappelen AS, Nedre Vollgt. 9, Post: Boks 738 Sentrum, Oslo 1. Tlf.: 02/42 86 10.	ST-Frimerker, Kirkegt. 1, Post: Boks 389, 4301 SANDNES. Tlf.04/62 33 32
Frimerkehuset AS Vestre Skostredet 6, Post: Boks 258 5001 Bergen Tlf. 05/31 44 20.	Norfrim, Bjaaland & Sæther, Post: Boks 5606 Briskeby, Oslo 2
Norsk FDC-service A/s, Boks 109, 4601 Kristiansand S.	Dano Frimerkeauksjoner, Frank Ariansen Sandesundvn. 14, Post: Boks: 203, 1701 Sarpsborg. Tlf.: 031/51 041.
Bengt Lilja Frimärksauktioner AB, Stora Nygatan 31, S-211 37 Malmö, Sverige. Tlf.: 095 46 40/23 62 40	Tobakk og Frimerkecenteret, Barthold Jønsson, Øvre Langgt. 49, Post: Boks 471, 3101 Tønsberg. Tlf.: 033/16 663.
Telemark Hobby & Kunst, Prinsessegt. 14, Post: Boks 355, 3701 Skien, Tlf.: 035/27 354.	Ceta, Tore Clason, Rådhusgt. 9, 3200 SANDEFJORD. Tlf.: 034/62 630.
Kjell Germeten AS Elisenbergvn. 19, Oslo 2. Post: Boks 3088 Elisenberg, Oslo 2. Telf.: 02/44 19 14.	Magne Hogneland AS-Skanfil Flotmyrgt. 173, Post: Boks 1529 Risøy, 5501 Haugesund. Tlf.: 047/ 29 340
A/s Samler-Invest, Skippergt. 7, Tlf.:02/ 42 32 64. Post: Boks 3717, Oslo 1.	Chr. Winther-Sørensen AS Boks 83. 1371 Asker. Tlf. 02/ 78 26 31
Hamar Mynt- og Frimerkeforretning Mynt Mart'n Håkon M. Hansen, Boks 195, 2301 Hamar. Tlf.: 065/ 22 818	Kristiansen og Brunsæl Frimerkeforretning, Thv. Meyersgt. 47, Oslo 5. Tlf.: 02/37 79 63 Post: Boks 2041 Grünerløkka, Oslo 5. Tlf.: 02/26 28 72
Frimerkehjørnet, Kjell W. Solheim, Ullevålsveien 16a, Post: Boks 2616 St.H., Oslo 1, Tlf. 02/69 47 21	Aarhus Frimærkehandel I/S, Bruunsgade 42, DK-8000 Aarhus C, Danmark, Tlf. Danmark 095456/12 52 88
K. E. Løvås, Olav Nilssons gt. 6, 4000 STAVANGER.	

NORSK FRIMERKEHANDLER FORENING

STIFTET 1935

(Postboks 65, 5032 MINDE. Tlf.: 05/23 08 05)

Tilsluttet: International Federation of Stamp Dealer's Association (IFSDA)

Gjelder det KJØP eller SALG handler De TRYGGEST hos HANDLERFORENINGENS medlemmer

Hans Rode AS,

Bogstadveien 3, OSLO 3. Tlf.: 02/46 41 68.

Larvik Mynt- og Frimerkeforretning

Jan Mo, Storgaten 48, 3250 Larvik. Tlf.: 034/86 830

Kjell Ryen,

Boks 50 Kaldbakken, OSLO 9. Tlf.: 02/25 63 55.

Odd F. Moe

Post: Boks 207, 1301 Sandvika. Telf. 02/54 01 07

BC-Frimerker,

Boks 640 Kurland, 1701 SARPSBORG. Tlf.: 031/42 129.

Alva AS, Frimerker og Mynter,

Prinsensgt. 5, Oslo 1, Tlf. 02/41 15 35

Bernt C. Middelthon AS,

Kongsgaten 36, 4001 STAVANGER. Post: Boks 64, 4001 Stavanger. Tlf.: 04/52 47 11.

K. E. Frost, Stavanger Mynt og Antikk,

Løkkeveien 28, 4000 STAVANGER. Tlf.: 04/52 23 41

VEST-auksjon R.H. Schiøde,

Boks 1044, 4001 Stavanger. Tlf.: 04/58 55 13

Orient Frimerker og Mynter,

Langbryggen 11, 4800 Arendal, Telf. 041/23 255 - 94 266

Frimärkshuset AB

Mäster Samuelsgatan 5, S-111 44 Stockholm, Sverige.
Tlf.: 095468/24 96 50

T. Tvedte A/S,

Skjoldenvn. 17, Post: Boks 445, 5501 Haugesund.
Tlf.: 047/21 2666

Tore G. Solheim,

Nordahl Brunsgt. 3, Post: Boks 2662 St. H., OSLO 1.
Tlf.: 02/20 30 83.

Filateli,

Boks 6 Bestun, OSLO 2 Tlf.: 02/57 69 75.

Bryggen Mynt & Antikk,

A.E. & G. Lüssenhop, Holmedalsgården, 5000 BERGEN.
Tlf.: 05/31 47 36

Anton Holmboe,

Stensgt. 7, OSLO 3. Tlf. 02/69 40 40

Skien Mynt & Frimerkehandel

Telemarksgt. 22. Post: Boks 322, 3701 Skien
Telefon 035/20 615

Sørlandets Frimerke- og Myntsenter AS,

Dronningens gt. 24b, Post: Boks 768, 4601 Kristiansand S.
Tlf.: 042/26 902.

F.C. Moldenhauer AS,

Bergens Frimerkeforretning, Haakonsgt. 16, Bergen, Post:
Boks 65, 5032 Minde. Tlf.: 05/ 23 08 05.

Nira Frimerker,

St. Mariest. 48, 1700 SARPSBORG Tlf.: 031/56 329.

NORSK FRIMERKEHANDLER FORENING

STIFTET 1935

(Postboks 65, 5032 MINDE. Tlf.: 05/23 08 05)

Tilsluttet: International Federation of Stamps Dealer's Association (IFSDA)

Bruk av London-merkene våren 1945

Av Tore Gjelsvik

I NFT nr. 7/83 hadde Svein Andreassen en del interessante betraktninger omkring salg og bruk av London-frimerkene våren/sommeren 1945. Hans konklusjon var at den offisielle første salgsdag i Norge burde endres fra 22. juni til 5. juli.

Svein Andreassen har på en utmerket måte redegjort for en rekke faktiske forhold i forbindelse med London-merkene.

La meg bare få fremheve noen av dem:

I rundskriv av 15. mai 1945

godkjente de postale myndigheter i Oslo merkene som lovlig frankeringsmiddel. Med de kommunikasjoner som man hadde på denne tiden, tok det naturligvis litt tid innen dette rundskrivet rakk ut til postkontorene rundt omkring i landet. Det er derfor ikke så underlig at postkontoret i Tromsø underkjente London-merkene som frankering den 24. mai. Først i nytt rundskriv av 22. juni 1945 ble det meldt om utsending av London-merkene fra Oslo til postkontorene rundt omkring i landet. Første salgsdag i Oslo er registrert som 5. juli. På dette tidspunkt hadde imidlertid post-

kontorene i Finnmark forlenget fått London-merkene, uten at forsendelsen hadde gått over Oslo. Til tross for dette vil Andreassen sette første offisielle salgsdag til 5. juli.

Jeg tror at det er to hovedspørsmål som er interessante i denne forbindelse. Det ene er hvordan man definerer landet Norge. Er Norge identisk med Oslo sentrum og de nærmeste byområder, eller skal man også regne med det som Oslo-folk gjerne kaller for «beitelandet nord for Lillehammer»? Det andre er hva som er norske myndigheter. Er det bare de sentrale myndigheter i Oslo

Fig. 1. Brev med 5 og 60 øres London-merker, stemplet KIRKENES 28.6.45.

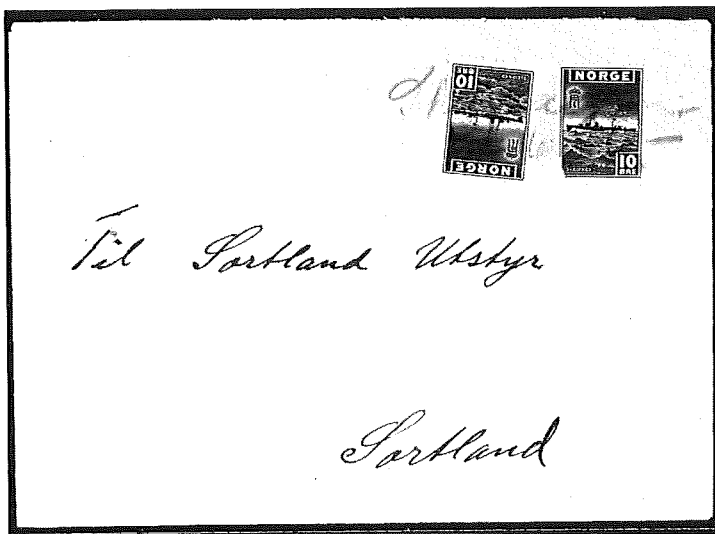
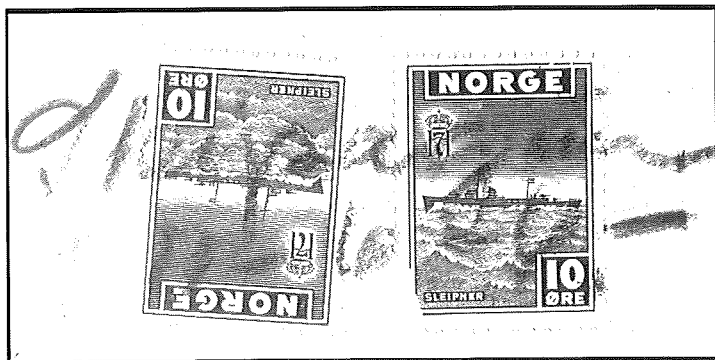

Fig. 2. Brev med London-merker annullert med fargeblyant Skipagurra 11-6-45.

Utsnitt av brevet håndannullert Skipagurra 11-6-45.

som skal telle, eller er det også andre som under gitte omstendigheter må tas i betraktning?

I et innlegg i NFT nr. 3/84 viser E. Solem et objekt med 20-øres London-merke postalt brukt i Kirkenes 23.6.45. Jeg har selv et lignende objekt, fig. 1, stemplet fem dager senere, den 28.6.45. Det sistnevnte er sendt fra postmester H. R. Strand i Kirkenes til hans kollega John Høidahl på Sortland. Høidahl var en ivrig frimerkesamler, og benyttet åpenbart første anledning til å skrive til en del postkontorer i Øst-Finnmark for om mulig å få fatt i de ettertraktete mer-

kene. Det mest interessante i denne forbindelse er imidlertid innholdet i brevet fra postmester Strand til postmester Høidahl. Etter en del kommentarer til tidens aktuelle spørsmål, avslutter han med følgende:

«Disse frimerkene fikk vi først 30/4, og noen andre «provisorier» har vi ikke hatt. Russerne har sin feltpost og jeg har ikke sett et russisk frimerke på brev enda, så noe ekstra kan jeg ikke skaffe Dem.»

Dermed skulle det være klart at London-merkene faktisk var tilgjengelige i Kirkenes fra og med den 30. april 1945. Ettersom det aktuelle brev er frankert med valørene 5 og 60 øre, skulle det også være klart at det var hele serien på åtte merker man fikk, og ikke bare de seks høyeste valører som ble sendt ut fra London til handelsflåte, marine og enkelte utenriksstasjoner tidligere under krigen. Om merkene ble tatt i bruk i Kirkenes den 30. april 1945, vet jeg ikke, men det er ihvertfall teoretisk mulig. Det er også mulig at merkene kan ha kommet

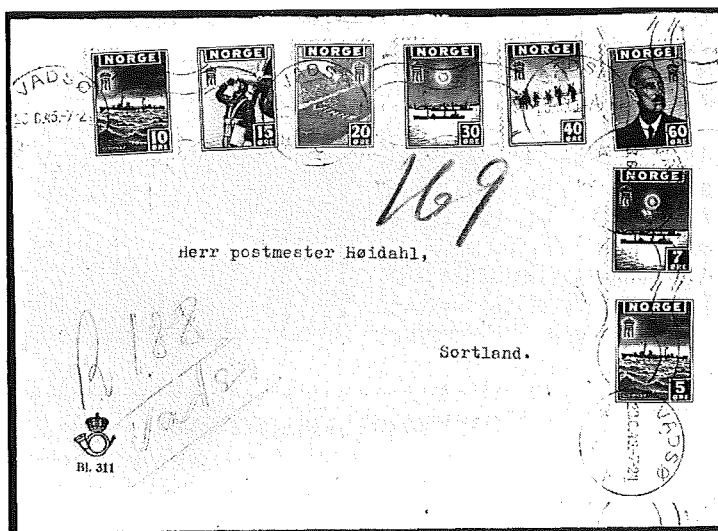

Fig. 3. Brev med hele London-serien, maskinstemplet VADSØ 23.6.45.

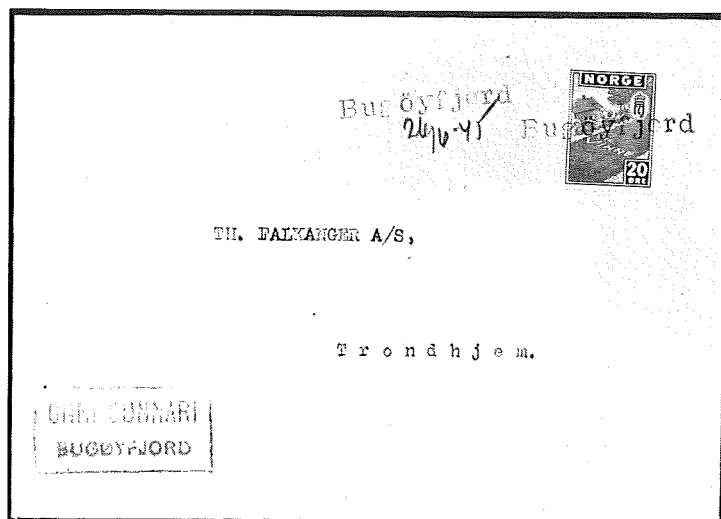

Fig. 4. Brev med 20 øres London-frimerke, stemplet med linjestempel Bugøyfjord og skreven datering 26/6-45.

tidligere frem til andre poststeder i Øst-Finnmark, men dette holder jeg som mindre trolig.

Det kan neppe være tvil om at Kirkenes fikk London-merkene tilsendt av de offisielle norske myndigheter i London. Finnmark var på dette tidspunkt en frigjort del av kongeriket Norge, styrt av norske myndigheter, om enn ikke av den sentrale administrasjon i det tyskokkuperte Oslo. Første dag for bruk av London-merkene i det frigjorte Norge bør derfor ikke noteres senere enn 30. april 1945.

Det skulle i prinsipp være mulig å finne London-merkene brukt i Finnmark i hele mai måned 1945. Det tidligste jeg har hørt om er imidlertid Bjørnevatn 25/5-1945. Et sådant objekt befinner seg i Bjørn Bunæs sin samling.

Tidligere enn dette har jeg hittil til gode å se eller høre om. Det er mulig at noe av årsaken ligger i at det ikke var så mange steder man kunne sende post til fra Øst-Finnmark i mai 1945. Det tidligste jeg selv har funnet er et brev til Sortland, fig. 2, frankert med to 10-øres London-merker, skjodesløst revet fra hverandre og satt på konvolutten, i det hele tatt et typisk bruksbrev fra den alminnelige mann. Merkene er annullert Skipagurra 11/6-45 med fargeblyant. Skipagurra

ligger i Tana, og følgelig ikke så langt fra Kirkenes. Det er derfor bare naturlig at London-merkene var kommet frem dit i begynnelsen av juni 1945.

La meg også få føye til at jeg har hele London-serien, alle åtte merkene, på brev maskinstemplet VADSØ 23.6.45, fig. 3. Også dette bekrefter at det var hele serien som ble sendt til de frigjorte deler av Finnmark i april 1945.

Endelig skal nevnes et brev med 20-øres London-merke og linjestempel Bugøyfjord med håndskrevet datering 26/6-45, sendt til Trondheim, fig. 4. Ettersom Bugøyfjord ligger i Sør-Varanger, føyer dette objektet seg pent inn i bildet som dokumentasjon på bruken av London-merkene i den frigjorte del av Finnmark, en del av Norge.

Min konklusjon er at den første dato for offisiell bruk av London-merkene i det frigjorte Norge inntil videre må noteres som 30. april 1945. De som også måtte være interessert i første dato for bruk av merker utsendt via Oslo, kan sette denne til 5. juli 1945.

Bruk NFT's annonsører

DEUTSCHE BRIEFMARKEN ZEITUNG är en av Europas största facktidsskrifter, som utkommer med 26 nummer per år. Varje nummer innehåller 175-200 sidor. Pren.avgift 65 DM/år. Provexemplar mot 12:- SEK till postgiro 74 50 42-2. Begär annonspriser då tidskriften är en av de få som utkommer även sommartid.

B. Possling, Ådalsvägen 7, S-37300 Jämslätt, Sverige.

NYTT FRIMERKEFIRMA I OSLO

HANS SOLBAKKEN FRIMERKER OG MYNTER A/S

TØYENGATA 39, 0578 OSLO 5 (foreløpig telefon 02/28 32 11)

FORRETNING I OSLO

Vår forretning, med inngang fra Jens Bjelkes gt. (inng. i gården) er absolutt verd et besøk — her har vi godt utvalg i alt en frimerkesamler ønsker, samt litt for myntsamlere og.

Våre åpningstider er: Mandag—fredag kl. 16—19, lørdag 10—15.

Vær derfor hjertelig velkommen til en gunstig handel, våre priser er lave!

POSTORDRESALG — TILBUDSLISTER

Vi satser sterkt på postordresalg, både når det gjelder det meste av Norge og litt utland samt endel rekvisita, skriv derfor allerede i dag etter våre postordretilbudslister.

MANKOLISTESERVICE

Her åpner vi særdeles sterkt siden vi er ny i bransjen.

Send inn din mankoliste på Norge og denne blir ekspedert med 30 % rabatt på Handlerkatalogens priser — og frimerkene du her får er i pen kvalitet til tross for den lave prisen.

UTVALG NORGE

Vi sender og ut utvalgshafter med Norge som er av en god og høy standard, slik at du selv kan velge de merkene du kjøper. Her gir vi rabatt etter størrelsen på uttaket, meget gunstig. Be derfor om et hefte tilsendt for gjennomsyn uten forpliktelser til kjøp.

PRØV OSS:

Vi har laget en reklamepakke som skal være ment som god reklame for firmaet som vi vil anbefale ABSOLUTT ALLE Å PRØVE. Pakken inneholder diverse frimerker med god katalogverdi i pen kvalitet til samlet katalogpris kr. 500,- med frimerker fra Norge og Norden. Vår pris på pakken er særdeles gunstig — KUN KR. 150,-. Pakken sendes alle interesserte med vedlagt innbetalingskort — slik at du får se pakken før du betaler den eller evt. skulle ønske å returnere denne.

..... klipp ut (eller skriv av)

Kupongen sendes:

HANS SOLBAKKEN FRIMERKER OG MYNTER A/S

Tøyengata 39, 0578 OSLO 5

JA TAKK, SEND MEG FØLGENDE (kryss av)

☐ Tilbudslister, gratis ● ☐ Ekspeder vedlagte mankoliste ÷ 30 % ● ☐ Utvalg Norge til gjennomsyn ● ☐ Reklamepakke kr. 150,- med innbetaling etter mottagelse.

NAVN:

ADRESSE:

.....

nft

postkassen

«Små» og «store» tall

Hr. redaktør:

Jeg er — i tillegg til å samle Norge — også Danmark-samler. De såkalte omvendte rammer har jeg klart å finne ut av, men det som kalles «små» og «store» hjørnetall er verre. Jeg synes de er «små» alle sammen. Når man ikke har noe særlig sammenligningsgrunnlag, hvordan skal man på en noenlunde lettvis måte klare å skille de «små» og «store» hjørnetallene...?

O-M. F.

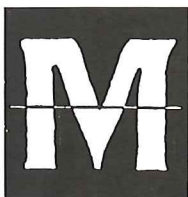
Vanligvis påtar vi oss ikke hverken «ekspertise» eller katalogbestemmelser, heller ikke hjelp til klassifisering av merker. Men når det er sagt, vil vi — fordi vi tilfeldigvis samler Danmark selv og har funnet en meget anvendbar metode (i en artikkel av C. Dahlerup Koch i den danske avisen Politiken i slutten av 50-årene), gi O-M. F. et par råd i sakens anledning:

Selv om de «små» og de «store» hjørnetallene kan synes ganske like, — ihvertfall i de øvre hjørnene, vil man i ordet DANMARK kunne finne at merkene med de «små» har en litt annen (tykkere?) utforming av bokstavene enn de med de «store». Særlig er det

Store hjørnetall

Små hjørnetall

Store hjørnetall

Små hjørnetall

M'en som er forskjellig (se illustrasjonen). Om man som her, trekker en strek — eller i virkeligheten plasserer en linjal over M'en — vil en straks kunne se hvor forskjellige de er. Skulle dette kjennetegnet være borte som følge av stempling e.l., finner man dessuten at merkene med «store» hjørnetall også har en slags glorie rundt kronen og langs våpenskjoldets nedre kant. De loddrette rasterstrekene på merker med «små» hjørnetall går derimot helt inn til krone og skjold, slik at det ikke blir noen glorie.

E.S.

Noen som har maken?

Jeg har et 8 skilling Oscar med ringstempel 1 (København). Jeg har grunn til å tro at dette stampelet er sjeldent på dette merket. Er det noen som har maken vil jeg svært gjerne høre om det.

Vennlig hilsen
Torstein Lie, Brandbu

Frimerkeutgivelsen
«Fritidsfiske» og «Hansteen»

Åpent brev til POSTDIREKTORATET
v/Postdirektøren OSLO

Som samler og kunstininteressert vil jeg med dette gjerne gi Dem og Deres medarbeidere min uforbeholdne honnør for at vi igjen har fått en serie gode frimerker der det kunstneriske og håndverksmessige ligger på det plan vi forventer. — Takk for innsatsen og lykke til videre.

Samtidig må jeg gi uttrykk for den store skuffelse som serien «Norsk arbeidsliv» ga meg. Dette er et produkt jeg med liten glede plasserer i min Norgesamling.

Med hilsen
Per Lia

Kjøp av frimerkepakker

Man bør ikke stille for store forventninger når man kjøper frimerkepakker/klipp i forretninger. Jeg kjøpte forleden en eske med 200 g svenske klipp — nyeste særmerker — for kr. 118,- i en herværende frimerkeforretning. Den ser ganske lovende ut etter de merker som var plassert under plastlokket å dømme. Men skuffelsen var stor da jeg åpnet pakken. «200 gram» står det, og en må selv-

sagt forvente at en stor bit av konvoluttene er med. Men disse klippene var slik at man tydelig hadde klippet av hele konvolutten, ikke bare forstykket som ellers er vanlig. Jeg klippet av alle «bakpartene» og veiet dem for seg selv, og det utgjorde 95 gram. Regner man med at forstykket av konvolutten, der merket sitter, er like stort som bakparten, skulle det også veie ca. 95 gram. Med andre ord blir det igjen 10 gram frimerker når det er vasket av.

Av konvoluttene kunne man se at klippene kom fra et lotterikontor, og det ble også bevist ved at man i pakken fant ganske mange rester av kryssordløsninger, som var klippet istykker sammen med konvolutten. Det var da selvsagt også bare klipp med vanlig innenriks frankering, eventuelt laveste takst av trykksaker, slik at det i pakken ikke var et eneste merke pålydende over kr. 1,65 sv. kr. Det var ingen valører av det vi gjerne kaller «blåmerker»

«Nyeste særmerker» sto det utenpå — en sannhet med store modifikasjoner.

Jeg kjøpte pakken fordi jeg var i bet for nyere svenske merker til mine oversjøiske forbindelser. Jer er fortsatt det.

Harald R. Eriksen

inndelt i mindre områder. Hvert slikt område har fått sitt eget postnummer.

For alle som leier postboks, blir det fra Postverket understreket at det er denne som er riktig postadresse — og ikke gate/veiadressen.

I forbindelse med overgangen til nytt postadresssystem for Oslo, har Postverket utarbeidet et stort utvalg informasjonsmaterieell for å lette overgangen for publikum. Til dette hører blant annet helt ny postadressebok — både for Oslo alene og for hele landet.

Ved siden av postadresseboken, kan man også på postkontoret få selvklebende etiketter og spesielle postkort for å melde fra til venner, familie og andre forbindelser om forandringen.

Postverket håper på full oppslutning fra både private og næringsliv — slik at det nye systemet kan fungere effektivt og sikre raskest mulig omdeling av posten allerede fra starten av.

Nye postadresser med numre i Oslo

Dette tas nå i bruk nye postadresser i Oslo. Fra 1. april er de velkjente postsonenadressene supplert med et firesifret nummer.

Eksempel på en riktig postadresse i Oslo etter 1. april kan være:

Navn

Postboks 1181 Sentrum
0107 OSLO 1

Bakgrunnen for endringen er at en stadig økende postmengde krever et forbedret system som sikrer rask og effektiv postgang.

Den eneste forandringen i forhold til tidligere er at de nye, firesifrede postnumrene kommer i tillegg foran Oslo med sonenummer.

De to første sifrene i postnummeret korresponderer alltid med det eksisterende postsonetallet. Den forandring som nå i praksis er gjennomført, er at hver enkelt sone er blitt

Beste danske i 1983

I en avstemming arrangert av det danske

Post- og Telegrafvæsenet om «Årets frimærke 1983», gikk frimerket med «Trollkirken» av med seieren. Merket ble utgitt i den

felles-nordiske temaserien «Reis i Norden». Dette merket fikk 6 248 stemmer av ialt 43 107 avgitte. Merket er tegnet av Claus Achton Friis, som også tegnet «Årets frimærke 1982». Trollkirke-merket er gravert av Czeslaw Slania.

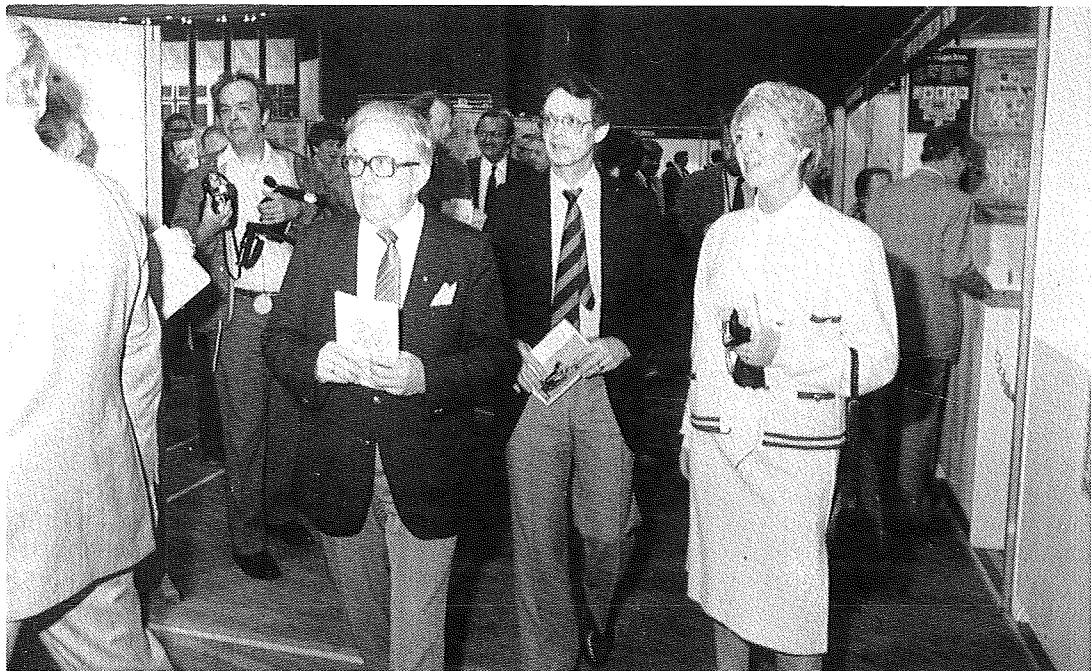
NORDIA 84 på sagaøya Island et imponerende arrangement

Internasjonal Grand Prix til Kr. Wilhelmsen

Av E. S.

«NORDIA 84», årets nordiske frimerkeutstilling, fant sted i Reykjavik i dagene 3. til 8. juli. Et flott arrangement med mange interessante samlinger som islingene har all ære av. Nå er islingene «noe for seg selv» i flere henseende. At de bokstavelig talt lever på en vulkan, kan kanskje ha hatt betydning for deres livsstil. At de i stor utstrekning har aversjon mot å gi seg i kast med andre språk enn sitt eget, kan i verste fall føre til kommunikasjonsproblemer. Så når juryens beretning bare foreligger på islandsk, er det ikke greitt for en referent — som i sin språkutdanning bare har kommet nær språket til våre nordiske naboer i vest gjennom en mangelfull gammel-norsk-opplæring — å få bibragt særlig mye derfra.

For flere år siden hadde undertegnede gleden av å intervju Islands forrige president, Kristian Eldjarn. Han var en internasjonal kapasitet på flere områder, og hadde en langt mer internasjonal innstilling enn islingene flest. Han sa det slik: Islingene er et ærekjært folk. Vi er sterkt tradisjonsbundne. Vi holder fast på vår egenart. Vi vil ikke for noen pris la påvirkninger utenfra ødelegge det særpreg vi har

Den islandske president, Vigdis Finnbogadóttir, var utstillingens beskytter. Her blir hun vist rundt på NORDIA 84 av Jon Adalsteinn Jonsson (t.v.) og Halfdan Helgason.

Fra åpningen av NORDIA 84 i Laugardalshöll. I midten på forreste rekke ses president Vigdis Finnbogadóttir.

utviklet og er stolte av. Vi holder fast ved vår egen storhet, og vil nødigg gi tapt overfor påtrykket utenfra på det mest særpregede vi har: Det islandske språket.

Sa Kristian Eldjarn.

Så når formannen i utstillingskomiteen for NORDIA 84, Halfdan Helgason, ønsket velkommen under åpningsseremonien, skjedde dette naturligvis på islandsk. De tilreisende fra de andre nordiske land skjønte knapt et ord. Presidenten i det islandske filatelistforbundet og formann i juryen for NORDIA 84, Jon Adalsteinn Jonsson, talte varmt om NORDIA og Norden og betydningen for Island. Han uttrykte glede over å kunne ønske velkommen til et så vakkert arrangement som denne utstillingen var blitt, og han takket de andre nordiske forbundene for god hjelp.

Samferdselminister Matias Bjarnason foretok den offisielle åpningen — på islandsk.

Før og etter åpningen underholdt et pikekor med nasjonale og nordiske sanger.

Det islandske statsoverhodet, Vigdis Finnbogadóttir — ofte omtalt som verdens vak-

reste president — gledet både utstillingsarrangørene og de fremmøtte ved å kaste glans over utstillingen ved sitt nærvær under åpningen. Hun ble vist rundt av Halfdan Helgason og Jon Adalsteinn Jonsson.

Messehall og «laugar-vatn»

NORDIA-utstillingen ble holdt i Laugardalshöll, den flotte messehallen like ved Reykjaviks moderne utendørs bade- og svømmeanlegg. Og flere av de tilreisende benyttet da også anledningen til å «lauge» seg i anleggets varme vann, direkte tappet fra kilder i jordens indre. Det er ikke uvanlig å se en strøm av unge og eldre begi seg til «Sundlaugar» i syvtiden om morgenen, hvor de lar seg nedsenke i sitte-bassenger med 40 graders vann — og der med armene i kors over brystet la seg vederkvege i en halv times tid mens det damper friskt både fra kropp og vann — og så deretter glad og fornøyet dra på arbeid. Dette gjør de ikke bare ut fra renslighetshensyn, det er en livsform. Der observerte vi bl.a. utstillingens norske kommisjonær, Eivind Evensen, gry-

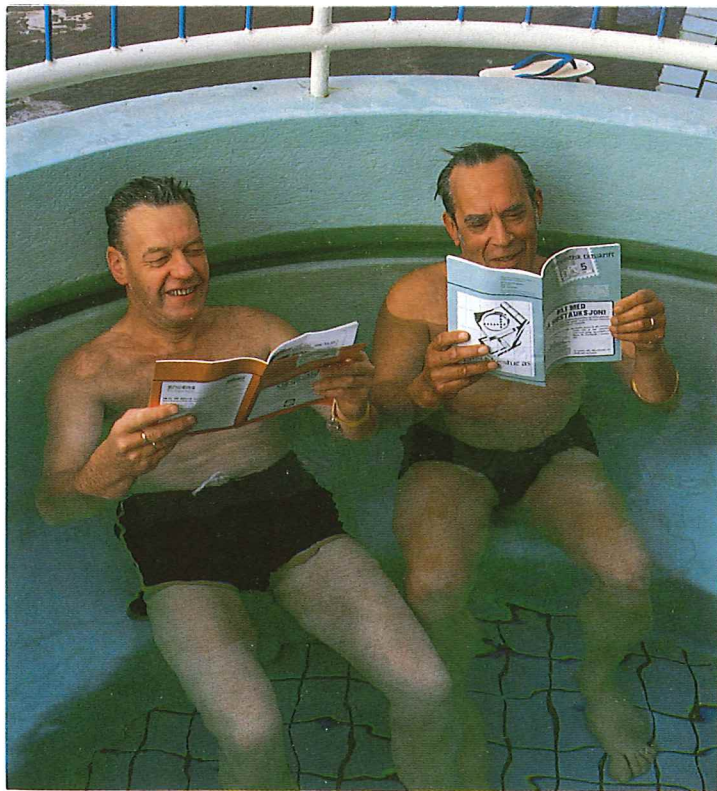
tidlig på morgenen, avslappende ned-dypet i det mineralholdige varmvannet — for noe senere, mer sprudlende enn noensinne, å begi seg til frokostbordet og forberedelsene til dagens utstillingsbesøk.

Mange av gjestene fra Norge og det store utland ellers, benyttet anledningen til å se seg om på sagaøya, hvor de kunne gjenkjenne ikke så rent få av de islandske frimerkemotivene, det være seg Gullfoss, sprutende geyserer, Thingvellir eller Myvatn. Ettersom det langt fra var første gang undertegnede besøkte Island, kunne jeg konsentrere meg mer om frimerkeutstillingen og om byen Reykjavik, hvor en norsk viking akkurat da gjestet havneområdet og vakte ikke så rent lite oppsikt: Den nå legendariske eventyreren og skribenten Ragnar Thorseth med det nybygde vikingeskipet «Saga Siglar» på vei til Grønland og to års jordomseiling.

Men det var altså frimerker det skulle dreie seg om.

Noe nær perfekt

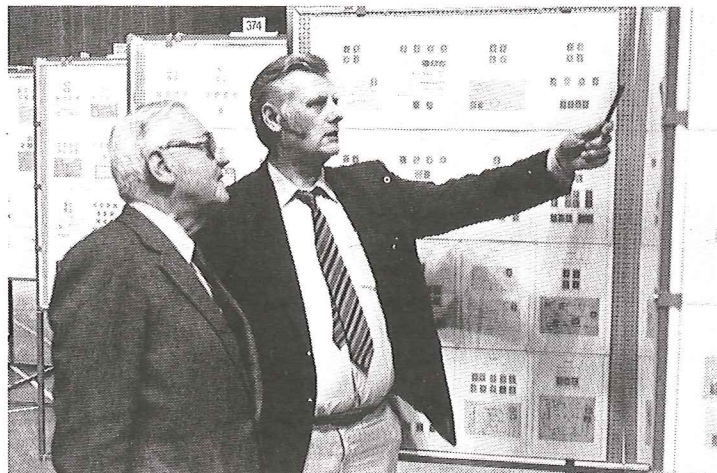
Det er første gang Island tar på seg den store oppga-

Utstillingens norske kommisjonær, Eivind Evensen, og den finske jurydeltager Seppo Arvelin, har senket seg godt tilrette i 40 graders varmt kildevann i Reykjavíks store utendørs svømmebasseng. Og se så om de ikke har tatt med NFT som avslappende lektyre!

ven å arrangere en nordisk frimerkeutstilling. Ja, det har vært knapt med store fri-

merkeutstillinger i det hele tatt der, så både islendinger og andre krysset fingre for

Johnny Pedersen (t. h.) viser sin premiesamling til Hersleb Vogt, tidligere norsk ambassadør i Frankrike. Vogt er ivrig samler selv, og fulgte den norske gruppen til Island.

at alt skulle gå bra. Se så om ikke nettopp islendingene klarte å stable på bena en aldeles utmerket utstilling, arrangementmessig noe nær perfekt, og med oppbygdelse av det beste i den berømte islandske gjestfrihet. Arrangørene kom meget vel fra denne første «Norræn Frimerkjasyning» på Island, og lar det neppe gå altfor mange år før de gir seg ut på utstillings-karusellen igjen.

På Palmarés-banketten kunne vi nordmenn registrere at den internasjonale «Grand Prix» gikk til Kristian Wilhelmsen fra Tromsø for hans samling Japan 1871—1905. Gratulerer! At medaljen han mottok ikke var «bedre» enn sølv-bronse, får så være, han hadde ihvertfall den beste samlingen i internasjonal klasse.

«Grand Prix Nordic» gikk ellers til psevdonymet «510», en svensk storsamler som altså foretrakk å være anonym.

Ellers merket vi oss at Arne Rønning fra Trondheim og Norge hadde beste samling i ungdomsklassen, og fikk sølvmedalje og hederspris for den.

Imponert

På Palmarés-banketten hilste forøvrig den norske forbundspresidenten Paul H. Jensen fra alle de nordiske forbundene. Han erklærte seg imponert over at man i Island hadde lyktes med å lage en slik god utstilling, med et arrangement fullt på høyde med internasjonale utstillinger. Jensen takket for gjestfrihet, vennskap og omsorg i den tiden man hadde vært i Island, og uttrykte håpet om å kunne møtes igjen på sagaøya om ikke for mange år. Den danske journalisten og frimerketegneren Holger Phillipsen ble hyllet

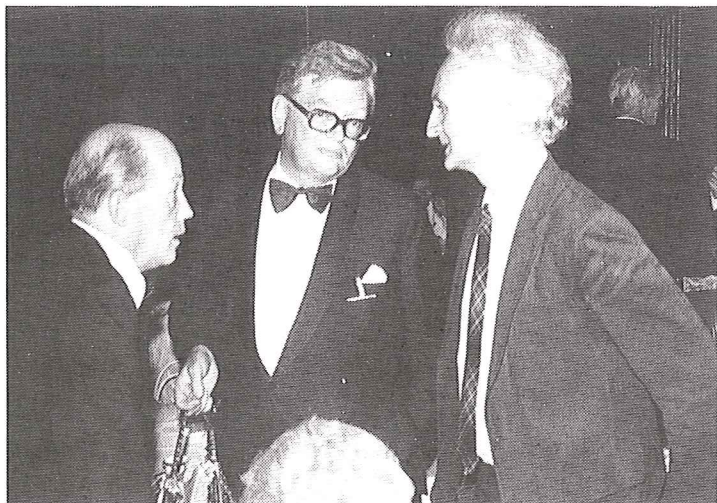
for de mange gode frimerkene han har stått ansvarlig for.

Stanley P. Hansson, amerikaneren som er kjent for å være mer amerikansk enn amerikanere flest, ønsket velkommen til utstilling i Chicago i 1986.

Bankettarrangementet ble dyktig ledet av den kjente islandske frimerkehandleren Magni R. Magnusson, som overrasket med å tale flytende ikke bare islandsk, men også flere andre språk som de mange tilreisende skjønnte bedre...

Medaljer

Premieutdelingen ble dessverre noe kaotisk. Men til slutt fikk alle de høyest premierte de medaljer og diplomer de skulle ha. Premielisten som ble utdelt, var dessverre noe forvirrende, ikke bare fordi det ikke sto et eneste ord på et annet språk enn islandsk i den, men også fordi det ikke gikk frem hvilke samlinger eller ram-

Tre fremtredende norske filatelister i ivrig samtale under Palmarés-banketten, fra venstre F. C. Moldenhauer jr., Paul H. Jensen og Tore Gjelsvik.

mer de enkelte hadde motatt premiering for. Særlig ble dette forvirrende i de tilfeller hvor utstillere hadde deltatt med flere eksponater.

Katalogens navneregister var forøvrig i beste islandske stil, med fornavnene — ikke etternavnene — ordnet alfabetisk.

F. C. Moldenhauer jr. fikk gull. Om det var for samlingen «Norge 1845-1880» i avdelingen for innbudte eller for samlingen «Norge, Skipsstempelavstemplinger 1850-1880» i Nordisk klasse, sier Palmarés'en ingenting om. Så her får hver tenke sitt. (Det var for skips-stempele).

Utstillingshallen for NORDIA 84 var stor og rommelig, og ga en utmerket ramme om arrangementet.

Resultater for de norske utstillerne:**GULL:**

F. C. Moldenhauer jr.

FORGYLT SØLV:

E. C. Hannevig

Johnny E. Pedersen

Kjell Mathiesen (med juryens lykkønskninger)

SØLV:

Jan Olav Reiter

Bergliot Iversen

Trygve Skaug (med hederspris)

Per M. Kindem (med hederspris)

Harald Bjelde

SØLVBRONSE:

Arne J. Bay

Arne Bergan

Agnar Presterud

Ragnar Tanem

Kr. Wilhelmsen

Tor Østlund

Jacob Schawland

BRONSE:

Jan B. Andreassen

Kjell-Arne Ellefsen

Ungdomsklassen:**SØLV:**

Erik Guldbrandsen

Arne Rønning (med hederspris)

SØLVBRONSE:

Håkon Magne Gjelsvik

BRONSE:

Per Øyvind Kindem

Bente Ødegaard

Pål Bengt Meier

Litteraturklassen:**FORGYLT SØLV:**

Kr. Wilhelmsen

SØLVBRONSE:

Tore Gjelsvik

BRONSE:

Arne J. Bay

Ungdomsklasse litteratur:**SØLVBRONSE:**

Kjetil Barfelt

nft

oss små-samlere imellom**UNGDOMSLEDERTREFF PÅ FREFIL 84.**

Lørdag 2. juni ble det avholdt ungdomsledertreff i forbindelse med den nasjonale utstillingen i Fredrikstad.

Møtet ble åpnet av formannen i Norsk Filatelistforbunds Ungdom (NFU), Per M. Kindem, som kunne ønske ca. 25 deltagere velkommen. Han fortalte litt om NFU, og om NFU's arbeid for ungdomsfilatelien. Særlig ble det nevnt en del undervisnings- og informasjonsmateriell som NFU har laget og sendt til klubbene.

Han ville anbefale ungdom å begynne med motiv/temasamlinger heller enn landsamlinger, og ga dermed ordet til Odd Harald Johanneisen som redegjorde for hvilket materiale som skal med i en motivsamling. Han nevnte også en del objekter man skal være forsiktig med å ta med, og noen som slett ikke skal være med. Det ble en diskusjon med salen her, og

mange interessante synspunkter kom frem.

Den andre hovedposten på dette ungdomsledertreffet var et foredrag av Gunnar Loshamn som snakket om hvordan en juniorutstilling arrangeres. Her nevnte han interesse blant juniorledere og seniorer som en av de viktigste ingredienser for å komme i gang med utstillinger. Han kom også inn på en del praktiske problemer i

forbindelse med utstillinger, og hvordan disse kan løses. Det ble understreket at en liten juniorutstilling ikke skulle belaste en fra før anstrengt klubbkasse, men tvertimot bidra til å styrke økonomien.

Møtet ble avsluttet med en lærerik gjennomgåelse av de utstilte juniorsamlingene. Denne ble ledet av jurymedlem Per M. Kindem.

Hallvard Slettebø

Fra ungdomsledertreffet i Fredrikstad.

«ESPAÑA 84» en flott og godt arrangert utstilling

Milliontyveri fra utstillingen skapte sensasjon

Av Eivind Evensen

Den største sensasjonen på «ESPAÑA 84» var milliontyveriet som fant sted natten til 2. mai. En hel samling klassisk Spania og en ramme fra en motivsamling — vi kommer oss vi motivsammlere også nå — ble i nattens mulm, men slett ikke i mørke, plukket ut av rammene og til tross for vakthold av politi i uniformer av nær sagt alle regnbuens farger og vel forsynt med såvel pistol som kølle, fjernet fra utstillingen.

Sensasjon og god PR. Oppslagene i Madrid-avisene var store og prangende på første side — Frimerker for 20 000 000 pesetas stjålet fra IFEMA. Folk strømmet selvsagt til for å se på disse papirlappene som kan representere slike enorme summer.

«ESPAÑA 84», den internasjonale utstillingen i det store utstillingssenteret IFEMA, bare ti minutter med undergrunnsbanen fra Madrid sentrum, var en flott og godt arrangert utstilling. Totalt besto utstillingen av 5000 rammeflater. Opplegg og lokaler var de samme som for «ESPAMER 80» høsten 1980. Det hele var derfor godt gjennomprøvet både hva opplegg og nøkkelpersoner angikk, og selv om noe gikk litt langsomt, så funksjonerte det hele aldeles utmerket. Det man vel savnet spesielt var sittegrupper der man kunne slappe av og hvile under vandringen mellom rammene.

Det var, som naturlig er, eksponatene fra Spania og de spansktalende land som dominerte, sammen med mellemeuropeiske land. Men her var mange svært gode ting, og særlig da i posthistorie. Motivklassen var også bra, men det ble denne gang ikke delt ut noen stor gull i denne klassen. I konkurranseklassen ble det alt i alt delt ut 46 store gullmedaljer.

De store æresprisene ble et spansk-itali-

ensk mellomværende, idet «Grand Prix» i FIPs mesterklasse gikk til Antonio Perpina Sebría fra Spania, «Grand Prix National» til Alfaro Caballero, også fra Spania, mens «Grand Prix International» havnet i Italia hos Mario Rossi.

Norden var meget dårlig representert både hva utstillere og samlinger angikk. I konkurranseklassene var det fra Norge to senior- og to juniordeltagere. Danmark hadde to senior, Sverige fem senior foruten to samlinger som ikke kom frem tidsnok, Finland to samlinger i senior og Island én i seniorklasse.

Av samlingene var det en Danmark-samling (Knud Mohr, gull), en Grønland-samling — en svak samling som ble godt belønnet med en sølvmedalje og eiet av en brite. En brite stilte også den eneste Finland-samlingen på utstillingen. Det er nesten til å gråte blod over at man ikke stilte sin Finland-samling når en tenker på at en samler som overhodet ikke vet forskjell på finsk slange-tagging og har dårlig materiell i tillegg, får en stor sølvmedalje. Det samme kan man si om den eneste Norge-samling som var stilt ut. Den var eiet av en vesttysker, og også den ble belønnet med en stor sølvmedalje. Det er hyggelig at samlere utenfor Norden stiller ut fra de nordiske land, men sannelig er det svakt av juryen å kjenne så lite til de områder de bedømmer. Ingen av de to samlingene ville fått mer enn toppen sølvbronse på nasjonale utstillinger i henholdsvis Finland og Norge.

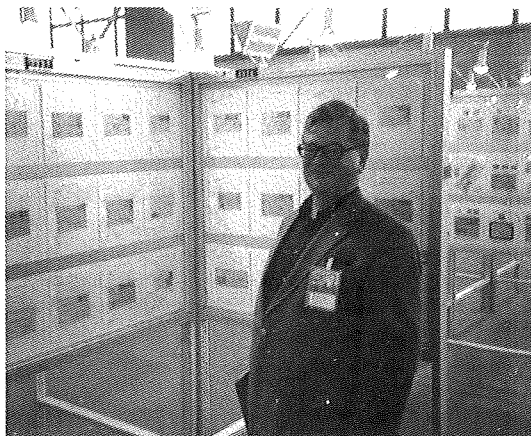
I posthistorie var det et Norge-eksponat, nemlig F. C. Moldenhauers, med utenlandsbrev 1845—1880. For Sveriges vedkommende var det Rune Almquists Svensk posthistorie 1567—1872. Finlenderen Joha Pfaffli viste finske postkort 1871—1900. En russer stilte ut en polarpostsamling med vesentlig norsk materiell. Det var en god og interessant samling som ble overført til motivklassen og bedømt der til en stor vermeilmedalje.

Man kan undres over hvorfor det var så

dårlig nordisk deltagelse på denne ypperlig gjennomførte og arrangerte utstillingen. Er det kommisjonærene som ikke har gjort godt nok arbeid, eller har de nordiske samlerne spansk skrekk? Når man tenker på at samlinger blir sendt verden over med den risiko det medfører, vanskelige klimatiske forhold og lignende, er det merkelig at Madrid og Spania skal være så lite attraktivt. Synd for de nordiske samlingene som ble hjemme. På «ESPAÑA 84» kunne de fått gode medaljer.

Litteraturklassen er det jo vanskelig å uttale seg om. Det blir aldri tid til å gå gjennom alt som finnes der. Én ting må man huske på: Det er ikke noen spesiell litteraturklasse for ungdom. Nittenåringen Kjetil Barfelt fra Fredrikstad fikk lide under det. Alderen tatt i betraktning har han gjort godt arbeid med sin «Fortegnelse over poststeder i Østfold fylke», men når dette lille heftet kommer og han skal spise kirsebær med de store, må det ende bare på én måte — med et diplom. Både på «Nordjunex» i Åbo og på «Filos» i Oslo fikk han sølvmedalje, men i begge tilfelle visste man at det dreide seg om en junior.

Ellers blir jo litteraturklassen stort sett skjemet av at mange katalog- og tidsskriftutgivere er med for å skaffe seg en medalje

Forbundsprezident Paul H. Jensen representerte Norge i den internasjonale juryen ved «ESPAÑA 84».

til bruk i reklamen, eller det er forbundstidsskrifter eller kataloger. Av private bidrag i litteraturklassen var det foruten Barfelt bare Karl U. Sanne med «Norsk eksilpost 1940—45». Han fikk vermeil. Norgeskatalogen, Facit, Sverige-katalogen og Eesti filatelist (tidsskrift) fikk sølvmedalje.

Som vanlig var postverkene godt representert, og i denne klassen var Norden fulltallig. Det er helt tydelig at interessen for nordiske frimerker bare øker og øker, men det kan sikkert gjøres mere og bedre for å selge våre frimerker. Svenskene har avgjort vært de flinkeste og selger nok mange ganger hva de andre nordiske land gjør. En plage er det sikkert for dem som skal ekspedere i standene. Driftige kremmere hadde også her laget spesielle album med en side for hvert land, og så dro de da rundt og kjøpte ett frimerke og skulle ha det stemplet med landets spesialstempel. Mye arbeid og lite penger blir det av slikt, bortsett fra til den driftige initiativtager til foretaket.

Handlere var det mange av, og mange hadde mye godt. Ikke så mye fra Norden, men det fantes det også, og det var dem som gjorde god handel. For motivsamlerne er det alltid noe å finne — ja, det er slike steder man finner de gode tingene.

Flere land hadde gitt ut frimerker til utstillingen. Det er jo slike merker man trekker litt på skulderen av, skapt som de er med det ene formål å selge til samlerne. Anderledes er det med hjemlandets merker. Spania hadde denne gangen virkelig sett «kongelig» på det. Hele kongefamilien fikk hvert sitt frimerke i miniatyrarket. I hver katalog var det svartavdrag av arket, og de som var med på banketten fikk et lite album med blokk,

De Nordiske Jakt- og Fiskedager

I tilknytning til De Nordiske Jakt- og Fiskedager på NORSK SKOGBRUKSMUSEUM i Elverum den 10.-12. aug. 1984 har Elverum Mynt- og Frimerkeklubb laget en spesialkonvolutt med motiv fra museet og postverket et motivdatostempel «Tollekniven». Et maxikort fra museets gruppe «Elglos» med frimerket Nk nr. 927 Norsk elghund og motivdatostempel.

Disse objekter selges fra et midlertidig opprettet postktr. under dagene. Konvolutter frankert med hunderaser. Enkeltmerker Nk nr. 926, 927 og 928 kr. 10,- pr. stk. Serie nr. 926-928 kr. 15,-. Maxikort m/Nk nr. 927 kr. 15,-.

Konvolutter m/Fritidsfiske Nk nr. 947, 948 og 949 enkeltmerker kr. 10,-. Serie Nk nr. 947-949 kr. 15,-.

Konvolutter og kort kan bestilles hos Elverum Mynt- og Frimerkeklubb, Einerveien 18, N-2400 Elverum. Postgiro-konto Oslo nr. 3 99 73 84.

svartavdrag og dessuten plansjer av originaltegningen for frimerkene i A4-format. Dessuten miniatyrark av Europa-merkene som også kom til utstillingen.

Nå ble banketten en knallsuksess, selv om billettkontrollen var noe å la «Hafrsfjord 81». Over 2000 deltagere førte til en forsinkelse på litt over en time. For etterat store gullmedaljer og ærespriser var delt ut, fikk man være med på et floorshow som selv de mest kresne og bereiste påstod de ikke hadde sett maken til. Det var så proft laget med dans, tryllekunst, akrobatikk, isdans, buktaler, osv. osv. at det bare var å gi seg ende over. Klokken halv tre om natten var det slutt.

Men frimerkesamlere er jo seg selv lik. Vi ved vårt bord — med Harry Snarvold og frue — de var på ferie for å feire Harrys 60-årsdag (gratulerer med overstått), Thomassen og jeg, hadde snakket frimerker hele kvelden inntil showet begynte. Ved utgangen møttes Snarvold og Thune-Larsen. «Skal vi sitte ned en halvtime og snakke frimerker?» var Harrys spørsmål til Arne.

Hvor og når — det er alltid noe å snakke om — frimerker!

RESULTATLISTE:

GRAND PRIX FIP MESTERKLASSE
(CHAMPIONSHIP CLASS):
Antonio Perpiña, Spania

GRAND PRIX NATIONAL:
Mario Rossi, Italia.

GULLMEDALJE:
Gösta Hedbom, Sverige, for Tsjekkoslovakia
Knud Mohr, Danmark for Danmark
F. C. Moldenhauer, Minde, for Norsk posthistorie med spesialpris.

STOR VERMEILMEDALJE:
Eivind Evensen, Minde, for motivsamling telegraf.
Per Anders Erixon, Sverige, for Russland.
Rune Almquist, Sverige, for Svensk postal dokumentasjon.

VERMEILMEDALJE:
Børge Lund, Danmark, for Spansk prefilateli.

STOR SØLVMEDALJE:
Eero Hellsten, Finland, for motivsamling kunst og samfunn.

SØLVMEDALJE:
Lars Alund, Sverige, for Egypten
Lennart Gullander, Sverige, for Europeisk skipspost 1814—1914

Joha Pfafli, Finland, Finske helsaker.

Juniorklassen:
SØLVMEDALJE:
Erik Gulbrandsen, Vågsbygd, for Canada
Johan Gulbrandsen, Vågsbygd, for Australia.

Litteraturklassen:
VERMEILMEDALJE:
Norgeskatalogen, OFK.

STOR SØLVMEDALJE:
Frimärkshuset for Facit-katalogen
Sverige-katalogen, Svensk Filatelist Förbund
Tidsskriftet Eesti filatelist, Sverige

SØLVMEDALJE:
Norsk Eksilpost av Karl U. Sanne.

SØLVBRONSEMEDALJE:
Norsk Filatelistisk Tidsskrift.

BRONSEMEDALJE:
Frimerker som Hobby.

Diplom gikk i seniorklassen til junioren Kjetil Barfelt fra Yven for Fortegnelse over poststedene i Østfold fylke.

Especially For Specialists®

VELG OFFENTLIG AUKSJON

for kloke
samlere, investorer
og handlere

SCHIFF auksjonenes spesialiteter: US, UN, & merker fra hele verden samt posthistorie.

Kjøpere: By pr. telefon, pr. post eller personlig.
Bud behandles uten kostand. 10% legges til på salgsprisen.
For å sikre Dem neste auksjonskatalog så send \$2,— For katalog og liste over oppnådde priser. Ett års abonnement koster \$ 12,50.

Selgere: Kun 10% kommisjon på oppnådde priser — ingen objektkostnader. Kontakt oss før merker sendes.

VI KJØPER OGSÅ KONTANT

Jacques C. Schiff, Jr., Inc.
ESTABLISHED 1914

195 Main Street, Ridgefield Park, New Jersey,
U.S.A. 07660

Telephone (201) 641 - 5566
Licensed & Bonded Auctioneers

nft

utstillinger

«SCHEEN 84» i Skien i dagene 20.—23. september

I anledning av at Skiens Filatelistklubb er 60 år i år, arrangerer klubben en regional frimerkeutstilling i Ibsenhuset i Skien i dagene 20. til 23. september.

20.-23.9.1984

Utstillingen blir i en viss utstrekning arrangert i samarbeid med Grenland Numismatiske Forening, som er ti år på samme tid. Gjennom dette samarbeidet regner klubben med å kunne få flere handler-stands enn ellers, ved å kunne reklamere både med mynter og frimerker. Myntforeningen vil ha en liten klubbutstilling ved siden av den regionale frimerkeutstillingen.

Utstillingen har fått navnet «SCHEEN 84». Dette er det gamle navnet på Skien. Utstillingen vil omfatte ca. 150 rammer av NORWEX-typen, og innbydelse er gått til klubber i Østlands-området, d.v.s. klubber i Telemark, Vestfold, Østfold og Buskerud. Dersom det skulle bli ledige rammer igjen, vil det også bli anledning for andre klubber å delta.

Det vil også bli forsøkt en propaganda-utstilling utenfor konkurranse for medlemmer av Skien Filatelistklubb og fra Skiens vennskapsbyer Thisted i Danmark og Uddevalla i Sverige.

Etter den foreløbige anmeldelse ser det ut

til å bli ca. 20 handlerstands og filatelistjenester.

Av programmet ellers kan nevnes at DANO frimerkeauksjoner vil legge sin høstauksjon til Skien under utstillingen. Auksjonen går av stabelen lørdag 22. september, og finner sted i Kinosalen.

Skien Filatelistklubb har i jubileumsåret ca. 165 medlemmer, og man har møter hver 14. dag i Hotel Ibsen.

nft

litteratur

Norske skipsstempler og reisende postekspedisjoner på skip

Av Per Eirik Danielsen

Denne lange tittelen er navnet på en bok som i disse dager kommer på Filatelistisk Forlag A/S. Forfatter er Per Eirik Danielsen. Hvis noen forbinder navnet med tidligere sjømannsprest og nå res. kap. til Laksevåg menighet, så er det rett. Danielsen kan nemlig mer enn sitt Fadervår. Han er en dyktig filatelist og en interessert frimerkesamler. Det er vel helt naturlig at han som samler har konsentrert seg om en motivsamling om Jesu fødsel, og så merkelig er det vel ikke at den tidligere sjømannspresten interesserer seg for skip og sjø og postekspedisjoner ombord i båtene. Og denne interessen er altså så stor at det er blitt bok av det.

Innledningsvis forteller Danielsen at boken er et forsøk på å lage en samlet oversikt over poststempler brukt på norske skip. Og i sannhetens navn må man si at han lykkes med det: Bortimot ett tusen stempler er avbildet i katalogen, og alle sammen er ledsaget av tekst om stempeltype, om når stempelet er levert fra posten, farge på stempeltrykket, tidligst og senest kjente bruksdato, osv., osv.

Stoffet er også systematisert på en framifrå måte i stempeltyper, stempler på skip utlevert fra posten, omkarteringskontorer, hurtigruten, kysten Bergen—Oslo, og så fylkesvis båtruter kysten sydover fra Finnmark til og med Rogaland. Innsjørutene er kommet med, og selvsagt også utenlandsrutene. Alt virker meget grundig, og gjort på grunnlag av store kunnskaper om emnet.

Det finnes ikke noe postverk i verden som har hatt så mange reisende postekspedisjoner på skip som Norge, forteller Danielsen. Og det er da ikke så merkelig heller. Med en

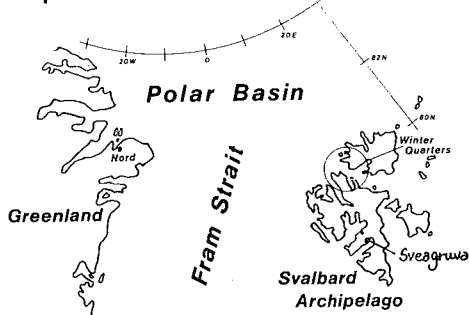
kystlinje på over 2800 km, uten at vi regner med fjorder og innsjøer, ble sjøen den viktigste ferdselsveien her i landet. Postgangen kunne nok være nokså tilfeldig så lenge man var avhengig av vær og vind. Da dampskipene kom, ble det bedre. Og med dampskipene kom også poststemplene ombord i båtene. Det første er D/S Halden, og tidligst kjente dato er 25.6.1852.

Hvis man skal sette fingeren på noe i Danielsens ypperlige bok, så må det være kvaliteten på de gjengitte stemplene. De virker i mange tilfeller grøtete, svake og tildels vanskelige å lese. Det er da forfatteren klar over, og enig i. For i et eget innledningsavsnitt slår han fast at illustrasjonene ikke er så gode som ønskelige, og etterlyser klare og rene stempler. Man skal være glad for at forfatteren ikke har latt seg friste til å doktorere stemplene med inntegning der gjengivelsen ikke er så god. Men med dagens gode kopieringsmetoder kunne det vel vært gjort noe bedre, men det kan vel komme i en senere utgave.

Det er et ypperlig arbeid av Danielsen og hans medhjelpere, og mange vil nok studere boken med stor interesse.

E.

Svalbard-Greenland Dog Sledge Expedition 1984-85

Tidens første kryssing fra Svalbard til Grønland.

3 mann med 20 hunder skal tilbakelegge 800 engelske miles over Framstredet. Ekspedisjonen vil overvintre på Nord-Svalbard, og i februar vil de 3 engelskmennene sette kurs mot stasjon Nord på nord-øst Grønland.

I den anledning vil det bli utgitt to spesial-konvolutter, hver frankert med 2,50 kr frimerke (nk. 931-932), stemplet i Sveagruva.

Spesial-konvolutten vil bli fraktet opp til ekspedisjonens vinterkvarter, lagret der til turen går videre med hundeslede til Grønland. Ved ankomst stasjon Nord vil de bli stemplet.

PRIS PR. KONVOLUTT KR 100,-.

Bestillinger innen 1. oktober 1984 til Svalbard-Greenland Dog Sledge Expedition 1984-85, bankkonto nr. 4778.55.87118.

nft

vi sakser:

Også i de dager...

«Ved en skole i Como, Italia, har lærerne med hell brukt frimerker til hjelp i undervisningen i geografi og historie. Hver elev har sin egen samling, foruten at skolen også eier en, og etterhvert som studiene skrider frem får elevene sine kunnskaper på en måte som — ifølge lærerne — er langt mer interessant enn hva tilfellet er der hvor frimerkene ikke blir brukt.»

(*Philatelic Gossip*, April 1919)

Begynner-kupp

Tre vordende frimerkesamlere i USA har sjansen til å gjøre litt av et kupp i deres første trinn på den filatelistiske løpebane: Tre av fire feilperforerte ark frimerker ligger fortsatt upåaktet i de begynner-pakker som USA's postvesen har spredt utover til salg ved postkontorene. Disse arkene representerer til sammen en verdi av nær en million kroner! Det fjerde arket er nylig solgt på auksjon for vel 300.000 kroner. Det er snakk om feilperforerte ark med 50 merker i hvert, med fugler og blomster som motiv. Arket er lagt inn i begynnerpakker sammen med frimerkehengsler og en brosjyre som fremhever sjarmen ved å samle frimerker. Begynnersettet koster knapt 100 kroner.

(*Berlingske Tidende*)

Filateli-blader fusjonerer

De to eldste filatelistiske magasinene i Storbritannia, «Stamp Collecting (Weekly)» fra 1913 og månedsbladet «Philatelic Magazine» fra 1911 er gått inn i et annet britisk filatelistisk tidsskrift, «Stamp News». Alle abonnenter på «Stamp Collecting» får heretter automatisk «Stamp News», som kommer ut to ganger i måneden. Også abonnentene av «Philatelic Magazine» får automatisk «Stamp News» heretter.

«Stamp News» kan nå skilte med å være blitt «fire magasiner i ett», idet bladet tidligere har tatt opp «Stamp and Postal History News» og «Philately», — sistnevnte er British Philatelic Federation's blad.

(*Stamp Collecting Weekly*)

F.I.P.'s 53. kongress i Madrid 7.-8. mai -84

Paul H. Jensen visepresident for «Posthistorie»

På F.I.P.'s kongress og på de forutgående kommisjonsmøter stilte følgende representanter for Norge:

I kongressen:

Paul H. Jensen og Eivind Evensen. Her hadde Norge fullmakt fra Island, som ble ivaretatt av Eivind Evensen.

I motivkommisjonen:

Eivind Evensen

I kommisjonen for aerofilateli:

Egil B. Thomassen

I kommisjonen for helpost:

Paul H. Jensen

I kommisjonen for posthistorie:

Paul H. Jensen

I kommisjonen for filatelistisk litteratur med fullmakt til Finland:

v/J. Olamo

I kommisjonen for tradisjonell filateli med fullmakt til Danmark:

v/K. Mohr

Ettersom denne kongress var valgkongress både for F.I.P. og for kommisjonenes styrer, var det viktig å delta i flest mulige møter.

For kommisjonene var det et felles mål for de nordiske land å bli representert i kommisjonsstyrene. Etter disse valgene har de nordiske land følgende styrerepresentanter i kommisjonsstyrene:

Tradisjonell filateli:

Gösta Hedbom, Sverige

Jesper Haff, Danmark

Motivfilateli:

Gunnar Dahlvig, Sverige

Fra F.I.P.-kongressen, hvor Paul H. Jensen (t.v.) og Eivind Evensen møtte som Norges representanter. Evensen hadde forøvrig også fullmakt fra Island.

Posthistorie:

Paul H. Jensen, Norge (visepresident)

Filatelistisk litteratur:

Juhani Olamo, Finland

Ungdom:

Sven Lund, Danmark

Dette må sies å være en tilfredsstillende representasjon for de nordiske interesser.

I selve kongressen var 58 av F.I.P.'s 62 medlemsland tilstede, derav syv ved fullmakt. Som nevnt hadde Norge fullmakt for Island, og i praksis virket Eivind Evensen som Islands representant.

Kongressen behandlet en rekke poster som går igjen fra år til år, så som referat fra forrige kongress, rapport fra styret i F.I.P., rapport fra kommisjonspresidentene og gjennomgang av regnskap og budsjett. Det var ingen store overraskelser i noen av disse punkter.

Det forelå et revidert forslag til møtereglement for F.I.P.'s møter. Dette ble vedtatt med ubetydelige endringer.

Videre forelå det et omfattende forslag til regler og prinsipper for bedømmelse av eksponater på F.I.P.-utstillinger. Kongressen var av den oppfatning at man trengte mer tid til å studere forslaget og til å vurdere nærmere enkelte sider av dette, og en realitetsbehandling ble derfor utsatt til kongressen i Roma i 1985. I mellomtiden ble medlemslandene anmodet om å uttale seg; videre skal kommisjonspresidentene i samarbeid med styret bearbeide forslaget.

Et særlig vanskelig problem i forbindelse med dette forslaget var at det forutsetter at alle eksponater (ikke som nå bare motiv og ungdom) bedømmes etter poengsystem. Sannsynligvis vil det ta endel år før dette prinsippet får gjennomslag.

Det ble videre fremlagt et forslag til opprettelse av en F.I.P.-stiftelse i Sveits. Dette ble vedtatt med forbehold om korreksjon av oversettelsene (et stadig problem i F.I.P.).

Det ble vedtatt noen mindre endringer i F.I.P.'s lover og alminnelige utstillingsreglement. Et forslag fra Norge vedrørende utgivelse av inntektsbringende minneblokker for F.I.P. ble trukket tilbake, da det viste seg at F.I.P. allerede hadde adgang til dette.

President Ladislav Dvoracek gjennomgikk F.I.P.'s langtidsprogram, og fortalte hvor langt man har kommet. F.I.P. har siden 1980 gjennomgått en moderniseringsprosess som er imponerende, og Dvoracek er den som har fått dette gjennom. Han fikk også et overveldende tillitsvotum ved det påfølgende valg.

Valgene var selvfølgelig det som interessen samlet seg om. De fikk følgende resultat:

President:

Ladislav Dvoracek, Tsjekkoslovakia (gjenvalg)

Visepresidenter:

James T. De Voss, USA (gjenvalg)

George B. Lindberg, Sverige (gjenvalg)

D. N. Jatia, India (nyvalg)

Seicho Ichida, Japan (gjenvalg)

Styremedlemmer:

Th. Dahinden, Sveits (gjenvalg)

Gabriel Gourin, Frankrike (gjenvalg)

Enrique O. Buttini, Argentina (nyvalg)

A. Sanchez Arevalo, Spania (nyvalg)

Koh Seow Chuan, Singapore (nyvalg)

Her falt F. W. Blecher fra Vest-Tyskland, som har vært medlem av styret i en årrekke, samt Francisco Hidalgo, Brasil, som ble valgt i Rio ifjor, ut av styret.

Valgene var meget spennende. De latin-amerikanske stemmer samlet seg tydeligvis om den argentinske kandidat, mens Sanchez Arevalo fra Spania, som vert utvilsomt fikk stemmer på dette.

Stemmetallene kan være av interesse. De ble som følger:

E. O. Buttini, Argentina:	50
Th. Dahinden, Sveits:	48
G. Gourin, Frankrike:	41
Koh Seow Chuan:	36
A. Sanchez Arevalo:	27
F. Hidalgo:	18
F. W. Blecher:	16

Det er klart at F.I.P.'s styre har mistet en betydelig arbeidskraft i F. W. Blecher. Han har imidlertid en lang arbeidstid bak seg. De andre verdensdeler blir godt representert med Buttini og Koh, som begge er sjarmende og dyktige mennesker, med en karriere som presidenter henholdsvis i den latin-amerikanske og den asiatiske filatelistiske føderasjonen.

Innen de forskjellige kommisjoner fikk man følgende presidenter godkjent av kongressen:

Aerofilateli:

F. Lemos de Silvera, Portugal (ny)

Ekspertise og kamp mot forfalskninger:

G. Valko, Sveits (ny)

Maximafili:

Dr. G. Neaga, Romania (gjenvalg)

Litteratur:

Charles Peterson, USA (gjenvalg)

Posthistorie:

W. R. Wellsted, Storbritannia (ny)

Helpost:

Marcel Pichon, Frankrike (gjenvalg)

Motiv:

Giancarlo Morolli, Italia (gjenvalg)

Tradisjonell fil:

Robert Odenweller, USA (gjenvalg)

Ungdom:

H. Mannhart, Sveits (gjenvalg)

Det var videre valg til styret i den nye F.I.P.-stiftelsen. Tre medlemmer ble utpekt av styret, og tre valgt av kongressen. Disse var S. Ichida, Japan, Paolo Vollmeier, Sveits og Leon Pütz, Luxemburg.

Patronat ble gitt til AMERIPEX 86 (Chicago) og STOCKHOLMIA 86. Videre ble HAFNIA 87 gitt patronat, selv om man egentlig skulle ventet et år til. Men det var jo praktisk, slik at danskene visste hva de hadde å holde seg til.

F.I.P.-kongressen i 1986 blir i Stockholm.

Etter de vanlige hilsningstaler og gjensidige lykkønskninger oppløste kongressen seg. Det var en hyggelig kongress, uten de store konfrontasjoner.

15, Asker? Finnes det flere brev fra begynnelsen av dette århundre som har fått påført 3-ringsstempel? Er brevet verdt noe mer enn katalogprisen grunnet 3-ringsstemplet?

Filatelistisk hilsen

Jarl Arne Aspaker

Hålogaland Filatelistklubb

Ut fra vedlagte kopi kan det se ut som om brevet har gått i transitt med et ambulerende brevhus (båt/tog). Treringsstempelet i seg selv skulle indikere dette. Stempelet er imidlertid så grøtet at det er umulig å si hvilket nummer det er, ihvertfall ut fra den medsendte kopi. Det finnes mange slike brev med treringsstempel. Brevet er normalt verd en del mer enn merkets katalogpris med slikt stempel, men verdien reduseres i dette tilfellet adskillig som følge av det elendige stempeLavtrykket.

E.S.

nft postkassen

3-rings stempel

Hr. redaktør!

Jeg sender kopi av et brev, frankert med Nk. 77, som er sendt fra ENEBAK YTRE til Sponviken den 27 VII 08. Brevet har intet ankomststempel bak, men et noe utydelig 3-ringsstempel på forsiden. Kan det være nr.

Skagerrak 84

I NFT nr. 3 er det beklageligvis oppstått et par feil i oversikten over utstillinger 1984—85. Vi ber om at disse blir rettet opp i neste nummer av tidsskriftet.

SKAGERRAK 84 skal avholdes i Arendal — ikke Grimstad. Tidsrommet for utstillingen er 5—7. okt. -84 — ikke 5—10. okt. som annonsert.

Vennlig hilsen

Tove Voss Taraldsen

Porto ble post

Herr redaktør,

I tilfelle noen av leserne skulle bemerke det, vil jeg for ordens skyld påpeke at det i min artikkel i nr. 5/84 om verdibrevet med 52 stk. av NK 1 forekommer to trykkfeil, idet verdiporto er blitt til verdipost.

Den korrekte teksten skal derfor være: «En medvirkende årsak til dette er nok forbudet mot å benytte frimerker til betaling av verdiporto etter juli 1855»

«At postekspeditørens forslag ble tatt til følge fremgår av kgl. res. av 8/6 1855 hvor det ble bestemt at verdiporto en ikke kunne betales med frimerker».

Vennlig hilsen

Gunnar Melbøe

nft

nytt om nye frimerker

Redigert av Knut Riiber

NORDEN

Danmark

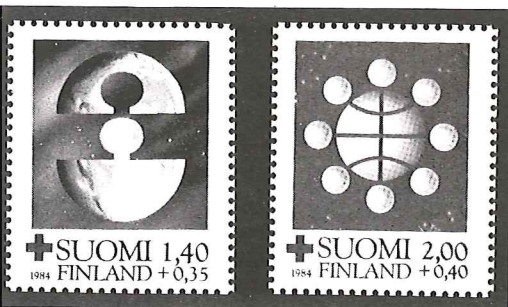
6/9: Et frimerke med overpris til fordel for Hjertereforeningen i Danmark. Motivet er et hjerte og et utsnitt av et elektrokardiogram. Pålydende er kr. 2,70 + kr. 0,40. Farven er rød. Tegner har vært Rasmus Nellemann, graver Czesław Slania. Merket er trykt i stålstikk på fluorescerende papir.

Hjertereforeningen er en forening for mennesker som aktivt vil ha innflytelse på deres egen og deres venners og families livskvalitet ved å bevare helbredden best mulig, foruten å spre det gamle, gode råd om at det er bedre å forebygge enn å helbrede. Hjertereforeningen ble stiftet for vel 20 år siden og har idag ca. 65 000 medlemmer.

Finland

28/5: To frimerker med tillegg som årets Røde Kors-serie. Temaet i år er Røde Kors og Freden. Fredstemaet betones i år spesielt fordi Finlands Røde Kors sammen med den svenske tilsvarende organisasjonen er arrangør av Røde Kors' verdensomspennende fredskonferanse som holdes i september på Åland.

De to frimerkene er tegnet av Kyösti Varis og er trykt i firefarve-offset på bestrøket fosforescerende papir av Frenckellin-trykkeriet. Merkenes pålydende er 1,40 + 0,35 mk og 2,00 + 0,40 mk. På den laveste verdien er motivet den todelte verden fremstilt som et puslespill, hvor menneskene ofte kommer i klemme. På den høyeste verdien fremheves

Røde Kors 1984.

betydningen av kommunikasjon til fremme av freden.

27/8: Et frimerke med odontologi som tema. Pålydende er 1,40 mk. Merket utgis i anledning av at den internasjonale tannlegekongressen holdes i Helsingfors i dagene 26.—31. august.

De eldste skrifter om odontologi stammer fra Egypt og Kina fra ca. 3700 før Kristus. Allerede da viste man til hvor viktig det var med preventiv tannpleie, s.s. munnskylling etter måltidene og bruk av tannstikker. I middelalderen fikk misforståelser og vranglære innpass i tannlegekunsten. Tannlegegjerningen ble vesentlig praktisert av omreisende markedsbesøkere og barberer. Etterhvert som vitenskapen fant frem til nye hjelpemidler, fikk tannlegekunsten sin rennessanse. I 1810 kunne man fremstille sølv-amalgam for plombering av tenner, og i 1870 kom tannlegeboret i bruk. Epokegjørende var det da lokalbedøvelsesmidlene kom i bruk, — først kokain og senere novokain, og man begynte med røntgenfoto-grafering i begynnelsen på 1900-tallet.

Merkets billedmotiv viser en tannlege og en tannlegeassistent i arbeide. I bakgrunnen en illustrasjon av tenner. Merket er tegnet av Eeva Oiva, og det trykkes i firefarve-offset på bestrøket fosforescerende papir av Finlands Banks Seddeltrykkeri.

12/9: Et frimerke med astronomi som tema. Merkets pålydende er 1,10 mk. Helsingfors Universitets observatorium fyller 150 år på merkets utgivningsdag.

Astronomi er den eldste av vitenskapene. Opprinnelig ble himmels fenomener utforsket for tidsrekningens og sjøfartens behov. Den moderne astronomi har som mål å utforske selve himmellegemene og skaffe rede på stjernehimmels forskjellige fenomener og lovmessighet. Idag har astronomien fått en oppblomstringstid takket være nye observasjonsanlegg, datamaskiner og romferder.

Merket er tegnet av Pirkko Vahtero og trykkes i seks-farvet offset på bestrøket fos-

forescerende papir av Finlands Banks Seddeltrykkeri. Motivet er en silhuett av et tradisjonelt observatorium. I bakgrunnen har tegneren fått med vårt eget solsystems innerste planeter med sine baner, mens solen er fremstilt slik man så den på historisk tid.

Grønland

25/7: Et frimerke i anledning av Christianshåbs

250-årsjubiläum. Merket har pålydende kr. 3,70 og farven er brun. Komposisjonen er utarbeidet av Jens Rosing et-

ter et fotografi. Gravør er Arne Kühlmann.

6/9: Et frimerke til minne om den grønlandske dikteren og billedkunstneren Henrik

Lund (1875—1948). Merket får pålydende kr. 5,00, og trykkes i mørk grønn farve. Tegner er Kistat Lund og gravør Arne Kühlmann.

Landskapet i motivet er fra Lichtenau-fjorden. Fjellene her er tema i flere av Lunds sanger, og han har laget en del bilder fra de samme områdene. Nederst til høyre på merket finner man den første strofen i Grønlands nasjonalsang, som også Henrik Lund har skrevet. Portrettet er tegnet etter et foto og en gammel klisje. Tegneren har også fått med en medalje/orden på Henrik Lunds bryst. Han er den eneste grønlender som er blitt beåret med medaljen Ingenio et Arti.

Sverige

28/8: Et frimerkehefte med seks forskjellige merker med motiver fra eldre svenske

Eldre byer.

byer, Jönköping (som fyller 700 år), Norrköping (600 år) og Karlstad (400 år). De øvrige tre byene i utgaven er Sigtuna, en av Sveriges eldste byer, Gävle, som er kjent som by allerede fra 1413, og Vadstena, hvis kloster fyller 600 år. Alle merkenes pålydende er 1 kr. 90 øre. Merkenes er gravert av Arne Wallhorn etter skisser av Svenolov Ehrén, som har bearbeidet originaler av Erik Dahlberg og Mikael Karl.

28/8: To frimerker i anledning av at Fred-

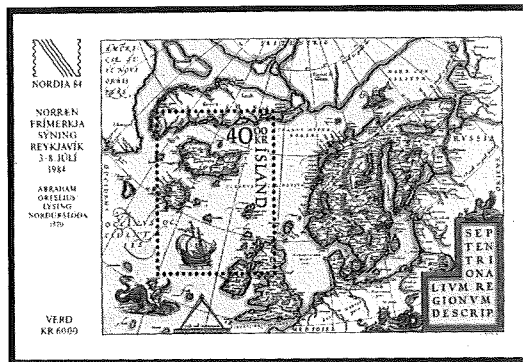
rika Bremer-Forbundet er 100 år. Begge merkene har samme motiv, — et stilisert bilde bygget på symbolene for kvinne og mann. Pålydende blir kr. 1,50 og kr. 6,50. Merkenes fremstilles i ruller

med tosidig tagging. Gravører har vært Martin Mörck og Czeslaw Slania, og tegner har vært Tom Hultgren.

Island

6/6: Det tredje og siste miniarket i anledning frimerkeutstillingen NORDIA 84 ble utgitt nesten en måned før selve utstillingen med siste salgsdag den siste dag utstillinger

NORDIA 84.

Udvalg

Gode frimærkeudvalg tilsendes regelmæssigt med frimærker fra Deres samlerområder.

FRIMÆRKERINGEN

Søndersøvej 20,
DK-3500 VÆRLØSE,
DANMARK

var åpen. Motivet er Abraham Ortelius' kart over Norden fra 1570. Arket har et frimerke som viser et utsnitt av kartet, og hvor Island er fremstilt slik oppfatningen var på den tid kartet ble til. Frimerkets pålydende er 40 isl. kroner, mens arket koster 60 isl. kroner i salg fra postkontorene. Differansen på 20 isl. kroner går til arrangørene av NORDIA-utstillingen.

Det er Pröstur Magnusson som har tegnet miniarket, mens Czeslaw Slania har gravert det. Det er trykket i Haarlem i Nederland i flerfarvet kombinasjonstrykk dypttrykk/fotogravyre.

17/6: Et frimerke i anledning av den islandske republikkens 40-årsjubileum.

Merket har pålydende 50 isl. kroner, og motivet er en rekke flagg i de islandske farver. Tegner er Pröstur Magnusson, og merket er trykket i Heliogravyre i Sveits.

Republikken 40 år.

18/7: Et frimerke i anledning av at den islandske godtemplarordenen er 100 år. Tegner er Pröstur Magnusson, og merket er trykket i dypttrykk i Frankrike. Pålydende er 10 isl. kroner.

Det var nordmannen Ole Lied som var foregangsmannen for opprettelsen av den første godtemplarlosje i Island, «Isafold» på Akureyri. Losjens stiftelse fant sted hjemme hos bokhandler og bokutgiver Fridbjörn Steinsson, og hans hus er nå bevart som et historisk minne. Det er dette huset som er motivet på frimerket.

IOGT 100 år.

EUROPA forøvrig

Andorra
FRANSK

20/2: 2.80 fr. til de olympiske vinterleker i Sarajevo 1984.

30/4: 3.00 fr. reiseliv i Pyreneerne.

7/5: 2.00 og 2.80 fr. CEPT 1984.

SPANSK

17/2: 16 pts. til de olympiske vinterleker 1984 i Sarajevo.

Belgia

13/2: 8 fr. til 50-året for kong Albert I's død.

5/3: 8 + 2, og 12 + 3 fr. til de olympiske sommerleker i L.A. samt en blokk med to merker, 10 og 24 fr.

26/3: 12 fr. til 25-året for «Forbund uten navn».

2/4: 12 + 3 fr. til 50-året for opprettelsen av det belgiske statslotteriet.

9/4: 8 fr. i anledning av 50-året for kanoniseringen av Don Bosco.

Bulgaria

31/1: 5, 13, 30 og 42 st. for fredlig sameksistens i Europa samt en blokk 1.00 Lev.

31/1: 5 st. 150-års fødselsdagen til Ljuben Karavelov.

Kypros

18/6: 3, 4, 13 og 20 c. til de olympiske sommerleker i Los Angeles.

18/6: 1 c. flyktninger.

England

10/4: 16, 20½, 28 og 31 p. til 150-året for grunnleggelsen av det kongelige institutt for britiske arkitekter og som propaganda for byfornyelser.

15/5: 16 og 20½ p. EUROPA 84. 16 og 20½ p. i anledning av valget på Europaparlamentet.

Guernsey

18/9: Første del av ny dagligserie med motiver fra øya i verdiene 3, 9, 10, 13, 14 og 40 p.

Jersey

27/4: Et frimerkehefte inneholdende dagligmerker, 6 x 12 p., 6 x 9 p. og 6 x 3 p.

1/6: 9, 9, 12, 12, 20½ og 20½ p. til 100-året for opprettelsen av sjøredningstjenesten på øya.

Alderney

12/6: 9, 13, 26, 28 og 31 p. fugler.

Frankrike

20/4: 2 fr. i anledning av 450-året for den første reisen til Jacques Cartier til munningen av St. Lorenz-kanalen.

5/3: 15 fr. luftpost, utviklingen av fransk sivil luftfart gjennom begge verdenskrigene.

2/4: 4 fr. i kunstserien «Les 4 coins du ciel» av Jean Messagier.

11/4: 1.14, 1.47, 2.38 og 3.95 fr. forutannullerte merker.

16/4: 4 fr. i kunstserien «Coin de Salle a Manger au Cannet» av Pierre Bonnard.

24/4: 1.60 fr. til ungdomsfrimerkeutstillingen i Dunkerque 1984.

- 30/4: 2 og 2.80 fr. EUROPA 1984.
- 2/5: 3.10 fr. til ære for Fremmedlegionen.
- 4/6: 4 fr. for den int. olympiske komité og for sommerlekene i Los Angeles. 2 fr. til valget av Europaparlamentet.
- 9/5: 2 og 3 fr. til 40-året for landgangen av de allierte styrker i Normandie 1944.
- 28/5: 2.50 fr. i turistserien, Belle Ile-en-Mer.
- 9/6: 2 fr. i kunstserien.
- 12/6: 2 fr. i forbindelse med det franske filatelistforbunds kongress i Bordeaux.
- 25/6: 3.50 fr. Phare de Corduaun.
- 25/6: 2 fr. Gaston Bachelard.

Gibraltar

25/5: Fire sportsmerker: 20 p. hockey, 21 p. basketball, 26 p. roing og 29 p. fotball.

Hellas

15/3: 14, 15, 20, 27 og 32 dr. samt en blokk med fire merker, i verdiene 15, 21, 27 og 32 dr. som viser marmorrelieffer i Parthenon.

Irland

1/3: 22, 26, 29 og 44 p. irske trær.
12/4: 26 og 44 p. irske medisinske institusjoner.

Italia

14/2: 550 l. i serien italienske slott.
10/3: 4 x 450 l. italienske bilkonstruksjoner.
10/4: 2 x 300 l. glassblåserkunst, sammentrykt med vignett.
16/4: 400 l. valg til Europaparlamentet.

Jugoslavia

25/1: 5 d. til 40-årsjubileet for opprettelsen av avisen POLITIKA

4/2: 5 d. til 100-året for dikteren Veljko Petrovic' fødsel.

8/2: Åtte merker og to blokker til de 14. olympiske vinterleker i Sarajevo. 4 d. storslålåm, 4 d. skiskyting, 5 d. slalom, 5 d. bob, 16.50 d. hurtigløp på skøyter, 16.50 d. ishockey, 23.70 d. skihopping, 23.70 d. utfor, 50.00 d. olympiske ild, blokk og 100.00 d. den olympiske ilds vei til Sarajevo.

8/3: En blokk med åtte merker à 5 d. som viser portrettene av jugoslaviske heltinner.

12/3: 5 d. 40 år for opprettelsen av det slovenske pengeinstitutt.

9/4: 5 d. til 100-året for innvielsen av jernbanen mellom Beograd og Nice.

30/4: 23.70 og 50.00 d. EUROPA 84.

Liechtenstein

12/6: Olympiske sommerleker i Los Angeles: 70 r. stavsprang, 80 r. diskoskast og 1.00 f. kulestøt. 12/6: 35, 50 og 80 r. liechtensteinske eventyr.

Luxembourg

6/3: Fire merker à 10 fr. forskjellige jubileer.

6/3: 7 og 10 fr. naturvern.

6/3: 10 fr. til det andre Europa-valg.

7/5: 4, 7, 10 og 50 fr. malerier.

7/5: 10 fr. til de olympiske sommerleker i Los Angeles.

7/5: 10 og 16 fr. EUROPA 84.

Malta

27/4: 8 og 30 c. EUROPA 84.

Monaco

10/5: 2 og 4 fr. til de olympiske vinterleker i Sarajevo.

10/5: 2, 3, 4 og 5 fr. til de olympiske sommerleker i Los Angeles.

10/5: 2 og 3 fr. EUROPA 84.

10/5: 1.60, 2, 2.80, 3 og 3.60 fr. sommerfugler.

10/5: 1.14, 1.47, 2.38 og 3.95 fr. forutannullerte frimerker.

10/5: 0.05, 0.10, 0.15, 0.20, 0.30, 0.40, 4 og 6 fr. i ny dagligserie med kjente motiver fra monegasiske gatebilder.

Nederland

13/3: 70 c. til det andre Europa-valg.

3/4: Fire merker, 50 + 20 c., 60 + 25 c., 65 + 25 c. og 70 + 30 c. motiver vadefugler.

Polen

10/2: 5, 6, 10, 15, 17 og 29 zl. gamle polske folkeinstrumenter.

Portugal

15/2: 16, 35, 40 og 51 esc. med uniformer fra det portugisiske luftvåpen.

8/3: 16 esc. 500 år portugisiske kakler.

2/5: 51 esc. EUROPA 84.

3/4: Tre merker til forskjellige int. jubileer. 35 esc. til den 25. int. messe i Lisboa. 40 esc. verdens ernæringsdag. 51 esc. til den 15. verdenskongress for handicappede.

25/4: 16 esc. til 10-årsdagen for revolusjonen i 1974.

9/5: 16, 40, 51 og 66 esc. til den int. frimerkeutstilling LUBRAPEX 84.

5/6: Fire merker og en blokk til de olympiske sommerleker i Los Angeles: 35 esc. fekting, 40 esc. turn, 51 esc. løp, 80 esc. stavsprang og 100 esc. hinderløp (blokk)

Azorene

8/3: 16 og 51 esc. nasjonaldrakter.

2/5: 51 esc. EUROPA 84.

Madeira

2/5: 51 esc. EUROPA 84. Merkene er trykt 3 stk. i et miniark.

San Marino

8/2: 300, 400 og 550 l. int olympiske komité.

Sovjet

1/12: 5 kop. nyttårsmerke.

30/12: En blokk, 50 kop. naturvern.

8/2: Fire merker, olympiske vinterleker i Sarajevo: 5 kop. skiskyting, 10 kop. hurtigløp

på skøyter, 20 kop. ishockey og 45 kop. kunstløp.

25/1: 5 x 10 kop. militære minnesmerker.

16/2: 2, 3, 4, 5 og 20 kop. Moskva Zoo.

20/3: 4, 10, 20, 45 og 50 kop. engelske malerier i Eremitagen i Leningrad.

3/4: 5, 20 og 45 kop. for samarbeid i verdensrommet mellom Sovjet og India.

3/4: 5 kop. til 100-års fødselsdag A. S. Bubnow.

Spania

25/1: 7, 10 og 16 pts. til propaganda mot ulykker.

25/2: 16 pts. for den autonome statutt for Extremadura.

1/3: 16 pts. til 1100-året for grunnleggelsen av byen Burgos.

5/3: 16 pts. til karnevalet i Santa Cruz de Tenerife.

16/3: 16 pts. «Fallas de Valencia».

11/4: 38 pts. mennesket i biosfæren.

23/4: 16 pts. for den autonome statutt for Aragon.

3/5: 38 pts. til FIP' int. kongress i forbindelse med ESPAÑA 84.

29/5: 16 pts. autonome statutt for kanariøyene.

20/6: 16 pts. til 700-året for kong Alfons X's død.

20/6: 38 pts. til 100-året for øyenlegen Ignaz Barraquers fødsel.

Sveits

2/5: 50 og 80 R. EUROPA 84.

24/4: 35 + 15, 50 + 20, 70 + 30 og 80 + 40 R. i årets Pro Juventute-serie med gamle kakkeltovner som motiv.

24/5: Fire merker i en blokk, à 50 R. til den nasjonale frimerkeutstilling NABA Züri 84.

Tsjekkoslovakia

1/1: 50 h. til 15-årsdagen for den tjekkiske føderasjon.

23/1: 1 Kcs. til 35-året for rådet for gjensidig landbruksbistand.

7/2: Olympiske vinterleker i Sarajevo: 2 Kcs. langrenn, 3 Kcs. ishockey og 5 Kcs. skiskyting.

7/2: 7 Kcs. 90 år int. olympiske komite.

1/3: Fire merker byvåpen: 50 h. Turnov, 50 h. Kutná Hora, 1 Kcs. Milevsko og 1 Kcs. Martin.

12/4: 50 h., 1, 2, 4 og 5 Kcs. Interkosmos.

Tyrkia

15/2: 25, 35 og 50 l. for den int. UNESCO-kampanje for Istanbul og Göreme.

10/5: 15 l. tyrkisk politiorganisasjon.

Vest-Tyskland (BDR)

12/4: Årets ungdomsvelgjørenhetsserie i verdier: 50 + 20, 60 + 30, 80 + 40 og 120 + 60 pf. Motiv: Insekter.

12/4: Årets sportsserie i følgende verdier: 60

+ 30, 80 + 40 og 120 + 60 pf., som i år er viet de olympiske sommerleker i Los Angeles.

12/4: 80 pf. til det annet valg av Europaparlamentet.

8/5: 60 og 80 pf. EUROPA 84.

8/5: 80 pf. til 850-året for Norbert von Xanten død.

8/5: 60 pf. til maleren Ludwig Richters 100-års dødsdag.

8/5: 80 pf. til 50-året for Barmers teologiske erklæring.

Berlin (vest)

12/4: 50 + 20, 60 + 30, 80 + 40 og 120 + 60 pf. i årets ungdomsvelgjørenhetsserie med insekter som motiv.

12/4: Sport: 50 + 20 pf. hekkeløp kvinner, 80 + 40 pf. landeveissykling kvinner og 120 + 60 firerkajakk kvinner.

8/5: 60 pf. til den 4. konferanse for europeiske kulturministre 1984 i Berlin.

8/5: 50 pf. 100år strømforsyning i Berlin.

8/5: 80 pf. til 50-årsdødsdagen til politikerer Erich Klausner.

Øst-Tyskland (DDR)

6/3: 10 og 25 pf. til Leipziger vårmessen 1984.

20/3: Fjerde utgave som gjengir smalsporete jernbaner i DDR er kommet med fire merker: 30 og 80 pf. sammentrykt med mellomtrykk og 40 og 60 pf. sammentrykt med mellomtrykk.

10/4: 3.00 M. i kurserende luftpostserie.

24/4: 10, 15, 40 og 85 pf. i en serie til propaganda for å ta vare på gamle kulturminner.

8/5: 70 pf. til det 25. møte for post og televesen innen RGW.

22/5: 20 og 85 pf. kunstmotiver.

Ungarn

16/2: En blokk med syv frimerker, som gjengir stjålne kunstsatter fra museet for skjønnhet i Budapest. Verdier: 6 x 2 ft. og 8 ft.

30/3: 2 ft. til 200-års fødselsdag til forskeren Sandor Körösi Csoma.

30/3: 1 ft. energi.

2/4: 4 + 2 ft. Pro Juventute.

LAD DEM IKKE FUPPE!

ER DE "FORSIKRET" MOD USOLIDE HANDELSFORBINDELSER?

HER ER DERES MODTRÆK:

- Inddrivelse af udvalg og tilgodehavender m.m.

- Advarselsregister over usolide frimærke- og møntforbindelser.

- Kyndig bistand og rådgivning omkring handelsforbindelser.

Nærmere oplysninger mod svarporto...

HENRIK AGER
NORDLANDSVEJ 42
DK-7100 VEJLE
DANMARK
TLF.: 05-83 94 89

Vi starter dette nummer av NFT en serie artikler av Harry Snarvold om de norske posthornutgavene 1879–1883. Artiklene kommer senere til å bli samlet i en egen monografi, med fotosatsen i NFT som utgangspunkt for trykksaken. E.S.

Posthornutgavene 1879–1883

Posthistorie og filateli

(Del 1)

Av Harry Snarvold

Forord.

Frimerkeutgivelsen i slutten av 1870-årene og begynnelsen av 1880-årene tilhører en spesiell tidsperiode, både posthistorisk og filatelistisk sett, med intim tilknytning til norsk kulturhistorie på samme tid.

Brytningstiden med overgang fra tidligere dansk avhengighet til en selvstendig norsk fremstilling av trykkmateriell, samtidig med en oppvåkneende interesse fra myndighetenes side for kostnader, gjør at disse utgavene inntar en særstilling når det gjelder produksjon av norske frimerker.

Det er svært lite man vet om utgavenes fremstilling, og forfatteren har derfor konsentrert studiene til reproduksjonsarbeidet, det vil si fremstilling av matriser og klisjeer.

Til dette kommer selve trykningen med det unike graverings- og oppgraveringsarbeide som her har foregått, utviklingen i de forskjellige trykkstadier i en av utgavene og registrering av det ualminnelig store antall graverings typer.

Området har filatelistisk sett blitt betraktet som meget vanskelig og ofte benevnt som norsk filatelis «terra incognita», men viser seg samtidig å være et forskningens «klondyke».

Arbeidet var først tenkt lagt opp som en monografi i bokform, men praktiske hensyn har foranlediget forfatteren til å velge en publisering i Norsk Filatelistisk Tidsskrift. Senere kommer også et særtrykk til å foreligge.

Illustrasjonene av større enheter, brev etc. er hentet fra forskjellige kilder, i de fleste tilfeller uten kjennskap til eieren, hvorfor navn på disse er utelatt helt.

Monografien utgjør mine seneste erfaringer i studiet av disse utgavene, og erstatter derfor mine tidligere publikasjoner.

Gøteborg 1984
Harry Snarvold

april 1875 som bestemte at speciedaler og skilling skulle avløses av mynt i kroner og øre. Som en følge herav måtte også portotakstene reguleres og frimerker trykkes med de nye krone- og øreverdier.

Fotograf P. Petersen fikk ved kontrakt av 14. oktober 1875 i oppdrag å trykke de nye frimerkene, og første salgsdag var 1. januar 1877. Originalstempelet i stål ble gravert av Philip Batz, København, og fremstillingen av klisjeene foregikk også for en stor del i København. Frimerkene ble trykt i boktrykk i et totalt opplag på ca. 150 millioner, fordelt på ti verdier i årene 1877 og 1878.

Tidligere ble de s.k. «siste plater» av 5-øresverdien (1879) og 10-øresverdien (1882) med skravert posthorn tatt med under utgavene 1877–78. Da disse på en rekke punkter skiller seg ut fra de vanlige merkene i 1877–78-årsutgavene med endret utseende, antall typer i det lille verdisiffer, produksjonsmetoder etc., er disse helt riktig blitt overflyttet til de s.k. 21-mm-utgaver.

Den gryende grafiske virksomhet i Norge på denne tid lå langt etter våre naboland, og kan neppe kalles for en etablert og innarbeidet industri. Grafikere eller s.k. «skriftstøbere» som ofte var svenner, kom fra Tyskland

Innledning

I 1875 sluttet Norge seg til den myntkonvensjon som Sverige og Danmark alle-

rede hadde opprettet, og dette medførte at landets pengevesen måtte omlegges. Dette skjedde ved lov av 17.

og Danmark og søkte seg til norske boktrykkerier. Deres kompetanse kan idag med god grunn betviles.

Forskning i litteraturen gir imidlertid liten informasjon om deres virksomhet i Norge i slutten av 1800-tallet.

I 1897-årsutgave av Nordisk Trykkeri-Tidende, utgitt av Christianias Boktrykkerforening, sto en liten notis som imidlertid kan gi en ganske god forestilling om disse forhold.

VORE SKRIFTSTØBERE

I en af de herværende dagsaviser stod forleden en notits angående en skriftstøber hersteds, at han «begynte, efter flere års ophold i udlandet, sin forretning (skriftstøberi, galvanoplastik og stereotypi) her i 1878. Han optager fuldt ud konkurransen med udlandet, og hans forretning er nu den største af den slags her i landet.»

Vi kan ikke sige andet, end vi blev en smule forbauset ved at læse denne notits, thi vi har hidtil stået i den formening, at vore skriftstøberiforholde stod på en meget lav standpunkt, langt mindre at optage «konkurransen med udlandet». Noget skriftstøberi i ordets forstand har vi nok desværre endnu ikke her i landet.

En anden ting skal også nævnes. Vi har flere galvanoplastiske anstalter her, men de fleste er sågodtsom døde for de klager der kan indløbe. En af de væsentligste klager er, at galvanoen ikke tåler at trykkes på, idet den falder ned, — der blir huller. En af grundårsagerne hertil er en skjodesløs fortinning. En anden er, at billederne står opp i kanterne så de blir hule, og enhver trykker kjender nok til, hvor vanskelig det er at trykke et hult billede.

Så langt Nordisk Trykkeritidende.

Som en følge av disse primitive forhold, ble publikasjonen av våre første frimerkeklisjeer etter den galvaniske metode også et pionérarbeid, sterkt preget av en famlende og eksperimentell teknisk utførelse. Dermed ble heller ikke de tidligere utprøvede og benyttede metoder etterfulgt, med felling over graverte moderblokker som utgangspunkt. (Se Thiele.) De små verditall ble således først inngravert for hånd i hver og en av klisjeene *etter avsluttet felling*.

Dermed fikk også utgavene et like stort antall graveringstyper som klisjeer, fra 100 til 250, beroende på enkeltplate eller dobbeltplate med reserver.

Den store mangel på erfaring og den forenklede metode, medførte også til tider stor kassasjon av klisjeer, — men også et unikt graveringsarbeide med personlig preg som er verdt et studium for seg.

Mot denne bakgrunn og mangel på større bevarte enheter i alle disse utgavene, er muligheten for en rekonstruksjon av alle platene nærmest uopnåelig.

Helt frem til vår tid har også utgavene blitt behandlet med stor usikkerhet, og feilaktige konklusjoner har vært følgen. Således angas typenes antall i 5-øresutgaven 1879 lenge til 200. I 10-øresutgaven 1882 oppga man tidlig antallet typer til

200, senere i 1953 til 300, for igjen å bli nedsatt til det opprinnelige antall 200 typer.

Når det gjelder 10-øresutgaven 1882, så ble det her foretatt et stort antall oppgraveringer av klisjeer under selve trykningsarbeidet, uten oppgraving av selve originalstempelet. Dette skjedde først senere i den følgende utgaven 1882/83.

Disse forhold bidrar naturligvis ytterligere til at en fullstendig orientering om platenes oppbygging og trykning blir svært vanskelig.

Gjennom mangeårige studier av denne perioden har det imidlertid blitt mulig å kaste lys over utgavenes oppbygging og produksjon, uten at rekonstruksjoner av alle platene kan legges på bordet. Det er min forhåpning at dette arbeide muligens kan stimulere nye, djerpe filatelister til fortsatt studium av dette vanskelige område i den kommende tid.

ORIGINALSTEMPELET

Originalstempelet til skilling posthornutgavene ble gravert i stål av Det danske postverks gravør Philip Batz i København etter en tegning av den norske arkitekten Wilhelm von Hanno.

Det var også Philip Batz som graverte det nye stempelet til øreutgavene i 1877/78, men denne gang med noe forandret krone med stjerner i stedet for skjell som ornamenter. Vingene var nå også noe lengre enn tidligere. (Se skisse.)

Devise

«GUD VELSIGNE KOBBER,
TRYKK OG ETHVERT ANNET MIDDEL
TIL Å MANGFOLDIGGJØRE,
SÅ AT DET GODE SOM ENGANG VAR,
IKKE IGJEN KAN GÅ TIL GRUNNE.
GOETHE.»

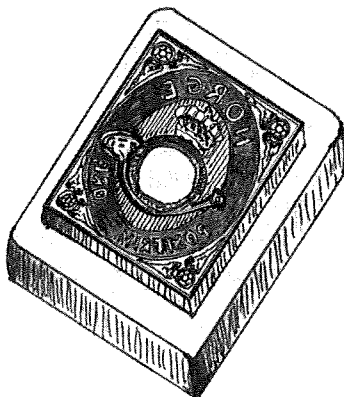
Fig. 1. Arkitekt von Hanno, 15.12.1826—12.12.1882.

I originalstempleet var frimerkebildet speilvendt, og de partier som skulle fremtre fargeløse på frimerket, var gravert ut av stålet. Dette var fremstilt uten verdiangivelse ved en glatt flate mellom innskriften POSTFRIM og ØRE nederst i ovalbåndet, der de små verditall skulle graveres inn senere.

Midt i posthornet var et sylindrisk hull der de enkelte store tall skulle anbringes. Disse tall var loddet til en plugg som ved egen friksjon eller med en skrue kunne skrues fast i stålklijseen. Så vidt det er kjent er dette originalstempel ikke blitt bevart for ettertiden.

Fig. 2. Rettvendt avtrykk av originalstempleet.

Skisse: Originalstempleet kan muligens ha hatt en lignende utforming.

Den galvaniske metoden

Jacobi fant i 1838 i Petersburg at man med elektrisk strøm og et s.k. galvanisk bad kunne fremstille kopier av en original. Se fig. 3.

Ved reproduksjon i kobber består løsningen i badet av kobbervitriol eller kobbersulfat med kjemisk formel CuSO_4 .

Strømmen ledes inn i karet ved to elektroder som er nedsenket i elektrolysen, der anoden, en emaljert zinkplate er den positive siden og katoden (varepolen) den negative.

Den elektriske strømmen har nå den egenskap at den spalter oppløsningen til kobberjoner (Cu) og syrejoner (So), der de første (+) avsetter seg i fast form på den negative polen (÷).

I kvantitativt henseende er den utløste mengden av substans proporsjonal med strømmens intensitet og med tiden for elektrolysen. (Faraday's lov.) Videre er mengden utfelte kobberjoner også avhengig av gjenstandenes overflatestørrelse.

For å fremstille kobberklijseer for frimerketrykning, ble det først laget en form, s.k. matrisering, over hvilken metallet skulle felles ut. Dette ble utført ved å presse

stålstempleet ned i et mykere medium, som oftest bly eller voks. Avtrykket/matrisen gjenga således alle stempelets fordypninger så vel som opphøyninger meget nøyaktig, og ble deretter påpenslet et tynt lag grafitt*) for å bli elektrisk ledende.

Matrisene ble deretter plassert hengende ned i det galvaniske badet der de frigjorte kobberjonene avsatte seg på de med grafitt overstrøkne flater. Etter en tid ble det dannet en fast kobberhinne som i de minste detaljer utgjorde en kopi av originalen.

Erfaringsmessig ble kobberutfellingen av god kvalitet om man lot prosessen i badet utvikles langsomt og med vel avpasset strømstyrke. Normalt var denne prosessen avsluttet etter maksimalt 3—4 timer. Lyse og luftige lokaler var et krav, og arbeide under kunstig lys ble ikke anbefalt.

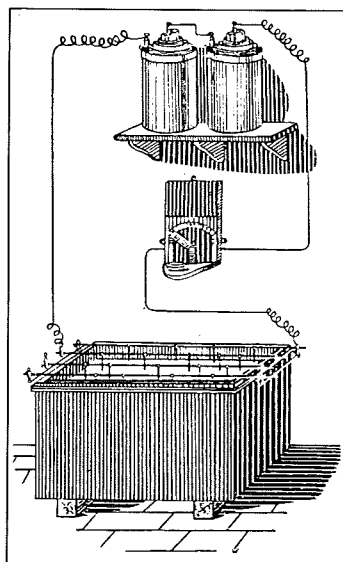

Fig. 3. Bildet viser et galvanisk bad for kobberutfelling med batterier som strømkilde og innkoblet spenningsregulator.

*) En modifikasjon av kull.

Kobberet fikk en betydelig holdfasthet, men var samtidig et smidig og tøyelig materiale. Den siste egenskapen var imidlertid ikke bare en fordel. (Se senere avsnitt.)

Når det gjelder norske frimerker, ble klisjeene fremskilt med den galvanoplastiske metode (elektrotypi) for første gang i Stockholm for Oscar I-utgaven 1856—57. Etter et unntak ved våpenutgaven 1863, der litografi ble brukt, ble metoden gjenopptatt ved våpenutgaven 1867, posthornutgavene 1872, 1877 med flere.

Klisjéfremstilling, allment

Thieles Bogtrykkeri i København har spilt en sentral rolle ved fremstilling av klisjeer til frimerker fra Danmark, Dansk Vestindien, Island, Finland og Norge, både før og etter 1875. For Norges del gjelder dette først og fremst posthornfrimerkene 1871 og fremover til slutten av 1870-tallet.

Dessverre ble trykkeriets arkiv ødelagt ved en brann, og nærmere opplysninger om virksomheten i trykkeriet er derfor ikke mulig å få derfra.

I Rigsarkivet i Helsingfors finnes imidlertid endel opplysninger, først og fremst i myntverksdirektør A. F. Soldans privatarkiv, som er oppbevart der. Trykkplatene til den finske frimerkeutgaven 1875 og nye finske pengesedler ble nemlig bestilt hos Thieles Trykkeri i København. Soldan gjorde derfor flere besøk i København og ble god venn med Thiele, og har åpenbart fått lov til å gå rundt i trykkeriet og gjøre opptegnelser. Hans notater er også av meget stort interesse for studiet av fremstillingen av klisjeer for norske frimerker.

Fremgangsmåten for de

finske merkene 1875 (bl.a. 1 Markaa) var etter Soldan følgende:

Over originalgravvren i stål tok man et visst antall avtrykk i bly, og over disse galvaniske fellinger. I disse ble inngravert de forskjellige verdisifre av gravøren J. Chr. Danielsen hos Thiele.

Patrisene ble så satt sammen til en liten plate, som dannet en gruppepatrise. Ved hjelp av denne tok man nye avtrykk i guttaperka*) over hvilke man tok nye galvaniske fellinger i et ønsket antall. Disse ble belagt med et lag tinn og fikk antagelig også påsmeltet et tykkere lag med skriftmetall, hvorefter platen ble skåret i stykker til f.eks. seks enheter.

I et skriftstøpeinstrument fikk disse siden hver for seg påsmeltet en fot av bly, hvorefter man hadde seks trykkklisjeer ferdige. (At denne metode ble anvendt, kan bevises med hjelp av et miniark som ble utgitt av utstillingen NORDIA 1975.)

På samme måte ble det til den norske øreutgaven 1877 loddet sammen seks eller tolv av de ferdige kobberklisjeer til en moderblokk, som deretter ved gjentatte fellinger, åpenbart i guttaperka, ga det nødvendige antall klisjeer for en enkelt- eller dobbeltplate.

Det er i denne sammenheng naturlig å stille spørsmål om hvorfor Thiele leverte løse klisjeer, og selv brukte slike, da de ble fremstilt i grupper. En årsak til dette er muligens klisjeenes tilpasning i trykkformen, som var enklere med klisjeene enkeltvis enn i hele grupper. En annen årsak kan være at det var billigere å skifte ut en beskadiget klisje enn en hel gruppe klisjeer.

I et brev til direktør Soldan

1875 taler Thiele om blyavtrykk og deres anvendelse. Blant annet nevner han at man til moderblokkene ikke kunne bruke bly som matri-sematerial, da dette var for hårdt for kobbergalvanoer. I stedet ble det brukt guttaperka, som var et mykere material.

Så langt Thiele og Soldan.

Fotograf P. Petersen, som begynte fremstilling av norske frimerker i 1867, hadde som Soldan avlagt besøk hos Thiele i København for studier av klisjéfremstilling og trykning av frimerker.

Vel hjemme i Christiania forsøkte Petersen selv å fremstille klisjeer etter den galvaniske metode til 1867-årsutgaven, men da disse ikke ble godkjent som brukbare, bestilte han klisjeene i København. Det har sikkert ikke skortet på Petersens kunnskaper, men det grafiske miljø i Norge på denne tid har sannsynligvis ikke vært egnet for en egen selvstendig produksjon.

Nomenklatur

Følgende navn og termer er blitt brukt i monografien:

NK 35: Norgeskatalogens hovednummer for 5 øre, 1879

NK 36: Norgeskatalogens hovednummer for 10 øre, skravert, 1882

NK 37: Norgeskatalogens hovednummer for 10 øre, uskravert, 1882

NK 38: Norgeskatalogens hovednummer for 10 øre, 1883

NK 37I: første oppgrave-ringstrinn

NK 37 Ia: tidlig trykk

NK 37 Ib: sent trykk

NK 37 II: andre oppgrave-ringstrinn

Nr. 8: Hovednummer med

*) Et plastisk materiale utvunnet fra en ostindisk tresort med navn Isonendra Gutta.

arabertall på avbildede graveringsstyper

6311: Mål i 1/10 mm ved bestemmelse av graveringsstyper (NK 35)

738-3-6: Mål i 1/10 mm ved bestemmelse av graveringsstyper (NK 36-37-38)

I-II-III: Typenes registrerte forekomst i antall stadier (NK 36-37)

A, B: Stilling på stort 10-tall (NK 36-37-38). A: helling mot venstre, B: rett opp

:skravert posthorn
(NK 36)

: oppgraverings-
stadium I

: oppgraverings-
stadium II

(NK 37)

Farger

For å oppnå en lik og beskrivende betegnelse for fargenyansene i utgavene, har forfatteren valgt å bruke SIS' (Standardiseringskommissionen i Sverige) Fargeatlas NCS (Natural Color System), som også ble norsk standard fra den 1. februar 1984.

Samtidig som de kulørte fargene i fargesirkelen, gult-rødt-blått-grønt har innbyrdes slektskap, så har de også slektskap til hvitt og svart. Dette gjør at fargemodellen blir tredimensjonal, og det kreves derfor to angivelser for å beskrive en farges nyanse. Et eksempel på en rød farges nyanse kan være Y70R-1080, der den første betegnelsen (Y70R) angir kulørtheten eller maksimalkuløren og den andre (1080) angir slektskapet med svart.

(Fortsettes)

Hurra for postverket!

Etter mange års oppfordringer har Postverket endelig besluttet å flytte stempelklisjeen i halvstemplingsmaskinene, slik at selve datostemplet nå vil komme på høyre side. Dette er allerede gjennomført ved Oslo Postterminal, hvor mer enn 50% av inngående post i Norge behandles. Etterhvert vil de andre halvstemplingsmaskinene i Norge bli bygget om.

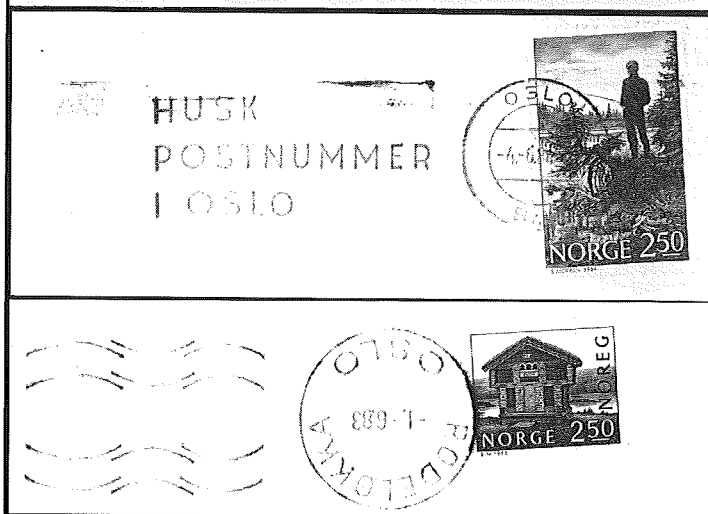
Med dette er et gammelt ønske fra norske frimerkesamlere oppfylt. NFT har i årrekkert hatt innlegg om dette; forbundspresidenten og andre i forbundet har spurt pent hver eneste gang de har truffet noen av de bestemmende myndigheter, og saken har vært trukket frem både i skrift og tale.

Fortgang ble det i saken da Markedsavdelingen i Postverket tok opp saken fra den markedsmessige siden. Tekstklisjeen som ofte brukes — og som også er del av Postverkets markedsføring — var lettere å lese hvis de ikke gikk over frimerkene, men var på rent papir i stedet. Aktiv her var en ikke ukjent samler, Tor Østlund, som foruten å arbeide i Postverket (der han bl.a. redigerer bladet POST), i ledige stunder er formann i Frimerke-Ringen Posthorn.

Overfor alle disse gode argumentene fremført på riktig måte måtte de bestemmende myndigheter gi seg — dvs. de innså hvor riktig det var at Postverkets slagord kunne leses uten vanskelighet. Både trafikkdirrektør Hisdal og generaldirektør Rustung Bru ga sin godkjennelse uten særlig betenkeligheter, og dermed var alle glade. Den første maskinen ved Oslo postterminal ble omstilt ca. 14. mai (Br.2), og nå synes det som også de to andre er omstilt. Altså nok en gang: Hurra for Postverket!

phj

Øverst: Slik blir det stemplet i Oslo nå. (Br. 1—4/6-84).
Underst: Rodeløkka har funnet sin egen måte å gjøre det på — hele stempelet er snudd!

BENYTT VÅRE SMÅANNONSER

Use our small advertisements

Benutzen Sie unsere Kleinanzeigen

Et middel til kontakt med samlere i inn- og utland.

3 linjer (minimum) kr. 30,00 inkl. MOMS for norske annonsører.

For utenlandske annonsører kr. 25,00 netto.

3 lines kr. 25,00 net for foreign advertisers.

Småannonser skal betales forskuddsvis over postgiro 3597200, Boks 1031, N-7001 Trondheim.*Small ads, must be paid in advance.**Use our postal account 3597200, Boks 1031, N-7001 Trondheim.**Kleinanzeigen müssen im voraus bezahlt werden. Bitte überweisen Sie auf unser Postscheckkonto 3597200, Boks 1031, N-7001 Trondheim.***SELGES:****Sveits og Frankrike** 1965/80** rimelig og beste kvalitet. Skriv til Tom Kallevig, Munthes gt. 27, 0260 OSLO 2.**Norge** /stpl. 1855—1960** selges i god kval. til 20—70% av HK. Service og god angivelse. Skriv idag til: Arthur Slettno, Duevn. 16, 9014 HÅPET.**Norden bedre merker stpl./ustpl. 60—80%** rabatt på AFA. Gratis prisliste. Angi områder. Koch, V.Ringg. 178, DK-8000 ÅRHUS C.**FDC NK 326—9** sensurert til Danm. kr. 125,-, FDC Märtha (80,-) kr. 45,-. Liste sendes med andre tilbud. S. A. Hansen, P.O.Box 8233 Hammersborg, 0129 OSLO 1.**Sverige selges stpl. A, B, C delvis BB** til 60% av Facit. Sender utvalg eller bearbeider manklister. Nils Hartung, Vangsvn. 162, 2300 HAMAR.**GRØNLANDSK BREVKLIPP**, virkelig godt med mange nyheter. AFA kr. 200,- kun nkr. 40,- porto fr. ved forutbet. til Knud Jespersen, Fredriksdal allé 34D, DK-7800 SKIVE. Postgiro 6553370.**MANKOLISTE NORGE FYLLES.** Gamle og nye, billige og dyre. HL ÷ 35%. Portofritt ved forskudd. J. Jølberg, Hyllvn. 15C, 3408 TRANBY.**Send 50 nkr.** mot 100 forskj. Islands-frimerker. Mankolisteservice. Brevklipp, pakker og postfriske årganger. FDC. Mynt og sedler. Jon Thorsteinsson, Tjarnarstig 3, IS-170 SELTJARNARNES.**65 % RABATT.** Sett kr. 89,- inn på p.g. 5365119 og motta for ca. kr. 250,- i bedre norske merker i god kval. Ikke massev.! T. G. Drivenes, 4700 VENNESLA.**Rotekasse:** Norden verdi kr. 600,- kun kr. 49,50 inkl. porto. Hele verden verdi kr. 600,- kun kr. 42,50 inkl. porto. Kurt Knutsen, Steinkjellergt. 10B, 5000 BERGEN.**Fireblokker av Grieg** 1951 maskintesttrykk brun-rød utagget kr. 200,- til p.g.k. Oslo 1998376. England i abo. kun 12% over pålyd. A. Bjørsvik, 15 College Avenue, Grays Essex, England.**NORGE-FÆRØYENE-GRØNLAND-ÅLAND.** Stor prisliste sendes gratis, også GB, Kanaløyene og Russland. Follo Frimerkehandel A/S, 1415 OPPEGÅRD.**NUMMERERT SPES.KONV.** frank. m/NK 947. Konv. er stemplet med motivdatostemplet «Romsdal i dag». Pris kr. 10,-. Best.adr. Molde Filatelistklubb, Boks 470, 6401 MOLDE. Postgiro 3825940.**NYHETER I ABO.** Vi leverer nyheter fra 235 land over hele verden. Be om gratis abo.vilkår. Follo Frimerkehandel A/S, 1415 OPPEGÅRD.**SAMLERE.** Ta hjem utvalg og se over i fred og ro. Norge, Sverige, Danmark, Finland, England, BRD og Cept. Hans Nilsson, 2270 FLISA.**SEND Nkr. 500,-** also Finland mint face — receive Scandinavian used coll. cat. 10 000,-. Finnstamps, P.O.Box 57, SF-53101 LAPPENVANTA, Finland.**UTVALGSHEFTER** sendes på forespørsel. Rimelige priser. Godt utvalg Norge, Skandinavia, Europa, hele verden. Jan Birger Olsen, Sigurds gt. 2, 3250 LARVIK.**Godt byttemateriale hele verden.** Pose fuldt med 500 frimærker til kun D.kr. 59,85. M. Hoffstad, Sct. Knudsgade 26, DK-5000 ODENSE C.**PORTOMERKER rundstemplet!** P16 30,-, P17 55,-, 4-bl. 4 x stk.pris! Jan T. Moholt, N. Hagavei 15B, 3250 LARVIK. Tlf.: 034/16 653**KJEMPERABATTER PÅ FRIMERKER** (minst 40-60%) og tilbehør finner De i vår meget omfattende liste medio sept.! Mye klassisk! GRATIS, selvfølgelig! SYD FILATELI, Ringvegen 15, 4700 VENNESLA.**UTVALG ØNSKES:****Årendal FK** ønsker utvalg Norge, Norden og de fleste europeiske land. 10% prov. til klubben. Returporto belastes selger. Bytteleder Svein M. Christensen, Opalvn. 17, 4875 NEDENES.**Tønsberg FK** ønsker utvalg. Mange medlemmer. Vanlige betingelser. Norge brev/merker, Norden, V-Europa og USA etc. Bytteleder Rolf Marstrander, c/o DnC, 3100 TØNSBERG.**Farsund FF** søker utvalg fra Norden, Vest-Europa, Canada, USA, Australia, New Zealand og norske

brev/kort stemplet før 1950. Sirk.tid 2—3 mndr. 10% prov. Adr.: Farsund Fil.forening, Boks 146, 4551 FARSUND.

Drammens FK ønsker utvalg frimerker og brev fra Norden og Vest-Europa. 5% prov. og returporto belastes selger. Bytteleder Egil Fritsø, Boks 33, 3408 TRANBY.

Sandefjord FK ønsker utvalg Norge, Norden, V-Europa. 10% prov. og returporto belastes selger. Bytteleder Ragnar Harrang, Lingelevn. 10, 3200 SANDEFJORD.

Sandnes FK ønsker utvalg fra Norge og Skandinavia, postfrisk, stemplet, tema, motiv og brev. 10% prov., returporto belastes selger. Bytteleder Charles Alfsnes, 4332 FIGGJO.

Ringebu FK ønsker utvalg Norge, USA samt norske julemerker. Bytteleder Ola Hovdhaugen, 2630 RINGEBU.

Nordenfjeldske FF ønsker utvalg. Ca. 100 deltagere og stor omsetning. Kun bedre utvalg mottas. 10% prov. til klubben. Returporto (rek.) belastes eier. Bytteleder: Erling Wang, postboks 690, 7001 TRONDHEIM.

Ørsta FK ynskjer betre utval frå Noreg og Norden. Kanaløyane stempla, postfrisk Israel m/tabs. 10% klubbprovisjon. Sirkulasjonstid 2 mnd. Bytteleiar: Lars Kvalheim, 6160 HOVDEBYGDA.

Halden FK ønsker utvalg fra Sverige, Danmark, Holland, England, USA, eldre Ungarn, telekommunikasjon, sjakk og folkedrakter. Spes. søkes bedre Norge, brev og merker samt 20 mm. 5% prov. og returporto belastes selger. Bytteleder Ton Kruithof, Atomvn. 22B, 1750 HALDEN.

SKIEN FK ønsker utvalg fra Norden, England, USA. 10% prov. til klubben. Sirk.tid ca. 3 mnd. Bytteleder Leif Kr. Wolden, Trollvn. 29, 3900 PORSGRUNN.

Stavanger FK ønsker utvalg, spesiell interesse for Norge, eldre merker, 20 mm og stempler, samt Norden og blokker Vest-Europa. Ingen provisjon, returporto belastes eier. Bytteleder Per Sviland, Sviland, 4300 SANDNES.

Aalesund FK ønsker utvalg Norge, Europa og Brit. kol. før 1936. 10% prov. Bytteleder Oddvar Jan Melsæter, Postboks 612, 6001 ÅLESUND.

Lillehammer FK søker bedre utvalg fra hele verden. 10% prov. Lillehammer FK, v/byttelederen, Boks 32, 2601 LILLEHAMMER.

BRYNE FK ønsker tilsendt utvalg. Spesiell interesse for Norge (postfrisk, brukt, stempler), Norden og Australia. Tema/motiv: Transport, oppdagelsesreiser, kart., polarpost. Ingen provisjon. Porto belastes selger. Bytteleder Georg Rosland, Steinsland, 4340 BRYNE.

ØNSKES:

Kjøper fjærbrev samt brev og kort fra kjente nordmenn. Øivind Helland, Boks 43, 1412 SOFIEMYR.

Tj.merker nr. 117-137 kjøpes, helst hele ark. Oppgi pris og antall. R. Wendelbo, Sofies gt. 75C, 0454 OSLO 4.

Til vår neste småauksjon søkes obj. fra hele verden i alle prisklasser. Send obj. med opplysninger om nr., verdi og minipriser til: Frank Steinsvik, Bringeberstien 2A, 9400 HARSTAD.

BYTTE M.M.:

Søker stpl. Norge og gir i bytte stpl. Sverige og Danmark. Lars Jönsson, Bockebäcksv. 50, S-29169 KRISTIANSTAD.

Ønsker kontakt med avanserte samlere for bytte av norske og svenske merker. Gir Canada og Finland. Korr. eng./svensk. Lars A. Hartmann, 1091 Groveland Road, West Vancouver, B.C., V7S 1Z3 CANADA.

Exchange-sell-buy. Worldwide compl. sets. mint or used. Corr. in English or German. Victoria Stamp Centre, Box 71, Postal Station «N»TORONTO, Canada M8V 3S4. *Bu. 30/8 ✓*

Har merker fra Frankrike, Monaco, Sveits, Spania, Liechtenstein og Portugal. Ønsker alt fra Skandinavia. Skriv på fransk, spansk, tysk eller engelsk til Schindler, La Bagasse 94, F-43100 BRIOUDE, Frankrike.

Svenske stpl., også nyere, byttes mot ditto norske samt øvrige nordiske. Gösta Bergehall, Gula Bjørlandav. 123B, S-41728 GÖTEBORG.

Exchange stamps from Poland, Russia, GDR for Scandinavia. Corresp. English & German. A. Weinert 60-870 Poznań 6, BOX 26, Polen.

Byttekontakter ønskes. Gir østblokkland. Korr. engelsk. Jerzy Skupek, PL-01-133 WARSZAWA 42, P.O.BOX 144, Polen.

DIVERSE:

BREVARK MED KONVOLUTT (A5/A6), etter ferdig original: 500 stk. KUN 389,-. 1000 stk. KUN 625,-! Ellers har vi landets laveste priser på mindre trykksaker i A4/A5 format! Forlang prislister! SNAR TRYKK, Ringvegen 15, 4700 VENNESLA.

NFT's småannonser — mulighetenes marked

3383,50

FORBUNDSKLUBBER

ALSTAHAUG OG OMEGN
FILATELISTKLUBB,
 Postboks 103, 8801 Sandnessjøen

ALTA FRIMERKEKLUBB,
 Postboks 2100, 9510 Elvebakken

ARBEIDERNE FILATELISTKLUBB,
 Boks 614, Sentrum, Oslo 1.

ARENDAL FILATELISTKLUBB,
 Villumstad Terrasse 2, 4800 Arendal

ASKER FILATELISTKLUBB av 1976,
 Bleikerollen 13, 1370 Asker

ASKER OG BÆRUM
FRIMERKEKLUBB,
 Postboks 75, 1341 Bekkestua

BARDUFOS FILATELISTKLUBB,
 Boks 7, 9201 Bardufoss

BERGENS FILATELIST-KLUB,
 Boks 846, 5000 Bergen.

BODØ FILATELISTKLUBB,
 8000 Bodø.

BRYNE FRIMERKEKLUBB,
 Boks 300, 4341 Bryne.

DRAMMENS FILATELISTKLUB,
 3000 Drammen.

EGERSUND FILATELISTKLUBB,
 Boks 103, 4371 Egersund.

ELVERUM MYNT- OG
FRIMERKEKLUBB
 Rikard Nordraaksv. 2, 2400 Elverum

FARSUND FILATELIST-FORENING,
 Boks 146, Farsund.

FAUSKE FILATELISTKLUBB,
 Møllvn. 24A, 8200 Fauske.

4-SKILLING BLÅ
 v/Otto Fotland, Stasjonsgt. 20B,
 3040 Gulsbogen

FLEKKEFJORD FILATELISTKLUBB,
 4400 Flekkefjord.

FREDRIKSTAD FILATELISTKLUBB,
 Postboks 1166, 1601 Fredrikstad

FRIMERKE-RINGEN POSTHORN,
 Postboks 516 Sentrum, Oslo 1.

FØRDE FRIMERKEKLUBB,
 Kvernberget 6, 6800 Førde.

GJØVIK FILATELISTKLUBB
 Box 212, 2801 Gjøvik.

GRIMSTAD FILATELISTKLUBB,
 Boks 3, 4891 Grimstad.

HADELAND FRIMERKEKLUBB
 2760 Brandbu.

HALDEN FILATELISTKLUBB,
 Boks 28, Glenne, 1750 Halden.

HAMAR FILATELISTKLUBB,
 Boks 486, 2301 Hamar.

HAMMERFEST FILATELISTKLUBB,
 v/ Odd A. Olsen, Mylingen 10,
 9600 Hammerfest

HAREID OG ULSTEIN
FRIMERKEKLUBB,
 v/Tor Flatin, 6065 Ulsteinvik.

HAUGESUND FILATELISTKLUBB,
 v/Reidar Berge, Skjensvollvn. 6,
 4260 Torvastad.

HØNEFOSS FILATELISTKLUBB,
 v/Sigurd Brenden

Riperbakken 16, 3500 Hønefoss

HÅLOGALAND FILATELISTKLUBB,
 Boks 485, 9401 Harstad.

IBESTAD FILATELISTKLUBB,
 Boks 67, 9450 Hamnvik.

JESSHEIM FRIMERKEKLUBB,
 v/Arnfinn Skogheim,

Berglia 29, 2056 Algarheim

KARMØY FRIMERKEKLUBB,
 Postboks 29, 4270 Åkrehamn.

KRISTIANSAND FILATELISTKLUBB,
 Boks 301, Kristiansand.

KRISTIANSUND FILATELISTKLUBB,
 Boks 390, 6500 Kristiansund N.

KONGSBERG FILATELISTKLUBB,
 Postboks 243, 3601 Kongsberg.

LILLEHAMMER FILATELISTKLUBB,
 Boks 32, 2601 Lillehammer.

LUND FILATELISTKLUBB,
 4460 MOI

MANDAL FILATELISTKLUBB,
 4500 Mandal.

MOLDE FILATELISTKLUBB,
 Postboks 470, 6401 Molde

MOSS FILATELISTKLUBB,
 Postboks 418, 1501 Moss.

NAMSOS FRIMERKEKLUBB,
 Boks 20, 7801 Namsos.

NARVIK FILATELISTKLUBB,
 Bjørnfjellgt. 11, 8500 Narvik.

NESODDEN FRIMERKEKLUBB,
 Kløvern. 1, 1450 Nesoddtangen

NORDENFJELDSKE
FILATELISTFORENING,
 Boks 690, 7001 Trondheim.

NOTODDEN FILATELISTKLUBB,
 Postboks 20, 3671 NOTODDEN.

ODDA MYNT & FRIMERKEKLUBB,
 Boks 211, 5751 Odda.

OPPDAL FRIMERKEKLUBB,
 Boks 75, 7341 Oppdal.

OSLO FILATELISTKLUBB,
 Boks 298, Sentrum, Oslo 1.

POLARSIRKELEN FRIMERKEKLUBB,
 Boks 169, 8601 Mo i Rana.

RAUFOS FILATELISTKLUBB,
 Postboks 11, 2831 Raufoss

RINGEBU FILATELISTKLUBB,
 2630 Ringebu.

SANDEFJORD FILATELISTKLUBB,
 Postboks 272, 3201 Sandefjord.

SANDNES FRIMERKEKLUBB
 Boks 406, 4301 Sandnes

SARPSBORG FILATELISTKLUBB,
 Eilertsensv. 6, 1700 Hafslundsøy.

SKIEN FILATELISTKLUBB,
 Boks 211, 3701 Skien.

SOGNDAL FRIMERKEKLUBB,
 Boks 195, 5801 Sogndal.

STATFJORD FILATELISTKLUBB,
 Salbu, 5047 Stend.

STAVANGER FILATELIST-KLUB,
 Postboks 604, 4001 Stavanger.

STEINKJER FRIMERKEKLUBB,
 Boks 1056, 7701 Steinkjer.

STJØRDAL FRIMERKEKLUBB,
 Boks 46, 7501 Stjørdal.

STORD FRIMERKEKLUBB,
 Boks 176, 5400 Stord.

SØR-VARANGER FILATELISTKLUBB,
 Tunellvn. 14, 9912 Hesseng

TROMS FILATELISTKLUBB,
 Boks 1044, 9001 Tromsø.

TRYSIL FRIMERKEKLUBB,
 2420 Trysil

VADSØ FILATELISTKLUBB,
 Postboks 35, 9801 Vadsø.

VARDØ FRIMERKEKLUBB,
 9950 Vardø

VESTERÅLEN FILATELISTKLUBB,
 8400 Sortland.

VOSS FRIMERKEKLUBB,
 5700 Voss.

VÅGÅ FILATELISTKLUBB,
 2680 Vågåmo.

ØRSTA FILATELISTKLUBB,
 6150 Ørsta.

ÅALESUND FILATELISTKLUBB,
 Postboks 612, 6000 Ålesund.

ÅNDALSNES FRIMERKEKLUBB,
 Boks 62, 6301 Åndalsnes.

Tilsluttete klubber:

NORSK POSTHISTORISK SELSKAP,
 c/o Postmuseet, Postboks 1051,
 Sentrum, Oslo 1.

LANDSFORENINGEN FOR NORSKE
MOTIVSAMLERE,
 Postboks 49, 5032 Minde

NORSK FILATELISTFORBUNDS
UNGDOM,
 Postboks 875 Sentrum, Oslo 1.

ANBUDESAUKTION

med material från stora delar av världen

● Intressant nordiskt material ● Brittiska Samväldet ● Frankrike ● Samlingar ●
 Låga min.priser ● Ingen provisjon ● GRATIS KATALOG

STAMP-COLLECTOR, Box 12062, S-850 12 Sundsvall, Sverige

Nyhetsabonnementservice

**Jonsson
&
Berge**

Våre spesielle fordeler for frimerkesamlere. Vi leverer *uten depositum, uten ekspedisjonsgebyr og uten oppkrav. Våre priser er bare pålydende pluss 20% provisjon.* Frimerkene sendes til deg hver 3. måned og betaling skjer pr. faktura, innen 14 dager. Som nyhetsabonnent hos oss for du frimerkene mens de er billigst, mange stiger raskt i verdi og noen er etter kort tid vanskelig å skaffe. Du slipper å passe på hva som kommer ut, dette ordner vi, slik at du unngår huller i din frimerkesamling fremover.

Vi har følgende land: Norge, Sverige, Danmark, Grønland, Færøyane, Island, Finland, Åland, England, Jersey, Gurnsey, Isle of Man, Alderney, Irland, Malta, Gibraltar, Kypros, Vest-Tyskland, Berlin, Frankrike, Monaco, Fr. Andorra, Holland, Belgia, Luxemburg, Østerrike, Schweiz, Lichtenstein, Portugal, Madeira, Azorene, Italia, Vatikanstaten, Hellas, Tyrkia, Jugoslavia, FN, USA, Canada, Israel, New Zealand og Australia.

Vi leverer alle nevnte land postfriskt, stemplet eller som vakre førstedagsbrev. Du kan når som helst si opp ditt abonnement, forutsatt at du kjøper det vi allerede har bestilt til deg.

Jonsson & Berge

Lotheveien 3 - 5000 Bergen
Tlf. 05/34 14 48 kl. 10—12 og et. kl. 21

NORSK FILATELISTFORBUND

Sekretariatet: Dronningensgate 15, værelse 340, Oslo 1.
Kontortid: Tir. 10-16, ons. og tor. 10-14. Tlf.: (02) 41 61 40.
Sekretær: Efrén Rebolledo, postboks 875, Sentrum,
0104 Oslo 1

FORBUNDSSTYRET

President: Paul H. Jensen, Abbedikollen 3 D, Bestum, Oslo 2
Visepresident: Arnt Ruud, Sparavollen 18, 3000 Drammen
Styremedlemmer: Johnny E. Pedersen, Gjørbrynna 2, 4630
Søgne, Børre Amundsen, Conrad Holmboes vei 27, 9000
Tromsø, Johnny Hassel, Ivar Welles vei 1B, Oslo 6, Torbjørn
Hallgren, Ada Arnfinnsens vei 10C, 7000 Trondheim, Ingolf
Kapelrud, Sjøråkn. 1, 4070 Randaberg

NORSK FILATELISTISK TIDSSKRIFT

UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

Redaktør:

ERLING SJONG, Boks 2177, 7001 Trondheim.
Tlf. 07/92 01 37.

Forretningsfører:

TOR SKAUGE, Boks 1031, N-7001 Trondheim
Tlf. 07/52 18 70 (Kontor), 07/91 76 26 (Privat)
Postgiro nr. 359 7200

Tidsskriftet sendes gratis til medlemmene i klubber tilsluttet Norsk Filatelistforbund.

Årsabonnement direkte i Norge og

Norden forøvrig 1984 kr. 100,00

Annual Subscription to Europe kr. 115,00

Subscription outside of Europe by air mail: kr. 125,00

Leilagspris kr. 12,00.

Småannonser (trelinjers) kr. 25,00 + moms

Opplag 8800 eksemplarer.

Tidsskriftet kommer ut med ti nummer i året. I månedene mai/juni og juli/august blir det sendt ut dobbeltnumre.

Bestillinger på tidsskrift, særtrykk, enkelte numre samt korrespondanse angående annonser, sendes forretningsfører.

Annonsepriser for 1984

norske annonsører:

1. omslagsside	kr.	1750,00	+mva
2. omslagsside	kr.	1500,00	+mva
3. omslagsside	kr.	1500,00	+mva
4. omslagsside	kr.	1600,00	+mva
1/1 side	kr.	1400,00	+mva
1/2 side	kr.	800,00	+mva
1/4 side	kr.	500,00	+mva
1/8 side	kr.	300,00	+mva

Advertising rates for 1984

foreign advertisers:

kr. 1750,00	net
kr. 1500,00	net
kr. 1500,00	net
kr. 1600,00	net
kr. 1400,00	net
kr. 800,00	net
kr. 500,00	net
kr. 300,00	net

Anzeigenpreise für 1984

die Ausländischer:

kr. 1750,00	net
kr. 1500,00	net
kr. 1500,00	net
kr. 1600,00	net
kr. 1400,00	net
kr. 800,00	net
kr. 500,00	net
kr. 300,00	net

TRYKK: ADRESSEAVISEN FOTOSATS/OFFSET 7000 TRONDHEIM
ISSN 0332-8848

Innleveringssted: 7000 Trondheim

Velkommen til POSTMUSEET

POSTMUSEET viser postens historie illustrert ved gjenstander, dokumenter og bilder. Det er i første rekke et spesialmuseum for post og filateli, men Postverket er så nær knyttet til utviklingen av landets kommunikasjoner og næringsliv at museet har noe av interesse for de fleste. POSTMUSEET har uten sammenlikning landets største og mest verdifulle frimerkesamling. Det er utstilt frimerker fra alle verdens land, og den som er interessert i norske frimerker, kan lære utrolig mye ved å tilbringe noen timer i museet.

POSTMUSEET ligger i Dronningens gt. 15 i Oslo, inngang fra Prinsens gt. med heis til 4. etasje.

Åpningstider:

Mandag-fredag: 10.00-15.00

Lørdag: 10.00-13.00

GRATIS ADGANG

XX 0076163
NAALSUND KARIN

A131

14

1458 FJELLSTRAND

Adresseforandringer innmeldes for direkte-abonnementer til

NFT's forretningsfører
Boks 1031
7001 Trondheim

For klubbmedlemmer til vedk. klubb
Gebyr kr. 1,00 vedlegges i frimerke

Jørgen Junior's

Internationale Efterårsauktion 16./17. Oktober 1984 i Bern / Schweiz

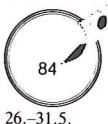
Vor internationale efterårsauktion i oktober bliver en filatelistisk begivenhed. Allerede nu foreligger smukt materiale. Vi vil meget gerne byde Dem velkommen som sælger ved denne auktion. De er kvalificeret hertil såfremt De har gode samlinger, smukke enkeltobjekter/breve eller hele filatelistiske lagerbeholdninger at sælge. Efterårsauktionen bliver en speciel lejlighed for Dem til at sælge Deres gode materiale til særdeles gode priser. Venligst undgå indleveringer til en samlet nettoværdi af under 1000 Sfrs. Jeg besøger Dem gerne i Skandinavien i Juni/Juli.

Stands:

Essen

Naba Züri 84

Reykjavik

J. J. SOLPHIL AG

Telex 934 715 jjs ch
Telefon -41- 65 22 72 20

Zuchwilerstrasse 41
4500 Solothurn/Schweiz

Kontakt gjerne: K. E. Løvås, O. Nilssonsgaten 4,
4000 Stavanger. Telefon 04-53 67 98

Bank: Schweiz. Bankgesellschaft, Solothurn. Mitglied: Int. Federation of Stamp Dealers' Ass. (SBHV, APHV, PTS, DFHF)